

3. BÖLÜM

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK KONU ÖZETİ VE KONU TESTLERİ

ÖZET SAYFA SAYISI	TEST SAYFA SAYISI	TEST SORU SAYISI
57	32	175

HAZIRLAYAN

 HASAN YILDIRIM

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

 Meb Ders

Facebook Grubu

 Meb Ders

Telegram Kanalı

 HASAN YILDIRIM

Telegram Kanalı

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI-I (Konu Özeti-3.Bölüm: I)

Değişen Eğitim Anlayışı

- 👉 Okullar, yazının bulunması ile önemli kurumlar hâline gelmişlerdir.
- 👉 Yazı da Sümerler tarafından bulunduğu için okulu da Sümerlerden başlatmak mümkündür.
- 👉 Sümerlerde eğitim konu öğretimi esaslı, ezbere dayalı ve fiziksel ceza var.
- 👉 Eğitim kurumu kavramı ortaya çıktığı andan itibaren, eğitim hep öğretim ağırlıklı olmuştur.

Eğitim Kurumunun Ortaya Çıkışı

- 👉 Bireyde toplumca istenilen davranışları geliştirme sürecine eğitim adı verilir.
- 👉 Eğitim önemli ölçüde okulda yapılmaktadır.
- 👉 Okul, insanların birlikte ya da birbirinden öğrenmek için bir araya geldiği insan topluluğudur.

Konu Merkezli Eğitim:

- 👉 Öğrencinin sosyal duygusal gelişiminin ya da kariyer gelişiminin bir önemi yoktur. Konunun öğretilmesi esastır.

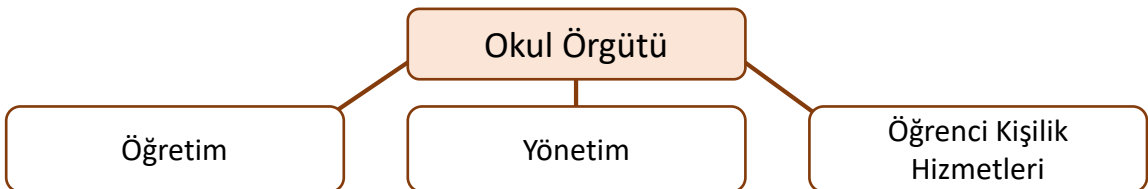
👉 **Jean Jacques Rousseau:** "Eğitim Üzerine" adlı eserinde bir çocuğun doğumdan ergenliğe yaşam öyküsünü anlatırken eğitimin çocuğa uygun biçimde düzenlenmesi gerektiğini savunmuştur ve konu merkezli eğitim anlayışı yerine öğrenci merkezli bir eğitim anlayışının kullanılması gerektiğini öne sürmüştür.

"Öğretmenler, önce çocuğu tanımakla işe başlayın." J.J. Rousseau

- 👉 **Hümanizm:** İnsanın merkeze alındığı bir dünya anlayıştır. Eğitime katkıları olarak herkese eğitim anlayışı, eğitimin yaygınlaştırılması, eğitimde fırsat eşitliği, eğitimde evrensel değerlerin öğretilmesi sayılabilir.

Günümüz Eğitim Anlayışı:

- 👉 Hümanizmanın sunduğu anlayıştaki ilkeleri içselleştirmiştir.
- 👉 Çünkü anayasalarda artık eğitim bir temel hak olarak kabul edilmektedir.
- 👉 Hiçbir çocuğun geride bırakılmaması gerektiği anlayışı vurgulanmaktadır.
- 👉 Eğitimde artık sadece bireysel farklılıklara saygı değil, bireysel farklılıkların geliştirilmesi ve dikkate alınması gerektiğine dair anlayışlar gelişmeye başlamıştır.
- 👉 Eğitim sürecindeki bu gelişmeler okul örgütünü de etkilemiştir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

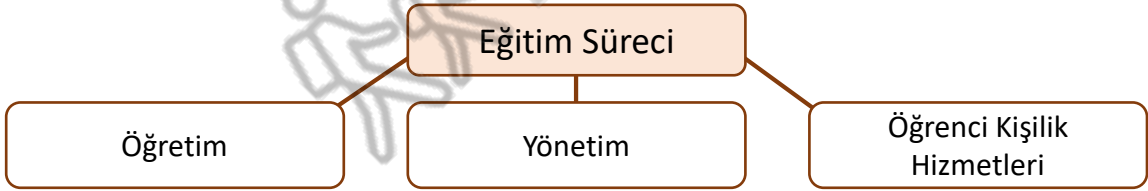

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: I)

- 👉 Okuldaki birinci grup öğretim kadrosu öğretmenlerdir.
- 👉 Öğretmenlerin eğitimi de tarihsel süreç içerisinde gelişmiştir.
- 👉 Bugün lisans ve yüksek lisans mezunları öğretmenlik yapabilmektedir. Bu kapsamda, usta öğretici vb. de öğretim kadrosunda yer alır.
- 👉 Yönetim hizmetleri okuldaki öğretim ve öğrenci kişilik hizmetlerini yapan kişilerin işlerini kolaylaştırmakla yükümlüdürler.
- 👉 Okul yöneticileri, memurlar ve aynı zamanda denetçiler de bu gruptadır.
- 👉 Öğrenci kişilik hizmetleri, öğretim ve yönetim hizmetlerinin dışında kalan, öğrenciye dönük olarak düzenlenen tüm hizmetlere denir.
- 👉 Günümüzde eğitimden beklentiler arttığı için, öğrencilerin sosyo-duygusal, akademik ve kariyer anlamında gelişmelerinin önemini vurgulamakta ve iyi oluş düzeyleri yüksek bireyler olmalarını istemektedir.
- 👉 İçinde bulunduğumuz zaman dilimi, denebilir ki şimdiye kadar görülen en hızlı değişimlerin ortaya çıktığı zamandır.
- 👉 Eski yollar yeni nesillerde işe yaramamaktadır.

Rehberlik ve Eğitim:

- 👉 RPD ile eğitim arasındaki ilişki, eğitim sürecini oluşturan üç boyut bakımından daha belirgin olarak ortaya konabilir:

Öğretim:

- 👉 Öğretim, okul örgütünün en geniş boyutudur.
- 👉 Akademik öğrenme ile ilgili tüm bilgi ve becerilerin kazandırılması bu alan içine girer.
- 👉 Öğretim alanının en sorumlu personeli öğretmendir.

Yönetim:

- 👉 Eğitim sürecinin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi ve öğrenci kişilik hizmetlerinin sunulması için gerekli olan liderliğin alınması, yetki ve sorumlulukların kullanılması ile ilgilidir.
- 👉 Bir araya gelen kişilerin yönlendirilmeleri, görevlerini iş birliği içinde yerine getirmeleri ve kaynakların akıllı kullanımını sağlamayı hedefler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: I)

Öğrenci Kişilik Hizmetleri:

👉 Öğrencilerin öğretmenler tarafından ele alınmayan veya genellikle ikinci sıraya itilen ihtiyaçları vardır.

👉 Eğitim sürecinde öğretim ve yönetim hizmetlerinin dışında kalan ve öğrencinin kişilik gelişim ihtiyaçlarını karşılamaya dönük tüm yardım hizmetleridir:

- 👉 Sağlık hizmetleri
- 👉 Sosyal yardım hizmetleri
- 👉 Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri
- 👉 Özel eğitim ve özel yetiştirme hizmetleri
- 👉 Sosyal-kültürel hizmetler

Bu hizmetlerden birkaç tanesi pdf'te isminden anlaşılacağı şekilde açıklanmış arkadaşlar. Özeti uzatmamak için eklemedim. byhy

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri:

👉 **Rehberlik;** bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanıması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistemik ve profesyonel bir yardım sürecidir.

Rehberliğin Eğitim İçindeki Yeri:

👉 Öğrenci merkezli bir eğitim anlayışı ile öğrencinin kişilik hizmetlerinin de eğitimde verilmesi gereken bir hizmet olduğu kabul edilmiştir.

👉 Araştırmalar rehberlik programlarının öğretmen-öğrenci ilişkilerini olumlu yönde geliştirdiğini, öğrenci başarısını artırdığını göstermektedir.

👉 Eğitimde rehberliğin ortaya çıkmasını tetikleyen psikolojik ve sosyolojik temeller vardır.

Rehberliğin Ortaya Çıkmasını Gerektiren Koşullar:

👉 Kuzgun, eğitim sürecinde rehberlik hizmetlerine ihtiyaç duyulmasına sebep olan faktörleri şu şekilde sıralamıştır:

1. Meslek seçiminin zorlaşması
2. Bireysel farkların eğitimde dikkate alınma zorunluluğu
3. İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi
4. Demokratik toplumlarda bireylere tanınan seçme özgürlüğü
5. Demokratik yaşamın karar verme gücüne sahip bireyler gerektirmesi
6. Eğitimde bireyin duygusal yönlerine verilen önemin giderek artması
7. Psikometride gelişmeler
8. Akıl sağlığına verilen önemin artması

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI-I (Konu Testi-3.Bölüm: I)

1- Okullar aşağıdakilerden hangisi ile birlikte önemli kurumlar hâline gelmiştir?

- A) Ateşin bulunması
- B) Sanayi devrimi
- C) Tekerleğin icadı
- D) Teknolojinin gelişmesi
- E) Yazının bulunması

- 2- I. Ezbere dayalı
II. Konu öğretimi esaslı
III. Öğrenci merkezli
IV. Fiziksel ceza mevcut

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri Sümerlerdeki eğitim için söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız II
- D) I, II ve IV
- E) Hepsi

3- Bireyde toplumca istenen davranışları geliştirme sürecine ne ad verilir?

- A) Amaç
- B) Beceri
- C) Davranış
- D) Eğitim
- E) Öğretim

4- Öğrencinin sosyal duygusal gelişiminin ya da kariyer gelişiminin bir öneminin olmadığı, konunun öğretilmesini esas alan eğitim hangisidir?

- A) Amaç merkezli eğitim
- B) Beceri merkezli eğitim
- C) Konu merkezli eğitim
- D) Öğrenci merkezli eğitim
- E) Teknoloji merkezli eğitim

5- “Öğretmenler, önce çocuğu tanımakla işe başlayın.” diyerek konu merkezli yerine öğrenci merkezli eğitimin kullanılması gerektiğini söyleyen kimdir?

- A) Aristoteles
- B) Darwin
- C) Freud
- D) Kant
- E) Rousseau

6- Aşağıdakilerden hangisi Hümanizmin eğitime olan katkılarından biri değildir?

- A) Eğitimde fırsat eşitliği
- B) Eğitimin yaygınlaştırılması
- C) Evrensel değerlerin öğretilmesi
- D) Herkese eğitim
- E) Konu merkezli eğitim

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI-I (Konu Testi-3.Bölüm: I)

- 7- I. Denetim
II. Öğrenci kişilik hizmetleri
III. Öğretim
IV. Yönetim

Okul örgütü içinde yukarıdakilerden hangileri bulunmaktadır?

- A) I, ve IV
B) I, III ve IV
C) II, III ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

8- Öğretmenler ile ilgili verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eğitimleri tarihsel süreç içinde değişmiştir.
B) Uzman/başöğretmenlik eğitim videoları mesleki gelişimine inanılmaz derecede katkı sağlamıştır.
C) Günümüzde lisans ve yüksek lisans mezunları öğretmenlik yapabilmektedir.
D) Usta öğretici vb. de öğretmen kadrosu içinde yer alır.
E) Okuldaki birinci grup öğretim kadrosunu oluştururlar.

9- Öğretim alanının en sorumlu personeli hangisidir?

- A) Denetimci
B) Memur
C) Öğretmen
D) Yardımcı personel
E) Yönetici

10- Aşağıdakilerden hangisi eğitim sürecinde öğrenciye yönelik olarak verilen yardım hizmetlerinden biri değildir?

- A) Spor hizmetleri
B) Sağlık hizmetleri
C) Sosyal-kültürel hizmetler
D) Sosyal yardım hizmetleri
E) Özel eğitim ve özel yetiştirme hiz.

11- Bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanınması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel yardım sürecine ne ad verilir?

- A) Danışma
B) Eğitim
C) Öğretim
D) Öz tanıma
E) Rehberlik

12- Aşağıdakilerden hangisi Kuzgun'a göre eğitim sürecinde rehberlik hizmetlerine ihtiyaç duyulmasına sebep olan faktörlerden biri değildir?

- A) Bireysel farklılıkların azalması
B) Akıl sağlığına verilen önemin artması
C) İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi
D) Meslek seçiminin zorlaşması
E) Psikometride gelişmeler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI (Konu Testi-3.Bölüm: I) (Cevap Anahtarı)

1-E 2-D 3-D 4-C 5-E 6-E 7-C 8-B 9-C 10-A 11-E 12-A

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

Rehberliğin Tarihi

👉 Bir meslek olarak okul danışmanlığı, ilk olarak 1800'lerin sonlarında Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan mesleki rehberlik hareketi olarak başlamıştır.

👉 1907'de ABD'de Boston'da kurulan Meslek Bürosunun amacı iş arayan gençlere meslekî yardım verebilmek ve öğretmenleri meslekî rehberlik alanında yetiştirmektir.

👉 Detroit okullarında Jesse Davis tarafından gerçekleştirilmiştir.

👉 Daha sonra Rehberlik Yaklaşımı ve Modelleri ortaya çıkmıştır.

Günümüzde Rehberlik:

👉 1900-1920 yıllar arası "meslek seçimi ve işe yerleştirme" ağırlıklı, M
1930-1960 yılları arasında "okula uyum" ağırlıklı, O
1960'dan günümüze ise "kişisel gelişim" ağırlıklı yürütülmüştür. K

👉 Rehberlik hizmetlerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili yaklaşım ve modeller;

1. **Parsons Modeli:** Frank Parson'un Parsonian Modeli. Bu modelin özelliği, kişilerin mesleki seçim süreçlerine yardımcı olmak, mesleki rehberlik etmektir.

2. **Özellik Faktör Modeli (Klinik Model):** Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini gerektiren ve çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulunan model.

3. **Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model:** Rehberliği diğer konular gibi eğitim sürecinde öğretilecek bir konu olarak görür. Bu da rehberlik için eğitim programlarının içinde ders saati ayrılmasına katkıda bulunmuştur.

4. **Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli:** Rehberliğin kişilerin karar aşamasında yararlanacağı bir hizmet olarak görür ancak bu rehberliğin süreklilik ilkesi ile çelişmektedir.

5. **Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli:** Bu en güncel yaklaşım olarak düşünelim. Gelişim süreklidir ve rehberlik de bu süreci destekleyen bir modeldir. Günümüzde daha kullanışlı bir model olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'de Rehberliğin Gelişimi:

👉 1951-1956 hareketli yıllardır.

👉 1952 – 1953 Türkiye'ye uzman getirme ve yurt dışına uzman gönderme sürecidir.

👉 1953-1954 eğitim-öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümlerinde "rehberlik" ve "rehberlik teknikleri" dersleri programlara konmuş ve okutulmaya başlanmıştır.

👉 1955 yılında Ankara Demirlibahçe İlkokulunda Psikolojik Servis Merkezi açılmıştır. (Veliler 'Okulda deli mi var, bu psikolog nerden çıktı.' demişlerdir kesin.byhy 😂)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

👉 Kalkınma Planlarında (1960) ve Millî Eğitim Şuralarında rehberlik konusu ele alındığı ve bu konuda neler yapılabileceğinin tartışıldığı görülmektedir.

👉 1953: Test ve Araştırma Bürosu: Öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre testler geliştirmek, uyarlamak ve bunları uygulama amacı ile kurulmuştur.

👉 MEB Şuralarında 9. sınıfın yöneltme sınıfı olması, 9. MEB Şura'da Rehberlik dersinin zorunlu hâle gelmesi gibi tartışmalar ile gelişim göstermişti.

👉 Bugün rehberlik hizmetleri illerde Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM), okullarda ise Rehberlik Servisleri şeklinde örgütlenmiştir.

Rehberliğin Anlamı, Amacı ve İlkeleri

👉 **Rehberlik:** Kişinin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirme için uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır.

Tanımların ortak yanları:

👉 M.Keleşoğlu'na göre rehberliğin anlamında temel olabilecek genellemeler:

👉 Rehberlik bir süreçdir.

👉 Rehberlik bireye yardım etme işidir.

👉 Rehberlik yardımı bireye dönüktür.

👉 Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.

👉 Rehberliğin esası bireyin kendini gerçekleştirme yardım etmektir.

Rehberliğin Amacı:

👉 Rehberliğin anlamı ve ilkeleri, bütünü ile rehberliğin amacını yansıtır.

👉 Rehberliğin amacı, bireyin kendini gerçekleştirme yardım etmektir.

Rehberliğin İlkeleri:

İlke 1: Rehberliğin temelinde insan hak ve sorumlulukları ile yakından ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

İlke 2: Rehberlik uygulamalarında öğrenci ile yakından ilgili olan herkesin anlayış ve iş birliği içinde çalışması gerekir.

İlke 3: Rehberlik anlayışı, her türlü çalışması ile öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışını öngörür.

İlke 4: Rehberlik yardımının esası, öğrencilerin kendi kişiliklerini daha iyi anlamalarını, problemlerine çözüm yolları bulmada onların kendi kendilerine yeter bir duruma gelmelerini sağlamaktır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

İlke 5: Rehberlik bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal olan bütün kapasitelerini kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun bir düzeyde geliştirmesi için öğrencilere yardım etmelidir.

İlke 6: Öğrencilere rehberlik yardımı verirken onları türlü yönleri ile tanımak gerekir.

İlke 7: Rehberlik uygulamaları her okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun olan alanlarda yoğunlaştırılmalıdır.

İlke 8: Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde gizlilik esastır.

İlke 9: Rehberlik hizmetleri planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde sunulmalıdır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Yanlış Anlayışlar:

👉 Günümüzde RPD kavramlarıyla ilgili bazı yanlış-anlayışlar bulunmaktadır:

1. RPD yardımı bireye tek yönlü olarak yapılan bir yardım değildir.
2. RPD yardımının temelinde bireye acımak, onu kayırmak, her sıkıntıya düştüğünde bireye kanat germek gibi bir anlayış yoktur.
3. RPD bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenmez.
4. RPD'de kullanılan bütün yöntem ve teknikler amaç değil, sadece araçtır.
5. RPD yardımı akademik bir öğrenme konusu ya da ders değildir.
6. Rehberlik bir disiplin görevi değildir; rehberlik yargılamaz ve ceza vermez.
7. RPD yardımı her türlü problemi çözebilecek sihirli bir güce sahip değildir.

Rehberlik Hizmetinin İşlevleri

Psikolojik Danışma

👉 Rehberliğin özünü oluşturur, merkezde bunu görebilirsiniz.

👉 Bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisidir.

Oryantasyon

👉 Öğrencilerin okula ve yakın çevresine uyumlarını ve böylece eğitim hizmetlerinden en etkili bir şekilde yararlanmalarını amaçlayan hizmetlerdir.

👉 Oryantasyon hizmetlerinde şu çalışmalara yer verilebilir:

1. Okulun kurum olarak tanıtılması ve kısa tarihi,
2. Okulun bina ve olanakları,
3. Çevre,
4. Programlar,
5. Program dışı etkinlikler,
6. Rehberlik servisi, kurallar vb.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

Bireyi Tanıma

👉 Rehberlik bireyin kendini ve çevredeki olanakları tanıması ile başlar.

Bilgi Toplama ve Yayma

👉 Öğrencilerin kendilerine uygun eğitsel ve mesleki tercihler yapmalarına yardım etmeye yöneliktir.

Yöneltilme ve Yerleştirme

👉 Okul içi veya okul dışı olarak sınıflanabilir.

👉 Başka bir açıdan, yerleştirmeler eğitsel, mesleki ve sosyal olmak üzere üç gruba ayrılır.

İzleme

👉 Çalışmaların amacına ulaşip ulaşmadığı veya öğrencilere kazandırdıkları konusunda çalışmalar yapılmasını kapsar.

Müşavirlik

👉 Dolaylı yollardan öğrencilere sunulan hizmetlerdir.

👉 Öğrencilere değil okuldaki diğer personele yöneliktir.

👉 Okuldaki yöneticilerin ve diğer öğretmenlerin ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmalarını sağlamaya yönelik olabilir.

👉 Sağlanan ortak anlayış okulda rehberlik hizmetlerini kolaylaştıracaktır.

Araştırma ve Değerlendirme

👉 RPD hizmetlerinin sürekli olarak geliştirilerek iyileştirilmeleri gerekir.

👉 Bu geliştirme çalışmaları, yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve ihtiyaç analizleri gibi araştırmalara dayanmalıdır.

Çevre ve Veli ile İlişkiler

👉 Okulda etkili çalışma için çevrenin desteğini almak gerekir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-I (Konu Testi-3.Bölüm: 2)

1- Bir meslek olarak okul danışmanlığı, ilk olarak hangisi ile birlikte ortaya çıkan mesleki rehberlik hareketi olarak başlamıştır?

- A) Ateşin bulunması
- B) Sanayi devrimi
- C) Tekerleğin icadı
- D) Teknolojinin gelişmesi
- E) Yazının bulunması

2- Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini gerektiren ve çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulunan model hangisidir?

- A) Özellik Faktör Modeli
- B) Parsons Modeli
- C) Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik M.
- D) Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model
- E) Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli

3- Türkiye’de 1951-1956 yılları arasında rehberlik alanında yaşanan gelişmeler ile ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Hareketli yıllardır.
- B) Uzman getirme ve uzman gönderme gerçekleşmiştir.
- C) Gazi Eğitim Enstitüsünde ‘rehberlik’ ders programına konmuştur.
- D) Ankara’da bir okulda Psikolojik Servis Merkezi açılmıştır.
- E) İlk psikoloğumuz H. Yıldırım’dır.

4- 9. MEB Şura’da aşağıdakilerden hangisi tartışılmıştır?

- A) Her okula PDR öğretmeni görevlendirilmesi
- B) Rehberlik saatlerinin artırılması
- C) Rehberlik dersinin zorunlu hâle gelmesi
- D) Rehberlik çalışmalarının kapsamının genişletilmesi
- E) Hepsi

5- Bugün rehberlik hizmetleri illerde hangi şekilde örgütlenmiştir?

- A) PDR Hizmetleri
- B) Psikolojik Danışma Hizmetleri
- C) Rehberlik Servisleri
- D) Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
- E) Sağlık Müdürlükleri

6- Aşağıdakilerden hangisi M.Keleşoğlu’na göre rehberliğin anlamında temel olabilecek genellemelerden biri değildir?

- A) Bir süreçtir.
- B) Bireye yardım etme işidir.
- C) Bireye dönüktür.
- D) Bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.
- E) Bireyin toplumsallaşmasına yardım etmektir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 2)

7- Günümüzde RPD kavramlarıyla ilgili bazı yanlış anlayışlar bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri **değildir**?

- A) Bireye tek yönlü olarak yapılan bir yardımdır.
- B) Bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenir.
- C) Kullanılan yöntem ve teknikler sadece araçtır.
- D) Bir disiplin görevidir. Yargılar ve ceza verir.
- E) Her türlü problemi çözecek sihirli bir güce sahiptir.

- 8- I. Okulun tanıtılması ve kısa tarihi
II. Okulun bina ve olanakları
III. Çevre
IV. Programlar
V. Program dışı etkinlikler
VI. Rehberlik servisi, kurallar vb.

Yukarıdakilerden hangileri **oryantasyon hizmetlerinde yer alan çalışmalar**dandır?

- A) I, II ve III
- B) II, III ve VI
- C) I, III ve VI
- D) I, II, III ve IV
- E) Hepsi

9- Okuldaki yöneticilerin ve diğer öğretmenlerin ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmaları rehberliğin hangi işlevi ile ilgilidir?

- A) Müşavirlik
- B) Oryantasyon
- C) Yöneltilme ve yerleştirme
- D) Psikolojik danışma
- E) Araştırma ve değerlendirme

10 RPD hizmetlerinin sürekli olarak geliştirilerek iyileştirilmeleri gerekmesi rehberliğin hangi işlevi ile ilgilidir?

- A) Araştırma ve değerlendirme
- B) Bilgi toplama ve yayma
- C) Bireyi tanıma
- D) Çevre ve veli ile ilişkiler
- E) İzleme

11- Rehberliğin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin kendini tanımasına yardım etmektir.
- B) Bireyin davranışlarını kontrol etmesine yardım etmektir.
- C) Bireyi topluma hazırlamaktır.
- D) Bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.
- E) Bireyin sosyal ilişkiler kurmasına yardım etmektir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ (Konu Testi-3.Bölüm: 2) (Cevap Anahtarı)

1-B 2-A 3-E 4-C 5-D 6-E 7-C 8-E 9-A 10-A 11-D

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 3)

Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programı

👉 PDR hizmetlerinin nasıl örgütleneceği ile ilgili başlıca modeller:

1. **Hizmetler Modeli**: Psikolojik danışmanların etkinlikleri oryantasyon, bireyi tanıma, bilgi verme, psikolojik danışma, yerleştirme ve izleme biçiminde altı kategoride ele alınmıştır.

2. **Süreç Modeli**: Psikolojik danışma hizmetinin linik ve terapötik yönü vurgulanmış, psikolojik danışmanlar psikolojik danışma, müşavirlik ve koordinasyon rollerini üstlenmişlerdir.

3. **Görevler Modeli**: Bu modelde psikolojik danışmanların görevleri basitçe listelenmiştir. Bu görevler fazla sayıdadır ve son görev genellikle "Zaman zaman kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir." biçiminde ifade edilir.

👉 Bu üç model de psikolojik danışmanın pozisyonu üzerine odaklanmıştır. Bunun sonucu olarak rehberlik hizmetleri eğitim sürecinin ana parçası olmaktan çok, eğitim faaliyetlerini destekleyen bir hizmet alanı olarak görülmüştür.

4. **Kapsamlı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları Modeli**: PDR hizmetlerini meslek ya da program seçimi ve kriz durumlarına müdahale ile sınırlayan geleneksel modellere bir tepki olarak bu model kurumsal temelini gelişimsel rehberlik yaklaşımından almıştır.

👉 Kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının süreçsel öğeleri:

1. **Bireysel planlama**: Öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerinin yanı sıra kendi öğrenimlerini de planlamaları ve yönetmelerine yardımcı olacak etkinlikler içerir. Bireyi tanıma, bilgi verme, yerleştirme ve izleme stratejileri kullanılır.

2. **Müdahale hizmetleri**: Öğrencilerin psikolojik danışma, müşavirlik, sevk ya da sadece bilgi vermeyi gerektiren acil sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik etkinlikler sunulur.

3. **Sistem desteği**: PDR programının oluşturulması, sürdürülmesi ve geliştirilmesini sağlayacak yönetimsel ve eğitsel etkinliklerden oluşur.

4. **Rehberlik müfredatı**: Amacı, her düzeyden tüm öğrencilere, normal büyüme ve gelişim bilgisi sağlamak ve yaşam becerilerini kazanma ve kullanmalarına yardımcı olmaktır.

Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma (RPD) Hizmetleri Programı: Planlı, programlı, sistemli, örgütlü ve profesyonel düzeyde yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin bütünüdür.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 3)

👉 Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu (RHYK):

👉 Müdür (veya görevlendireceği yardımcısı)

👉 Psikolojik danışman

👉 Her sınıf düzeyinden birer sınıf rehber öğretmeni

👉 Ödül ve disiplin kurulu temsilcisi

👉 Okul aile birliği başkanı ve öğrenci temsilcisi,

👉 Eğer okulda psik. danışman yoksa RAM'dan müşavirlik hizmeti alınır.

Okul Psikososyal Destek Ekipleri: Millî Eğitim Bakanlığı rehberlik hizmetleri kapsamında, doğal afet, terör, göç, intihar, ölüm-yas, cinsel istismar gibi travmatik ve zorlu olaylar karşısında psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri yürütülmektedir.

👉 Okul Psikososyal Destek Ekipleri:

👉 Okul müdürü veya görevlendiği bir müdür yardımcısı başkanlığında

👉 Varsa rehber öğretmenler/psikolojik danışmanlar

👉 Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir sınıf rehber öğretmeni

Bildirim Yükümlülüğü

👉 Tehdit, şantaj, cinsel içerikli bir istismar, suça veya uyuşturucu kullanımına teşvik durumu varsa tüm okul personelinin bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır.

👉 İhmal ve istismar şüphesi bildirim yükümlülüğünü yerine getirme için yeter.

👉 İhmal ve istismar vakası şüphesinde başvurulacak yerler:

👉 İl/ilçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği

👉 Emniyet Genel Müdürlüğü 155 İhbar Hattı (Artık 112, byhy)

👉 İl/ilçe Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürlüğü

👉 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 183 İhbar Hattı

Okul RPD Programı

👉 Okuldaki tüm rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini düzenleyen genel bir rehberlik programı ya da bir çerçeve programdır.

👉 Ülkemizde okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri gelişimsel anlayıştan hareketle genellikle Kapsamlı RPD Programları Modeli temelinde

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 3)

Kapsamlı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programının Genel Özellikleri:

👉 Öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerinin bir bütün olarak desteklenmesini esas alır. Örgütsel yapısını oluşturan öncüller:

- 👉 Sonuç temellidir.
- 👉 Standart temellidir.
- 👉 Veri tabanlıdır.
- 👉 Gelişimseldir ve kapsamlıdır.
- 👉 Takım çalışmasını gerektirir.

Arkadaşlar bunlar PDF’te birer ikişer cümle ile açıklanmış. Ancak bunlara benzer ifadeler diye yazmadım.byhy)

Okul Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Programı Hazırlanma Süreci:

👉 Programın esas olarak 3 hedef doğrultusunda hazırlanır. Bunlar:

👉 Genel hedef 👉 Yerel hedef 👉 Özel hedef

👉 Programın tasarlanması sürecinde her eğitim öğretim yılı mayıs ayında test ve test dışı teknikler kullanılarak öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin ihtiyaçları belirlenir.

👉 Genel hedefler Bakanlıkça, yerel hedefler rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il yürütme komisyonlarınca, özel hedefler eğitim kurumlarınca belirlenir.

👉 Okul rehberlik ve psikolojik danışma programında;

- a) Genel, yerel ve özel hedeflere,
- b) Gelişimsel ve önleyici hizmetler, iyileştirici hizm. ve destek hizm.,
- c) Okuldaki tüm öğrencileri kapsayacak faaliyetlere,
- ç) Değerlendirme süreçlerine yer verilir.

Okul Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Programı Uygulama Süreci:

👉 Eğitim kurumlarında RPD hizmetleri; gelişimsel ve önleyici hizmetler, iyileştirici hizmetler ve destek hizmetler esas alınarak sunulur.

👉 İhtiyaç hâlinde bu hizmetler çevrim içi bilişim teknolojileri kullanılarak uzaktan verilebilir.

Okul Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Programı Değerlendirme Süreçleri:

👉 Hazırlanan ve uygulanan RPD programının ne derecede gerçekleştirildiğinin, başarıya ulaştığının kontrol edilmesidir.

👉 Sene sonu rehberlik faaliyet raporu “MEBBİS E-Rehberlik” bölümüne girilir, ardından okul müdürünün onayı ile il/ilçe RAM’a gönderilir.

👉 Sınıf rehberlik faaliyetleri raporu (her dönem için ayrı ayrı) ve yıllık rehberlik faaliyet raporu olmak üzere 3 adet değerlendirme aracı tamamlanır.

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Sunum Sistemi:

👉 Bireysel ve grup çalışmaları olarak 2 bölümden oluşur. Bu çalışmalar; gelişimsel ve önleyici hizmetler, iyileştirici hizmetler ve destek hizmetler 3 gruptur.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI- (Konu Testi-3.Bölüm: 3)

1- Aşağıdakilerden hangisi rehberlik hizmetlerinin örgütleneceği ile ilgili başlıca modellerden biri değildir?

- A) Amaçlar Modeli
- B) Görevler Modeli
- C) Hizmetler Modeli
- D) Kapsamlı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları Modeli Yazının bulunması
- E) Süreç Modeli

2- Psikolojik danışmanların görevleri basitçe listelendiği model hangisidir?

- A) Amaçlar Modeli
- B) Görevler Modeli
- C) Hizmetler Modeli
- D) Kapsamlı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları Modeli Yazının bulunması
- E) Süreç Modeli

3- Aşağıdakilerden hangisi kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programının süreçsel öğelerinden biri değildir?

- A) Bireysel planlama
- B) Değerlendirme hizmetleri
- C) Müdahale hizmetleri
- D) Sistem desteği
- E) Rehberlik müfredatı

4- PDR programının oluşturulması, sürdürülmesi ve geliştirilmesini sağlayacak yönetsel ve eğitsel etkinliklerden oluşan süreç hangisidir?

- A) Bireysel planlama
- B) Değerlendirme hizmetleri
- C) Müdahale hizmetleri
- D) Sistem desteği
- E) Rehberlik müfredatı

5- Aşağıdakilerden hangisi bireysel planlama sürecinde kullanılan stratejilerden biri değildir?

- A) Bireyi tanıma
- B) Bilgi verme
- C) İzleme
- D) Değerlendirme
- E) Yerleştirme

6- Okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonunda (RHYK) aşağıdakilerden hangisi görev almaz?

- A) Müdür veya müdür yardımcısı
- B) Öğrenci temsilcisi
- C) Her branşı temsilen bir branş öğretmeni
- D) Psikolojik danışman
- E) Okul aile birliği başkanı ve öğrenci temsilcisi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 3)

7- Doğal afet, terör, vb. gibi travmatik ve zorlu olaylar karşısında psiko-sosyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri hangisi tarafından yürütülmektedir?

- A) RPD öğretmeni
- B) Okul RPD servisi
- C) Okul psikososyal destek ekibi
- D) Okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu
- E) Rehberlik ve araştırma merkezi

8- Hangisi ihmal ve istismar vakası şüphesinde başvurulacak yerlerden biri değildir?

- A) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- B) Çocuk Büro Amirliği
- C) Emniyet Genel Müdürlüğü
- D) İl/İlçe Sosyal Hizmetler Merkezi
- E) İl/İlçe Sosyal Yardımlaşma Vakfı

9- Okuldaki tüm rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini düzenleyen, genel bir rehberlik programı ya da bir çerçeve programı niteliğindeki program hangisidir?

- A) Bireysel RPD Programı
- B) Grup RPD Programı
- C) Sınıf RPD Programı
- D) Okul RPD Programı
- E) RAM RPD Programı

10- Aşağıdakilerden hangisi kapsamlı rehberlik ve psikolojik danışma programı'nın örgütsel yapısını oluşturan öncüllerden biri değildir?

- A) Gelişimseldir ve kapsamlıdır.
- B) Standart temellidir.
- C) Süreç temellidir.
- D) Takım çalışması gerektirir.
- E) Veri tabanlıdır.

11- I. Bireysel hedef
II. Grup hedefleri
III. Genel hedef
IV. Özel hedef
V. Yerel hedef

Yukarıdakilerden hangileri okul RPD programı hazırlama sürecinde yer alan hedeflerdir?

- A) I, II ve III
- B) I, III ve IV
- C) II, IV ve V
- D) III, IV ve V
- E) Hepsi

12- Okul RPD programı sürecinde yer alan özel hedefler hangisi tarafından belirlenir?

- A) Eğitim kurumu
- B) İl yürütme komisyonu
- C) Okul RHYK
- D) Okul RPD öğretmeni
- E) Sınıf rehber öğretmeni

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

OKUL RPD PROGRAMI
(Konu Testi-3.Bölüm: 3)
(Cevap Anahtarı)

1-A 2-B 3-B 4-D 5-D 6-C 7-C 8-E 9-D 10-C 11-D 12-A

 Web Ders.Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

Eğitim Kurumlarında RPD Hizmetlerinin Yürütülmesi

Rehberlik ve psikolojik danışma servisi:

- 👉 Resmî ve özel, örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumlarında kurulur.
- 👉 Öğrenci, veli, öğretmen ve diğer personelin kolaylıkla ulaşabileceği konumda olması,
- 👉 Uygun fiziki koşullara sahip olması,
- 👉 Bilişim, iletişim araçları, büro malzemeleri, bireysel çalışmalar ve grup çalışmaları için gerekli araç ve gereçler ile donatılmış olması,
- 👉 RPD hizmetleri dışında başka bir amaç için kullanılmaması, gerekir.
(Hocam sizin odada biraz kestirsem olur mu? Olmazmış. byhy 😊)

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu

👉 Eğitim kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin planlanması ve kurum içindeki iş birliğinin sağlanması amacıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu oluşturulur.

- 👉 Kurumu müdürünün başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur;
- a) Eğitim kurumunda görevli müdür yardımcıları
 - b) Rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar
 - c) Sınıf rehber öğretmen den her sınıf düzeyinde en az birer temsilci
 - ç) Okul öncesi eğitim kurumlarında farklı yaş grubundaki çocukların eğitiminden sorumlu en az birer öğretmen
 - d) Ortaöğretim kurumlarında disiplin kurulu ve onur kurulundan; ilköğretim kurumlarında ise öğrenci davranışları değerlendirme kurulundan birer temsilci

e) Okul-aile birliğinden bir temsilci

👉 Hayat boyu öğrenme kurumlarında yürütme komisyonu; müdürün başkanlığında bir müdür yardımcısı, rehber öğretmen/psikolojik danışman ile müdürün görevlendireceği bir öğretmenden oluşur.

👉 Rehber öğretmen/psikolojik danışman yoksa RAM'dan veya bölgedeki eğitim kurumlarında görev yapan bir rehber öğretmen/psikolojik danışmanın katılımının sağlanması için planlama yapılır.

👉 Eğitim Kurumu müdürü, müdür yardımcıları ile rehber öğretmen/psikolojik danışman komisyonun sürekli üyesidir.

👉 Diğer üyeler her ders yılı başında öğretmenler kurulunda belirlenir.

👉 Komisyon; birinci dönem başında, ikinci dönem başında ve ders yılı sonunda olmak üzere en az üç defa toplanır. Gerektiğinde rehberlik ve psikolojik danışma servisinin önerisi ile de toplabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

👉 İlk toplantı, öğretmenler kurulu toplantısının yapıldığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde yapılır.

👉 Gündemi, rehberlik ve psikolojik danışma servisinde hazırlanarak eğitim kurumu müdürüne sunulur; gündem ve toplantı tarihi eğitim kurumu müdürü tarafından bir hafta önce yazılı olarak ilgililere duyurulur.

👉 Kararlar tutanak hâline getirilir, personele yazılı olarak duyurulur.

Görevleri:

👉 Eğitim kurumuna ait özel hedeflerin belirlenmesinde görüş bildirir.

👉 Okul RPD programını inceler ve görüş bildirir.

👉 RPD çalışmalarını inceler, değerlendirir; ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik önlemleri belirler.

👉 Eğitim ortamında; etkili iletişim için yapılacak çalışmaları belirler.

👉 Yapılacak çalışmalarda ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliğinin sağlanması için gerekli faaliyetleri planlar.

👉 Öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimleri ile ilgili yapılacak çalışmalar için görüş bildirir.

👉 Okulda gerçekleştirilecek psiko-sosyal destek hizmetlerinin okul RPD programına eklenmesi hususlarında görüş bildirir.

👉 İhtiyaç olması durumunda okulda gerçekleştirilecek psiko-sosyal destek hizmetlerinde görev alır.

E-Rehberlik Sistemi:

👉 MEBBİS'in bir uzantısı olarak kullanılmaktadır.

👉 Bütün etkinliklerin bir arada görüldüğü, yapılan etkinliklerin kaydedildiği, öğrenciyi tanıma amaçlı pek çok bilginin edinilebileceği bir sistemdir.

👉 RAM'a öğrenci yönlendirirken sistemdeki formlar doldurularak işlemler bu sistem üzerinden takip edilebilmektedir.

👉 Program hazırlama, yıllık ve haftalık program giriş ve düzenlemelerini yapabilir, veri raporlama yapabilmektedirler.

👉 2020 yılında hazırlanan sınıf rehberlik programında da üç basamaklı bir rehberlik sistemi:

1. Algıya dayalı değerlendirme: Öğretmen, öğrenci ve velilere uygulanan anketler sonrasında elde edilen kanılara dayanır.

2. Süreç değerlendirmesi: Bir yıl içerisinde neler yapıldı? sorusuna cevap aranır.

3. Sonuç değerlendirmesi: A okulunda bir önceki yıla göre devam, devamsızlık/disiplin gibi istatistiki gelişim sonuçları karşılaştırılır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

Koordinatör rehber öğretmen/psikolojik danışmanın görev ve sorumlulukları:

- 👉 RPD servisi ile eğitim kurumu yönetimi arasındaki koordinasyon sağlar.
- 👉 Okul RPD programı doğrultusunda yapılan çalışmalarla ilgili öğretmenler kuruluna bilgi verir.
- 👉 RPD hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına ait gündemi ve toplantılarda alınan kararları yazılı hâle getirir.
- 👉 e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlanan okul RPD programını eğitim kurumu müdürüne onaylatır.

Rehber öğretmen/psikolojik danışmanın görevleri

Gelişimsel ve önleyici hizmetler:

- 👉 Sınıf rehberlik programı kapsamında rehberlik alanında özel bilgi ve beceri gerektiren etkinlikleri uygular.
- 👉 Bireyi tanıma çalışmaları kapsamında bireyi tanıma tekniklerini uygular, raporlaştırarak öğrencilere geri bildirimde bulunur ve ilgililerle paylaşır.
- 👉 Gerektiğinde bireyi tanıma tekniklerini geliştirme çalışmalarına katılır.
- 👉 Bilgi verme çalışmaları kapsamında öğrencilerin ihtiyaç duydukları bilgileri öğrencilerle paylaşır.
- 👉 Yöneltme ve izleme çalışmaları kapsamında bireyi tanıma ve bilgi verme hizmeti sunarak öğrenciyi kendine uygun olan eğitim kurumuna, alana, dala, staja, işe, mesleğe, okul içi ya da okul dışı sosyal ve kültürel etkinliklere yöneltir ve öğrencinin gelişimini izler.
- 👉 Merkezî sınavlara ait tercih dönemlerinde görev alır.

İyileştirici hizmetler:

- 👉 Öğrencilerin gelişimlerinin desteklenmesi, kendilerini keşfetmeleri, kapasitelerinin güçlendirilmesi, iyileştirme ve geliştirme amacıyla bireysel ve grupla psikolojik danışma yapar.

Psikososyal destek hizmetleri kapsamında:

- 👉 Doğal afetler ile kaza, ihmal vb. gibi zorlu yaşam olaylarında öğrenci, aile ve öğretmenlere psikolojik ve sosyal destek sağlar.
- 👉 Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilen çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu kişilere hizmet sunar.
- 👉 Eğitim kurumlarında rehber öğretmen/psikolojik danışman yoksa il/ilçe MEM'in görevlendireceği rehber öğretmen/psikolojik danışman yerine getirir.

Destek hizmetler:

- 👉 Müşavirlik hizmetleri kapsamında, öğrenci ile iletişimde olan diğer kişilere ortak ve yeterli bir rehberlik anlayışı kazanmaları amacıyla çalışmalar yürütür.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

👉 Sınıf rehberlik programlarının hazırlanmasında, uygulanmasında, sınıf içi rehberlik uygulamalarının geliştirilmesinde sınıf rehber öğretmenlerine müşavirlik eder.

Program yönetimi çalışmaları kapsamında:

👉 Okul RPD programını en geç ekim ayının ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlar.

👉 Okul RPD programı doğrultusunda e-Rehberlik sistemi üzerinden kendi haftalık programını hazırlar.

👉 Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından iletilen risk altındaki öğrencilere ait verileri birleştirerek risk haritasını oluşturur.

👉 Okul RPD programı kapsamında gerçekleştirilen çalışmaları e-Rehberlik sistemine işler.

👉 Okul RPD programını ders yılı boyunca iş birliği içerisinde uygular ve programın etkililiğini ders yılı sonunda değerlendirir.

👉 Araştırma ve proje çalışmaları kapsamında, araştırma, izleme ve değerlendirme çalışmaları yapar.

👉 İş birliği kapsamında, doğal üyesi olduğu kurul ve komisyonlara katılır, RPD hizmetlerine ilişkin görevlerini yerine getirir.

👉 Ders saatinde yürütülen çalışmalarda öğrencinin devamsız görünmemesi için okul yönetimi ve ders öğretmeniyle iş birliği yaparak gerekli tedbirleri alır.

👉 Rehberlik alanındaki bilimsel kongre, konferans, panel ve hizmet içi eğitimlere katılır, gerektiğinde hizmet içi eğitim verir.

👉 Kurum müdürünün vereceği RPD hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

Diğer görevler

👉 Merkezî sınavlarda görev alabilir.

👉 İstemesi hâlinde belleticilik görevi yapabilir.

👉 Nöbet görevi verilemez. (N'olmuş yani on dakika nöbet tutsanız. İnsanlık öldü mü?byhy 😊)

E-Rehberlik Sistemi:

👉 Sistematik olarak sınıflandırılmış RPD hizmetlerinin eğitim kurumlarında bir program dâhilinde sunulması, yürütülmesi ve raporlaştırılmasını; bu hizmetlerin Bakanlık merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan personel tarafından yetki alanlarına göre izlenmesini sağlayan sistemdir.

e-Rehberlik Sisteminin Kullanımı

👉 mebbis.meb.gov.tr adresinden kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapılmaktadır.

👉 Eğitim kurumlarında görevli rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar sistemdeki en yetkili ve görev alanı en geniş kullanıcılarıdır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

- 👉 Sitemde bulunan işlem ekranları:
 - 👉 Okul RPD programı hazırlama
 - 👉 RPD hizmetleri veri girişi
 - 👉 Raporlama
 - 👉 Öğrenci yönlendirme

Rehberlik Araştırma Merkezlerine Öğrenci Yönlendirme

- 👉 RAM'a İlk kez ve Kademe Geçişinde Öğrenci Yönlendirme Rapor Yenilemek için RAM'a Yönlendirme Tıbbi Tanı Gerektiren Durumlar ve Yönlendirme Süreci
- 👉 Yaşlılarından anlamlı derecede farklılık gösteren öğrenciler belli bir süre gözlem yapıldıktan ve gerekli tedbirler alınmasına rağmen bir ilerleme gösteremediği durumlarda, veli de durumla ilgili bilgilendirilerek Rehberlik Araştırma Merkezlerine yönlendirme işlemleri yapılır.
- 👉 Sınıf/şube rehber öğretmeni kendi MEBBİS sisteminden giriş yapar.
 - 👉 E-Rehberlik modülü
 - 👉 Öğrenci Yönlendirme İşlemleri
 - 👉 Eğitsel Değerlendirme/İstek Formu

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri İl Yürütme Komisyonu

- 👉 İl millî eğitim müdürlüklerinde oluşturulur.
- 👉 Eylül ve haziran aylarında olmak üzere yılda en az iki kez toplanır.
- 👉 Sekretaryasını il MEM'de özel eğitim ve rehberlik hizmetleri birimi yürütür.
- 👉 İl millî eğitim müdürü başkanlığında;
 - Özel eğitim ve rehberlik hizm. sorumlu il ve ilçe şube müd.
 - RAM müdürlerinden,
 - RAM'nin RPD hizmetleri bölüm başkanlarından,
 - Örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumlarının her tür ve kademesinden seçilen en az birer müdür ile bu tür ve kademedeki kurumlarda görev yapan en az birer rehber öğretmen/psikolojik danışmandan, oluşur.
- 👉 Bu komisyona gerektiğinde ildeki ilgili kurum temsilcileri davet edilir.

Görevleri:

- 👉 Haziran ayında yapılan toplantıda inceleme ve değerlendirme yapılır, sonraki eğitim öğretim yılı için yerel hedefleri belirler.
- 👉 Belirlenen hedeflerin eylül ayı ilk haftasında e-Rehberlik sist. işlen. sağlar.
- 👉 Eğitim kurumlarının RPD hizmetlerine ilişkin talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikleri planlar.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-6 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

- 👉 Rehber öğretmen/psikolojik danışmanı olmayan eğitim kurumları için alınacak tedbirleri karara bağlar.
- 👉 Toplantıda alınan kararların uygulanmasına yönelik gerekli tedbirleri alır.
- 👉 Tutanağın toplantıların yapıldığı ay içerisinde il MEM'ce Bakanlığa gönderilmesini sağlar.
- 👉 Açılmasına ihtiyaç duyulan RAM ile ilgili değerlendirmede ve il MEM'e teklifte bulunur.
- 👉 RAM'ların sorumluluk bölgelerini kapasitelerine göre her yıl değerlendirir.
- 👉 Yıl içerisinde ilin ihtiyacına yönelik düzenlenecek RPD hizmetlerine ilişkin mahalli hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirler ve teklifi il MEM'e gönderir.

Okul Müdürünün Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine İlişkin Görevleri:

- 👉 RPD hizmetlerinin yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.
- 👉 Fiziksel şart ve uygun çalışma ortamını hazırlar, kull. araç gereci sağlar.
- 👉 Kurumunda rehber öğretmen/psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmenleri, öğrenciler ve veliler arasında iş birliğini sağlar.
- 👉 Birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman varsa birini koordinatör olarak görevlendirir ve gerekli gördüğü takdirde görev değişikliği yapar.
- 👉 Birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman varsa iş bölümü yapar.
- 👉 RPD hizmetleri yürütme komisyonuna başkanlık eder.
- 👉 Eğitim kurumunun özel hedeflerini e-Rehberlik sistemine işler.
- 👉 Okul RPD programının hazırlanmasını sağlar.
- 👉 Okul RPD programını en geç ekim ayı ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden onaylamak yoluyla eğitim kurumunun bağlı bulunduğu RAM'a ulaştırır.
- 👉 Okul RPD programı ile haftalık programın uygulanmasını e-Rehberlik sistemi üzerinden izler.
- 👉 RPD çalışmalarının düzenli olarak e-Rehberlik sist. işlenmesini takip eder.
- 👉 Sınıf rehber öğretmenini zorunlu olmadıkça öğrencilerin mezuniyetine kadar değiştirmemeyi esas olarak görevlendirir.
- 👉 Sınıf rehberlik planlarını onaylar ve uygulanmasını izler.
- 👉 Haftalık ders çizelgesinde rehberlik için ayrılan saatlerde rehberlik hizmetlerinin sunulması için gerekli tedbirleri alır.
- 👉 İhtiyaç doğrultusunda gerçekleştirilen eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi için uygun ortamı ve gerekli desteği sağlar.
- 👉 Her yıl kasım ayı içerisinde oluşturulan okul risk haritasını bağlı bulunduğu RAM'a ulaştırır.
- 👉 Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilmiş çocuklara ve ailelerine yönelik hiz. yerine get. sağlar.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-7 (Konu Özeti-3.Bölüm: 4-5)

Sınıf Rehber Öğretmeninin Rehberlikle İlgili Görevleri:

👉 Sınıf rehberlik planını hazırlayarak en geç ekim ayının ikinci haftasında eğitim kurumu müdürüne onaylatır. Bir örneğini RPD servisi ile paylaşır.

👉 Sınıf rehberlik programı kapsamındaki etkinlikleri sınıfında uygular.

👉 Öğrencilerinin RPD ihtiyaçlarını belirleyerek RPD servisine iletir.

Okul RPD programının hedeflerine ilişkin etkinliklerde RPD servisiyle iş birliği yapar.

👉 Her yıl kasım ayı içerisinde sınıfında bulunan risk altındaki öğrencilere ait verilerin bir örneğini RPD servisine iletir.

👉 Bireyi tanıma tekniklerinden uzmanlık bilgisi gerektirmeyenleri sınıfında uygular, sonuçlarını RPD servisi ile paylaşır.

👉 Sınıfa yeni gelen veya uyum güçlüğü yaşayan öğrencilerin okula uyum sağlamaları sürecinde rehber öğretmen/psikolojik danışman ile iş birliği içerisinde çalışır.

👉 Öğrencilerini rehber öğretmen/psikolojik danışman ile iş birliği yaparak ilgi, yetenek, değer, akademik başarı ve kişilik özelliklerine göre öğrenci kulüplerine, seçmeli derslere ve sosyal etkinliklere yönlendirir.

👉 Risk altında olan öğrencileri fark ettiğinde, gerekli desteği almaları için RPD servisini bilgilendirir.

👉 Öğrencinin, öğrenme stilini fark etmesine, öğrenme becerilerini geliştirmesine, akademik performansını artırmasına yönelik çalışmalarında RPD servisiyle iş birliği yapar.

👉 Sınıfıyla ilgili yürüttüğü rehberlik çalışmalarına ilişkin raporu her dönem sonunda eğitim kurumu müdürüne sunar.

👉 Eğitim kurumunda rehber öğretmen/psikolojik danışman yoksa öğrenciyi RAM'a yönlendirir.

👉 Kurumu müdürünün vereceği rehberlik ile ilgili diğer görevleri yapar.

Diğer Öğretmenlerin Rehberlikle İlgili Görevleri

👉 Gerektiğinde RPD servisinin planlaması doğrultusunda rehberlik çalışmalarına destek sağlar.

👉 Okul RPD programının hedeflerine ilişkin etkinliklerde RPD servisiyle iş birliği yapar.

👉 Sınıfında sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimi açısından desteklenmeye ihtiyaç duyan öğrencileri sınıf rehber öğretmeni ile iş birliği içerisinde RPD servisine yönlendirir.

👉 Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-I (Konu Testi-3.Bölüm: 4-5)

1- Rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Resmî ve özel, örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumlarında kurulur.
- B) Kurum içinde kolaylıkla ulaşılabilecek konumda olmalıdır.
- C) Rehberlik hizmetleri dışında farklı bir amaç için kullanılmamalıdır.
- D) Rehberlik faaliyetleri için gerekli araç ve gereçle donatılmalıdır.
- E) RPD servisi olmayan kurumlarda RPD hizmetine gerek yoktur.

2- Aşağıdakilerden hangisi okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunda görev almaz?

- A) Okul müdürü
- B) Müdür yardımcısı
- C) Okul-aile birliği temsilcisi
- D) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- E) Öğrenci velisi

3- Aşağıdakilerden hangisi hayat boyu öğrenme kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunda görev almaz?

- A) Kurum müdürü
- B) Müdür yardımcısı
- C) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- D) Sınıf /şube rehber öğretmeni
- E) Müdürün görevlendireceği bir öğretmen

- 4- I. Müdür
II. Müdür yardımcısı
III. Rehber öğrt./psikolojik dan.
IV. Sınıf rehber öğretmeni

Yukarıdakilerden hangileri kurumlarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunun daimi üyesidir?

- A) I ve III
- B) I, II ve III
- C) I, III ve IV
- D) III ve IV
- E) Hepsi

5- Okul rehberlik hizmetleri yürütme komisyonun toplantı gündemi hangisi tarafından hazırlanır?

- A) Özel eğitim şube müdürü
- B) RAM
- C) Okul müdürü
- D) Müdür yardımcısı
- E) RPD servisi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 4-5)

6- Aşağıdakilerden hangisi okul rehberlik ve psikolojik danışma yürütme komisyonunun görevlerinden biri değildir?

- A) Okul RPD programını inceler ve görüş bildirir.
- B) Eğitim kurumuna ait özel hedeflerin belirlenmesinde görüş bildirir.
- C) RPD çalışmalarını inceler ve değerlendirir.
- D) Eğitim ortamında; etkili iletişim için yapılacak çalışmaları belirler.
- E) Rehber öğretmen/psikolojik danışman olmayan kurumlara rehber öğretmen görevlendirmesi yapar.

7- Bütün etkinliklerin bir arada görüldüğü, yapılan etkinliklerin kaydedildiği, öğrenciyi tanıma amaçlı pek çok bilginin edinilebileceği sistem hangisidir?

- A) E-Kurs
- B) E-Rehberlik
- C) E-Okul
- D) EBA
- E) ÖBA

8- Aşağıdakilerden hangisi RPD servisi ile eğitim kurumu yönetimi arasında koordinasyon sağlar?

- A) Müdür yardımcısı
- B) Koordinatör müdür yardımcısı
- C) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- D) Koordinatör rehber öğret./psik. dan.
- E) Koordinatör sınıf/şube rehber öğret.

9- Sınıf rehberlik programı kapsamında rehberlik alanında özel bilgi ve beceri gerektiren etkinlikleri aşağıdakilerden hangisi uygular?

- A) Branş öğretmeni
- B) Sınıf öğretmeni
- C) Sınıf/şube rehber öğretmeni
- D) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- E) RAM müdürlükleri

10- Rehber öğretmen/psikolojik danışmanın doğal afet, kaza, ihmal vb. gibi zorlu yaşam olaylarında öğrenci, aile ve öğretmenlere psikolojik ve sosyal destek sağlaması hangi tür görevleri kapsamındadır?

- A) Psikososyal destek hizmetleri
- B) İyileştirici hizmetler
- C) Gelişimsel ve önleyici hizmetler
- D) Destek hizmetler
- E) Yönetimsel hizmetler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-3 (Konu Testi-3.Bölüm: 4-5)

11- Rehber öğretmen/psikolojik danışman, aşağıdaki görevlerden hangisi alamaz?

- A) Belleticilik görevi
- B) Merkezi sınav görevi
- C) Nöbet görevi
- D) Okul RPD hizmetleri yürütme komisyonu görevi
- E) Sene başı öğretmenler kurulu toplantısı görevi

12- E-Rehberlik sistemde en yetkili ve görev alanı en geniş kullanıcılar hangileridir?

- A) Bakanlık görevlileri
- B) RAM yetkilileri
- C) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- D) Sınıf/şube rehber öğretmenleri
- E) Branş öğretmenleri

13- Aşağıdakilerden hangisi E-Rehberlik sisteminde bulunan işlem ekranlarından biri değildir?

- A) Okul RPD programı hazırlama
- B) Sınıf rehberlik programı hazırlama
- C) RPD hizmetleri veri girişi
- D) Öğrenci yönlendirme
- E) Raporlama

14- Yaşıtlarından anlamlı derecede farklılık gösteren öğrenciler belli bir süre gözlem yapıldıktan ve gerekli tedbirler alınmasına rağmen bir ilerleme gösteremediği durumlarda, veli de durumla ilgili bilgilendirilerek hangisi yapılır?

- A) Özel eğitim okuluna yönlendirme
- B) RAM'a yönlendirme
- C) RPD servisine yönlendirme
- D) Sınıf değişikliği
- E) Sınıf tekrarı

15- Öğrencinin RAM'a yönlendirilmesi için E-Rehberlik sistemine hangisi tarafından giriş yapılır?

- A) Branş öğretmeni
- B) Sınıf öğretmeni
- C) Sınıf/şube rehber öğretmeni
- D) Rehber öğretmen/psikolojik dan.
- E) Müdür yardımcısı

16- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il yürütme komisyonu hangisinin bünyesinde oluşturulur?

- A) Valilik
- B) İl milli eğitim müdürlüğü
- C) İlçe milli eğitim müdürlüğü
- D) Özel eğitim şube müdürlüğü
- E) Rehberlik ve araştırma merkezi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU-4 (Konu Testi-3.Bölüm: 4-5)

17- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il yürütme komisyonunun sekretaryasını aşağıdakilerden hangisi yürütmektedir?

- A) İl MEM özel kalem müdürü
- B) RAM müdürlüğü
- C) İl MEM özel eğitim şube müdürü
- D) İl MEM özel eğitim ve rehberlik hizmetleri birimi
- E) Rehber öğretmen/psikolojik dan.

18- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il yürütme komisyonu hangi aylarda toplanır?

- A) Eylül ve haziran
- B) Ekim ve haziran
- C) Eylül, ocak ve haziran
- D) Kasım ve temmuz
- E) Kasım, ocak ve haziran

19- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri il yürütme komisyonu hangi ayda yaptığı toplantıda sonraki yıl için yerel hedefler belirler?

- A) Eylül
- B) Ekim
- C) Kasım
- D) Ocak
- E) Haziran

20- Aşağıdakilerden hangisi okul müdürünün rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik görevlerinden biri değildir?

- A) RPD hizmetlerinin yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.
- B) RPD hizmetleri yürütme komisyonuna başkanlık eder.
- C) RPD çalışmalarının düzenli olarak e-Rehberlik sistemine işler.
- D) Sınıf rehberlik planlarını onaylar ve uygulanmasını izler.
- E) Her yıl kasım ayı içinde okul risk haritasını bağlı bulunduğu RAM'a ulaştırır.

21- Aşağıdakilerden hangisi sınıf rehber öğretmenin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik görevlerinden biri değildir?

- A) Sınıf rehberlik planını hazırlamak
- B) Sınıf rehberlik planındaki etkinlikleri sınıfta uygulamak
- C) Okul risk haritasını oluşturmak
- D) Okulda rehber öğretmen/psikolojik danışman yoksa öğrenciyi RAM'a yönlendirmek
- E) Okul müdürünün rehberlik hizmetleri ile ilgili vereceği diğer görevleri yapmak

mebders.com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SINIF REHBERLİK PROGRAMI-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 6)

Sınıf Rehberlik Programı(SRP)

SRP Amacı:

👉 Öğrenme yaşantıları yoluyla kendini tanıyabilen, kendinin ve başkalarının duygularını bilen ve ifade edebilen, kişiler arası becerileri ve karakter güçleri gelişmiş, içinde bulunduğu çevre ve topluma uyum sağlayabilen, problem çözme ve karar verme becerilerine sahip, kendine uygun ders, dal/alan ve meslek seçebilen, akademik ve kariyer planlaması yapabilen, yaşam boyu öğrenmeyi alışkanlık haline getiren, çalışarak üretmenin önemini benimseyen ve iyi oluş düzeyleri yüksek bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Gelişim Alanları:

- 👉 Üç gelişim alanı: 👉 Akademik
👉 Kariyer
👉 Sosyal duyg.

Arkadaşlar, pdf-sayfa 145'te bu üç alan ile ilgili amaçlar listelenmiş. Ancak amaç cümlelerinden hangi alan olduğu gayet kolay anlaşılabilir diye uzatmamak için buraya eklemedim. Bilginize sunarım. byhy

Sınıf Rehberlik Programı'nın Özellikleri:

👉 SRP, günümüz ihtiyaçları ve güncel okul RPD programı yaklaşımları dikkate alınarak hazırlanan özgün bir programdır.

👉 Akademik 65, kariyer 62, sosyal duygusal 163, olmak üzere toplam 290 kazanım yer almaktadır.

Sınıf Rehberlik Programı'nın Temel İlkeleri:

1. Tek bir modele dayanmak yerine özellikle gelişimsel, güçler temelli, problem odaklı ve kültürel farklılıkları dikkate alan bir yaklaşım benimsenmiştir.
2. Duyuşsal davranışların kazandırılmasına daha çok odaklanılmıştır.
3. Gelişimsel bir yaklaşımla geliştirilmiş ve üç gelişim alanındaki kazanımlar birbirinin temeli ve birbirini tamamlayan bir yapı içermektedir.
4. Tüm kazanımların oluşturulmasında bireysel farklılıklar dikkate alınmıştır.
5. MEB'in tüm eğitim ve öğretim kurumlarındaki öğrencilere yöneliktir.
6. Gelişim ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.
7. IV. sanayi devriminin sonucu olarak bireyden beklenen "21. Yüzyıl Becerileri" olarak adlandırılan yeni nesil becerilere odaklanılmıştır.
8. Hazırlıkta hem bireye hem de topluma karşı sorumluluklar gözetilmiştir.
9. Program öğrenci merkezli bir anlayışı temel almaktadır.
10. Kazanımlar öğrenciyi aktif kılan ve yansıtıcı düşünme gerektiren niteliktedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SINIF REHBERLİK PROGRAMI-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 6)

Sınıf Rehberlik Programı(SRP)

SRP'de Değerlendirme:

- 👉 Çoklu değerlendirme yöntemlerinin kullanılması benimsenmiştir.
- 👉 Sürece, algıya ve sonuca dayalı değerlendirme yöntemleri bir arada kull.
- 👉 Sürece dayalı; kime, nasıl, ne zaman, nerede, ne sıklıkla, ne kadar süre ile yapıldığına ilişkin bilgiler.
- 👉 Algıya dayalı; öğrencilerin neler edindikleri ve etkinlikler sonucunda tutum veya inançlarındaki değişimler...
- 👉 Sonuca dayalı; tutum, beceri veya bilgileri kullanma yeteneklerini olumlu yönde etkileyip etkilemediğine ilişkin kanıtlar.

Sınıf Rehberlik Programı'nın Uygulanmasına İlişkin İlkeler:

1. Uygulanmasında bilimsellik esastır.
2. Bireysel farklılıkları temel alır.
3. Büyük ölçüde sınıf rehber öğretmenlerinin katılımıyla uygulanmakla birlikte bazı kazanımlar okul rehberlik öğretmenlerinin eş güdümüyle yürütülür.
4. Program öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin iş birliği ile yürütülür.
5. Program öğrenci merkezli anlayışa sahiptir.
6. Uygulanırken kazanımlar haftalara dağıtılmış olsa da uygulayıcılar ihtiyaç duydukları takdirde kazanımların sırasını öğrenci, okul ve bölge özelliklerini dikkate alarak değiştirebilirler.

Sınıf Rehberlik Programı'nın Uygulanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar :

- 👉 Okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin de olduğu için okul öncesi düzeyindeki çoğu kazanıma ilkökul birinci sınıf düzeyinde de yer verilmiştir.
- 👉 Etkinliklerin çoğu sınıf rehber öğretmenleri tarafından, belirli kazanımlara ilişkin etkinlikler okul rehberlik öğretmeni tarafından uygulanması gerekmektedir.
- 👉 Uygulayıcıların öğrencileri etkinliklere aktif katılım ve yansıtıcı düşünme göstermeleri için teşvik etmeleri/ motive etmeleri gerekir.
- 👉 Bazı kazanım ifadeleri RPD alanına ilişkin özel kavramlar içerdiğinden uygulayıcıların kazanım açıklama ve program sözlüğünü incelemeleri gerekmektedir.
- 👉 Kazanımların sırası ve bu kazanımlara ilişkin etkinliklerin yapılacağı haftalar uyum (oryantasyon) süreci, dönem içi ara tatiller, belirli günler ve haftalar, sınav dönemleri gibi belirli dönemler dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- 👉 Sınıf Rehberlik Programı'nda okul rehberlik öğretmeni tarafından özellikle uygulanması belirtilen kazanımlar açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Diğer kazanımları sınıf rehber öğretmeni uygulayacaktır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SINIF REHBERLİK PROGRAMI-I (Konu Testi-3.Bölüm: 6)

1- Aşağıdakilerden hangisi sınıf rehberlik programının öğrenciye kazandırmayı amaçladığı becerilerden biri değildir?

- A) Kendini tanıma
- B) Kendinin ve başkalarının duygularını bilme ve ifade edebilme
- C) Çevreye, topluma uyum sağlama
- D) Problem çözme ve karar verme
- E) Günlük ihtiyaçlarını karşılayabilme

2- I. Akademik gelişim alanı
II. Kariyer gelişim alanı
III. Sosyal duygusal gelişim al.
IV. Psikolojik gelişim alanı

Yukarıdakilerden hangileri sınıf rehberlik programında yer alan gelişim alanlarıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) Hepsi

3- SRP'de değerlendirme hangi yöntemle yapılmaktadır?

- A) Bireysel değerlendirme yöntemi
- B) Grup değerlendirme yöntemi
- C) Tekli değerlendirme yöntemi
- D) Çoklu değerlendirme yöntemi
- E) Uzman değerlendirme yöntemi

4- I. Günümüzün ihtiyaçları
II. Okul RPD programı
III. Öğretmen beklentileri
IV. Veli beklentileri

SRP, yukarıdakilerden hangisi veya hangileri dikkate alınarak hazırlanan özgün bir programdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) Hepsi

5- Aşağıdakilerden hangisi SRP'nin temel ilkelerinden biri değildir?

- A) Gelişim ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- B) Gelişimsel bir yaklaşımla geliştirilmiştir.
- C) Öğrenci merkezli bir anlayışı temel almaktadır.
- D) Bireysel farklılıklar dikkate alınmıştır.
- E) Hazırlıkta sadece topluma karşı sorumluluklar dikkate alınmıştır.

SINIF REHBERLİK PROGRAMI-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 6)

- 6- I. Algıya dayalı yöntem
II. Beceriye dayalı yöntem
III. Sonuca dayalı yöntem
IV. Sürece dayalı yöntem

SRP'nin değerlendirme yöntemi içinde hangi yöntemler bir arada kullanılmaktadır?

- A) I ve II
B) I, II ve III
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV
E) II ve IV

7- Hangisi nedeniyle okul öncesine ait çoğu kazanıma, birinci sınıf düzeyinde de yer verilmiştir?

- A) Öğrenciler kendilerinden beklenen beceri ve davranışı gösteremedikleri için
B) Kazanımların uygulanması uzun bir süreç gerektirdiği için
C) Okul öncesi eğitim almayan öğrenciler de olduğu için
D) Okul öncesi ve birinci sınıf öğrenciler aynı yaş grubunda oldukları için
E) Hepsi

8- SRP'nin uygulanmasına ilişkin ilkelere hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Bilimsellik esastır.
B) Bireysel farklılıklar dikkate alınır.
C) Büyük ölçüde sınıf rehber öğretmenlerinin katılımıyla uygulanır.
D) Kazanımlar hazırlanan programdaki sıraya göre uygulanır ve hiçbir şekilde yer değişikliği yapılamaz.
E) Öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin iş birliği ile yürütülür.

9- "SRP'de yer alan etkinliklerin çoğu sınıf rehber öğretmeni tarafından, belirli kazanımlara ilişkin etkinlikler ise tarafından uygulanır."

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- A) Branş öğretmeni
B) Okul rehber öğretmeni
C) RAM görevlisi
D) Müdür yardımcısı
E) Okul müdürü

10- SRP'de toplam kaç kazanım yer almaktadır?

- A) 62
B) 65
C) 163
D) 190
E) 290

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SINIF REHBERLİK PROGRAMI (Konu Testi-3.Bölüm: 6) (Cevap Anahtarı)

1-E 2-C 3-D 4-A 5-E 6-C 7-C 8-D 9-B 10-E

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

EĞİTİM KURUMLARINDA RPD-RPD İL YÜRÜTME KOMİSYONU
(Konu Testi-3.Bölüm: 4-5)
(Cevap Anahtarı)

1-E 2-E 3-D 4-B 5-E 6-E 7-B 8-D 9-D 10-A 11-C 12-C 13-B 14-B
15-C 16-B 17-D 18-A 19-E 20-C 21-C

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 7-8)

Bireyi Tanıma: Alanlar

Öğretmenin Öğrenciyi Tanıma Nedenleri:

👉 Öğretmenlerin öğrenciyi tanımaları onların çalışmalarında kolaylıklar sağlayacaktır. Bu çalışmalar şöyle belirtilebilir:

1. Ünite planı yapmak, ders etkinliklerini düzenlemek, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik yöntem ve teknikleri seçmek, uygun ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanmak,
2. Her öğrencinin bireysel farklılıklarına göre ve gizil güçlerine uygun olarak üst düzeyde gelişmesine yardımcı olabilmek,
3. Öğrencinin sağlıklı kişilik geliştirmesine, kendini gerçekleştirebilmesine çevresine uyumlu hale gelmesine yardımcı olabilmek,
4. Öğrencilerin gerçekçi benlik algıları geliştirmelerine ve kendi problemlerini çözebilme gücü kazanabilmelerine yardım etmek,
5. Öğrencileri ilgileri, güdüleri, yetenekleri doğrultusunda kendilerine en uygun öğrenim dalına ve /veya mesleğe yöneltebilmek,
6. Öğrencileri belli bir mesleğe hazırlamak, bu meslekle ilgili davranışları kazanmalarına yardım edebilmek,
7. Sınıf-içi ilişkileri düzenlemek ve geliştirmek.

Bireyin tanınması için gerekli özellikler:

Sağlık Durumu: Sürekli hastalık, ilaç, geçmişte geçirdiği rahatsızlık, alerji vb.

Yetenekler: Öğrencinin tanınması dendiğinde ilk akla gelen özelliklerden biri onun yetenekleridir. Çünkü okulla ve okul başarısı ile doğrudan ilişkili olduğu düşünülür. Yetenek türleri:

- 👉 Sözel yetenek (Kelime ve sözlerle işlem yapabilme)
- 👉 Sayısal yetenek (Sayılarla işlem yapabilme)
- 👉 Şekil-uzay yeteneği (Şekillerin mekân içinde durumu, konumu vb.)
- 👉 Mekanik yetenek (Aletlerle uğraşabilme, kullanabilme)
- 👉 Bedensel yetenek (Bedenine hâkim olma ve ustaca kullanabilme)

İlgiler: Kişinin belli bir nesneye veya nesne türüne bağlanması, ona yönelmesidir. Kişi neye ilgi duyuyorsa onunla kendisini ilişkilendirmiş, kendisini ona bağlamış demektir. İlgi alanları:

- 👉 Temel bilim (Fen bilimleri)
- 👉 Sosyal bilim (Sosyoloji, antropoloji, psikoloji, tarih vb.)
- 👉 Canlı varlık (Canlılar, hayvan ve bitkiler)
- 👉 Mekanik (Çeşitli alet ve makineler)
- 👉 İkna (Başkalarını ikna etme)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 7-8)

- 👉 Ticaret (Alım satım işleri)
- 👉 İş ayrıntıları (İşin ayrıntıları ile uğraşma)
- 👉 Edebiyat (Edebi eser inceleme, okuma, eleştirme, yazma)
- 👉 Güzel sanatlar (Resim, heykel vb.)
- 👉 Müzik (Müzik aleti çalma ve dinlemeden zevk alma)
- 👉 Sosyal yardım (Başkalarına yardım etme)

Akademik Başarı: Öğrencinin akademik başarı gelişimi izlenir ve başarılı olduğu dersler yönünde yönlendirme yapılmasında da katkıda bulunur.

Kişilik: Özellikle orta öğretim ve sonrasında öğrencinin kişilik özellikleri belirlenebilir. Ancak genellikle yapılması gereken, ortaya çıkan özelliklerinin bilinmesi ve not edilmesidir.

Benlik Tasarımı ve Değerler: Öğrencinin kendisini nasıl gördüğü de bilinmesi gereken diğer özelliktir. Benlik tasarımı diğer bilgilerle tutarlı veya tutarsız olabilir. Öğrencinin değerlerinin de öğretmenler ve ilgililer tarafından bilinmesi gerekebilir. Nelere önem verdiği/vermediği öğretmenin güdülemede işlerini kolaylaştırabilir.

Çevre ile İlgili Bilgiler: Kişinin nasıl bir ortam ve çevrede yaşadığı bilinmesi gereken diğer bir özelliktir.

Bireyi Tanıma: Teknikler ve Uygulamalar

👉 Temel amaç bireyin kendini anlaması, yeteneklerinin, ilgilerinin, güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varması ve kendisiyle ilgili edindiği bilgiler çerçevesinde kararlar almasına yardımcı olmaktadır.

Yıldırım'a göre rehberlikte bireyi tanıırken göz önünde tutulması gereken bazı **ilkeler** (Bu sefer pdf'te gerçekten Yıldırım geçiyor. Ben değilim ama Aziz Yıldırım olabilir.byhy 🤔):

- 👉 Temel amaç bireyin kendini anlaması, yeteneklerinin... (Yukarıdaki ile aynı)
- 👉 Sadece bir ölçme aracı bireyi tanımak için yeterli değildir.
- 👉 Bireyi bütün yönleri ile tanımak mümkün değildir. Ancak, amaç bireyi olabildiğince farklı yönleriyle tanımaya çalışmak olmalıdır.
- 👉 Bireyle ilgili ek bilgiler sağlamayacaksa o tekniği uygulamanın gereği yoktur.
- 👉 Tanım tekniklerini değişik zamanlarda uygulamak yerine birlikte veya kısa zaman dilimi içinde uygulayıp sonuçlarını birlikte yorumlamak daha yararlıdır.
- 👉 Her durumda herkese uygulanan ve herkesin kabul ettiği bir teknik yoktur.
- 👉 Bireyi tanıma çalışmaları bütün öğrencileri kapsar. Ancak hepsini bütün öğrencilere uygulamak zorunlu veya gerekli değildir.
- 👉 Bireyi tanıma teknikleri birer araçtır, amaç hâline getirilmemelidir.
- 👉 Sadece duygusal sorunu olanlara değil, tüm öğrencilere yönelik olmalıdır.
- 👉 Öğrencileri tanıma hizmetleri süreklidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 7-8)

Rehberlikte bireyi tanımak için kullanılan teknikler iki gruba ayrılır:
Testler Test dışı teknikler

Testlerin Özellikleri:

İyi bir testin sahip olması gereken 4 özellik:

Geçerlik: Ölçmeyi amaçladığı şeyi eksiksiz, tam olarak ölçmesidir.

Güvenirlik: Ölçmek istediği şeyi hatasız ve doğru olarak ölçmesidir.

Kullanışlılık: Ölçme aracının kullanılmasının kolay olmasıdır.

Ekonomiklik: Ölçme aracının ekonomik olmasıdır.

Testlerin sonuçları bireye bildirilirken uyulması gereken kurullar:

Sonuçları bildirmeye başlamadan önce danışanın bunları gerçekten bilmek isteyip istemediğinden emin olmak gerekir.

Test puanları açıklanmadan önce danışanın testten ne beklediği anlaşılmalıdır.

Danışanın her testten nasıl bir başarı beklediği sorulmalıdır.

Birden fazla test uygulanmışsa sonuçlara yetenek testlerinden başlanması uygun olur.

Yetenek testinden hemen sonra veya eş zamanlı ilgi testleri açıklanmalıdır.

Ardından bu iki bilgi grubu eşleştirilmelidir. İlgili ve yetenek arasında tutarsızlık bulunduğu durumlarda bunun nedeni araştırılmalıdır.

Danışanın yetenek puanları ile okulda/başka bir çevrede o yetenek ile ilgili çalışmalarındaki başarı durumunu karşılaştırması için uyarıcı sorular sorulmalıdır.

Kişilik envanterleri bazen kişinin kendisine saygısı açısından çok önemli kişilik boyutlarını ölçmüş olabilir (ör. Saldırganlık, nevrozizm gibi). Bu durumda kavramları doğru, bilimsel doğrulara uygun, ama bireyin anlayacağı dille anlatılmalı.

Test sonuçlarını açıklarken danışanın soru sormasına ve katılmadığı noktalarda görüşlerini söylemesine izin verilmeli hatta teşvik edilmelidir.

Danışana testlerin bir bakıma bireyi başkalarıyla karşılaştırma aracı olduğu, mutlak ölçme yapmadığı, ölçmede hata olabileceği söylenmelidir.

Yetenek testi, ilgi ve kişilik envanterinden elde edilen bulgular açıklandıktan sonra bütün olarak ele alınıp uyuşan ve çelişen yönler üzerinde durulmalıdır.

Rehberlikte Kullanılan Testler:

Yetenek Testleri

İlgili Envanterleri

Kişilik Testleri

Tutum Ölçekleri

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 7-8)

Yetenek Testleri:

- 👉 Yetenek testi deyince de ilk akla gelen zekâ testi olmaktadır.
- 👉 Zekâ ile yetenek arasındaki fark veya örtüşme vardır.
- 👉 Büyük ölçüde örtüştüğü düşünülerek, burada birlikte ele alınacaktır.
- 👉 Zekâ testleri gerçekten de test anlayışının temelini oluşturur.
- 👉 Geliştirilen ilk testler de zekâ testleri olmuştur.
- 👉 Herkesin üzerinde uzlaştığı bir zekâ anlayışı olmadığı için, hemen hemen bütün zekâ testleri, "Zekâ, benim testim ölçtüğü şeydir." demektedirler.

İlgi Testleri:

- 👉 Bireyin ilgilerini belirlemek amacıyla kullanılan testlerdir.
- 👉 Birden fazla ilgi aynı anda değerlendirildiği ve değerlendirmenin belli bir ölçüt çerçevesinde tüm ilgileri kapsadığı için envanter olarak isimlendirilir.
- 👉 Ülkemizde kullanılan en yaygın ölçek, Kuder İlgi Alanları Envanteri'dir.
- 👉 Bunun dışında:
 - 👉 Strong İlgi Envanteri,
 - 👉 Mesleki Yönlendirme Envanteri (Kepçeoğlu),
 - 👉 Kendini Değerlendirme Envanteri (Kuzgun)

Kişilik Testi:

- 👉 Bireyin kişiliği ile ilgili olarak bilgi toplamaya yarayan ölçeklerdir.
- 👉 Genellikle kişiliğin ölçümünde birden fazla boyutta aynı anda değerlendirme yapan testler envanter olarak adlandırılır. Diğer ölçekler genel olarak ölçek veya test olarak adlandırılır.

Rahberlik hizmetlerinde kullanılan kişilik ölçekleri şunlardır:

- 👉 Beier Cümle Tamamlama Testi (A formu 8-16, B formu 13 ve üstü yaşlar)
- 👉 CAT (Çocuklar için Algı Testi) (3-10 yaşlar)
- 👉 Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri (MMPI) (16 yaş ve üzeri)
- 👉 Louisa Duss Psikanalitik Hikâyeler Testi
- 👉 Hacettepe Kişilik Envanteri
- 👉 Rotter Cümle Tamamlama Testi
- 👉 Rorschach Mürekkep Lekesi Testi

Tutum:

- 👉 Kişilerin belli bir nesne ya da duruma yönelik duygusal, düşünsel veya davranışsal eğilimlerini belirlemeye yönelik testlerdir.
- 👉 Hemen her nesne, durum ve düşünceye yönelik tutum testi geliştirilebilir.
- 👉 Genellikle Likert tipi denilen ve bir ifadeye kişinin katılma durumunu 4, 5 veya 7 derece üzerinden cevaplama şekli kullanılmaktadır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: 6)

Test Dışı Teknikler:

- 👉 Katı bir yapılandırma içermez.
- 👉 Çoğu zaman yapılandırmanın nasıl yapılacağını uygulayıcı belirlenir.
- 👉 Standart şartlar sağlama, standart sorular sorma gibi zorunlulukları yoktur.
- 👉 Genellenebilirlikleri ve karşılaştırılabilir bilgi verme olanakları da zayıftır.

Test Dışı Teknikler			
Gözleme Dayalı	Kendini Anlatma	Başkalarının Kanılarına Dayalı	Etkileşime Dayalı
Gözlem kayıt list.	Otobiyografi	Sosyometri	Görüşme
Özellik kayıt list.	Arzu listesi	Kimdir bu tekniği	Ev ziyaretleri
Anekdote kaydı	Zaman cetveli	Sosyal uzaklık ölç.	Drama ve oyun
Derecelend. ölç.	Problem tarama lis.		
	Soru list./Anket		

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-I (Konu Testi-3.Bölüm: 7-8)

1- Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin öğrenciyi tanıma nedenlerinden biri değildir?

- A) Her öğrencinin bireysel farklılıklarına göre ve gizil güçlerine uygun olarak üst düzeyde gelişmesine yardımcı olabilmek
- B) Öğrencilerin gerçekçi benlik algıları geliştirmelerine ve kendi problemlerini çözebilme gücü kazanabilmelerine yardım etmek
- C) Öğrenciler arasında oluşması muhtemel sorunları önceden sezebilmek
- D) Öğrencileri belli bir mesleğe hazırlamak, bu meslekle ilgili davranışları kazanmalarına yardım edebilmek
- E) Sınıf-içi ilişkileri düzenlemek ve geliştirmek

2- Aşağıdakilerden hangisi bireyin tanınması için gerekli özelliklerden biri değildir?

- A) Akademik başarı
- B) Benlik tasarımı ve değerler
- C) Çevre ile ilgili bilgiler
- D) Etnik köken
- E) Sağlık durumu

3- Babasının elektrikli alet tamir atölyesi olan Özgür, aletlerle uğraşmayı sevmekte ve boş zamanlarında babasına zevkle yardım etmektedir.

Buna göre Özgür'ün hangi alanda yeteneği olduğu söylenebilir?

- A) Bedensel yetenek
- B) Mekanik yetenek
- C) Sayısal yetenek
- D) Sözel yetenek
- E) Şekil-uzay yeteneği

4- Zeliha boş zamanlarında bol bol kitap okumakta, okuduğu kitaplar ile ilgili önemli yerleri not almakta, kitap ile ilgili görüşlerini yazmaktadır.

Buna göre Zeliha'nın hangi alanda yeteneği olduğu söylenebilir?

- A) Edebiyat
- B) Güzel sanatlar
- C) İş ayrıntıları
- D) Müzik
- E) Sözel yetenek

5- Sıfır ve ikinci el araç alım satımında uzman olan Serdar'ın hangi alanda yeteneği olduğu söylenebilir? 😊

- A) Bedensel yetenek
- B) İş ayrıntıları
- C) Sayısal yetenek
- D) Ticaret
- E) Sosyal yardım

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 7-8)

6- Aşağıdakilerden hangisi Yıldırım'a göre rehberlikte bireyi tanıırken göz önünde tutulması gereken ilkelere değildir?

- A) Bireyi tanıma teknikleri bireyi bütün yönleri ile tanımayı sağlar.
- B) Bireyi tanıma çalışmaları bütün öğrencileri kapsar.
- C) Bireyi tanıma teknikleri birer araçtır, amaç hâline getirilmemelidir.
- D) Öğrencileri tanıma hizmetleri süreklidir.
- E) Sadece bir ölçme aracı bireyi tanımak için yeterli değildir.

- 7- I. Ekonomiklik
II. Geçerlilik
III. Güvenilirlik
IV. Kullanışlılık

Yukarıdakilerden hangileri iyi bir testin sahip olması gereken özelliklerdir?

- A) I, II ve III
- B) II ve III
- C) II, III ve IV
- D) I ve IV
- E) Hepsi

8- Testin ölçmek istediği şeyi hatasız ve doğru olarak ölçmesi onun hangi özelliğini gösterir?

- A) Ekonomiklik
- B) Geçerlilik
- C) Güvenilirlik
- D) Hızlılık
- E) Kullanışlılık

9- Test sonuçları bireye açıklanırken, birden fazla test uygulanmışsa hangisinin sonuçları ile başlanmalıdır?

- A) İlgili envanterleri
- B) Kişilik testleri
- C) Test dışı teknikler
- D) Tutum ölçekleri
- E) Yetenek testleri

10- Test sonuçları bireye açıklanırken, hangi iki test art arda veya eş zamanlı olarak bireye açıklanabilir?

- A) İlgili envanterleri ve kişilik testleri
- B) Kişilik testleri ve tutum ölçekleri
- C) Tutum ölçekleri ve yetenek testleri
- D) İlgili envanterleri ve tutum ölçekleri
- E) Yetenek testleri ve ilgili envanterleri

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR-3 (Konu Testi-3.Bölüm: 7-8)

11- Yetenek testleri ile ilgili verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yetenek testi deyince de ilk akla gelen zekâ testi olmaktadır.
- B) Zekâ ile yetenek arasındaki fark veya örtüşme vardır.
- C) Geliştirilen ilk testler yetenek testleri olmuştur.
- D) Herkesin üzerinde uzlaştığı bir zekâ anlayışı yoktur.
- E) Zekâ testleri test anlayışının temelini oluşturur.

12- Ülkemizde kullanılan en yaygın ilgi envanteri hangisidir?

- A) Hacettepe İlgi Envanteri
- B) Kendini Değerlendirme Envanteri
- C) Kuder İlgi Alanları Envanteri
- D) Mesleki Yönlendirme Envanteri
- E) Strong İlgi Envanteri

13- Bireyin kişiliği ile ilgili olarak bilgi toplamaya yarayan ölçekler hangileridir?

- A) İlgi envanterleri
- B) Kişilik testleri
- C) Test dışı teknikler
- D) Tutum ölçekleri
- E) Yetenek testleri

**14- I. Bireyin ilgilerini belirlemesi
II. Birden fazla ilgi alanını aynı anda değerlendirmesi
III. Değerlendirmenin tüm ilgileri kapsamı**

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri nedeniyle ilgi testleri envanter olarak isimlendirilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15- Genellikle hangi tip tutum ölçeği kullanılmaktadır?

- A) Likert tipi
- B) Minnesota tipi
- C) Louisa Duss tipi
- D) Rotter tipi
- E) CAT tipi

16- Aşağıdaki test dışı tekniklerden hangisi başkalarının kanılarına dayalı olan bir tekniktir?

- A) Anekdot kaydı
- B) Sosyometri
- C) Soru listesi/Anket
- D) Ev ziyaretleri
- E) Zaman cetveli

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYİ TANIMA: ALANLAR, TEKNİKLER VE UYGULAMALAR
(Konu Testi-3.Bölüm: 7-8)
(Cevap Anahtarı)

1-C 2-D 3-B 4-A 5-D 6-A 7-E 8-C 9-E 10-E 11-C 12-C 13-B 14-D
15-A 16-B

Web Ders .Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 9-10)

Ailelerle İlişkiler

Ebeveyn Katılımı:

- 👉 Çocuğun gelişiminde anne-babadan alınan genetik miras olan kalıttan sonra etkili olan unsur çevredir.
- 👉 Çevre deyince ilk akla gelen aile olmaktadır.

Ailelerle İlişkiler:

- 👉 Akkök'e göre ailelerin eğitim sürecine katılmalarının temel gerekçeleri:
 1. Ailelerin gözlem/görüşlerinden yararlanmak çocukların geliş. olumlu kt.
 2. Annelerin eğitim düzeylerinin alt düzeyde olması onlardan beklenen akademik katkıyı yeterince sağlayamamalarına yol açmaktadır. Aile katılım programları yetişkin eğitimi olarak algılanmaktadır.
 3. Ailelerin okulu tanınması, kendilerini bir parçası olarak hissetmesi, onların okul ve öğrenciler için kaynaklar araması için de fırsat sağlamakta, çocukların akademik performanslarının, okulun akademik standartlarının yükselmesine de katkısı olmasıdır.
 4. Sınıf ve okul ortamı içinde "ortak bir kültürün" oluşması için ailelerin eğitim sürecine ilişkin bazı etkinlikleri ev ortamına taşımaları yararlı olacaktır.
 5. Aileler çocuklarının gelişimi için en iyi ve etkili yolları, yöntemleri bulmak için çaba sarf etmektedirler. Bazen bu ipuçlarını bulmakta zorlanmaktadırlar.
 6. Aile katılımı ile geliştirilmeye çalışılan etkileşimden hem çocuklar hem de aileler yarar görmektedirler.
 7. Çocukların benlik algısı olumlu yönde etkilenmektedir.
 8. Çocukların akademik başarılarının arttığı gözlenmektedir.
 9. Ailelerin okula ve eğitim sürecine olumlu tutumlar geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

👉 Ailelerin katılımları: 👉 Okul merkezli 👉 Ev merkezli

Okul Merkezli Katılım:

- 👉 Aile- öğretmen konferans ve toplantılarına katılma
- 👉 Öğretmenlerle iletişim içinde olma
- 👉 Akademik etkinliklerde gönüllü olma
- 👉 Ailelerin proje ve ödevlere gönüllü yardımı
- 👉 Okul aile birliği çalışmalarına katılma

Ev Merkezli Katılım:

- 👉 Ana babaların çocukları ile evde yapabilecekleri eğitimsel etkinlikler
- 👉 Öğretmenlerin gerektiği zaman yapacakları ev ziyaretleri

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 9-10)

İş birliği temelli katılım:

👉 Ebeveynin, öğretmen ve okul personeli ile öğrenci gelişimine yönelik etkileşimleridir.

👉 Ailelerin katılım programlarında şu noktalara dikkat edilmelidir:

1. Ana babaların çocukların eğitimi, gelişimi ve eğitim yöntemleri ile ilgili olduğunu kabul etmek,
2. Ana babaların becerilerinin ve özelliklerinin farklı olduğunu kabul etmek,
3. Ailelerin ihtiyaçlarına yaratıcı ve esnek programlarla karşılık vermek,
4. Ailelerin beklentilerini öğrenmek, rol ve sorumluluklarını paylaşmak,
5. Ailelerin çocuklarının gelişimine ve eğitim-öğretime katkılarını vurgulamak,
6. Ana babaların çocuklarına ilişkin gözlem ve düşüncelerini öğretmenlerle paylaşmalarını sağlamak,
7. Ana babaların çocuklarıyla ilişkilerinin öğretmenlerin çocuklarla ilişkilerinden daha uzun süreli olduğunu akılda tutup programları buna göre ayarlamak,
8. Aileleri karar verme sürecine katmak/kararlardan onları haberdar etmek,
9. Aile katılımının zaman, çaba ve enerji gerektirdiğini göz önünde bulundurmak,
10. Dikkati sorunlardan çok çözümlere vermek.

Ailelerden Beklentiler :

- 👉 Öğrencilere kazandırılması istenen beceriler konusunda model olması
- 👉 Okul ile iş birliği yaparak öğrencinin takibi ve değerlendirilmesinde sınıf ve okul rehber öğretmenine destek sağlaması,
- 👉 Okulda düzenlenen velilere yönelik çalışmalara katılımı beklenir.

İlkokulda Ebeveyn Katılımı:

👉 İlkokulda çalışan psikolojik danışmanlar, çocukların gelişimsel hedeflerine ulaşmalarında ebeveyn katılımına büyük önem vermektedirler.

👉 Ebeveynler çocuklarının RPD etkinliklerine katılmalarını desteklediklerinde, okul-ev arasında işe yarar bir ortaklık kurulmaktadır.

Ortaokulda Ebeveyn Katılımı:

👉 Ortaokul öğrencileri, özerkliklerini ortaya koydukları, ebeveyn ve aileden bağımsızlaşmaya çalıştıkları bir gelişim dönemindedirler.

👉 Çocuklar bu geçiş sürecinde, onları ne zaman ve nasıl serbest bırakıp ne zaman ve nasıl kontrol altına almaları gerektiğini iyi bilen ebeveynlere ihtiyaç duyarlar.

👉 Bu süreç, ebeveynlerin kendileri ve çocukları için değişmelerini gerektirir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 9-10)

Lisede Ebeveyn Katılımı:

- 👉 Lise yılları artan bağımsızlık ihtiyacı ve sorumluluklar getirmektedir.
- 👉 Ebeveyn katılımının azalması beklenmektedir.
- 👉 Üniversite ya da mesleğe geçiş ebeveynlerin katılımını artırmaktadır.
- 👉 Bu dönemde, mesleki rehberlik ve eğitsel planlama hizmetlerine daha fazla yer verilir.
- 👉 Lisede çalışan rehber öğretmenler ergenlik konuları ile ilgili ebeveynlere yönelik çalışmalar hazırlayabilir, onları yönlendirebilir.

Ebeveynlik Tarzını Bulmak:

- Demokratik anne-baba:** Bağımsız olmaya teşvik eder ama yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirirler.
- Otoriter anne-baba:** Kontrol ederler ancak onları dinlemezler, bazen soğuk ve katı olurlar, ceza ve emir verirler.
- İzin verici anne-baba:** Yakından ilgilenir ancak onlardan pek bir şey istemezler, kural koymazlar, cezalandırmadan kaçınırlar.
- İhmalkâr anne-baba:** Çocuklarının yaşamıyla son derece ilgisizdirler.

Rehberlikte Etik ve Bilgilerin Saklanması

- 👉 MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi'nde belirtilir.
- 👉 RPD hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesinde; yetkinlik, dürüstlük, gizlilik, duyarlılık, bilimsellik ve sorumluluk ilkeleri esas alınmıştır.

Temel İlkeler:

- 👉 **Yetkinlik:** Psikolojik danışmanların sınırlılıklarını bilmeleri demektir.
- 👉 **Dürüstlük:** Dürüstlüğü, doğruluğu ve gerçekçiliği ilke edinirler.
- 👉 **Duyarlık ve Hoşgörü:** Danışanların zarar görmemeleri için çalışırlar ve gerekli tüm önlemleri alırlar. Psikolojik danışmanlar yansızlığı benimserler.
- 👉 **Toplumsal sorumluluk:** RPD temelde insana yönelik bir hizmetler bütünüdür. Dolayısıyla, toplumsal sorumluluğu vardır.
- 👉 **Mesleki ve bilimsel sorumluluk:** Etik standartlara bağlı olma, görev ve rollerine uygun davranma sorumluluğu altındadırlar.
- 👉 **Etik Kurallar:** Psikolojik danışma, ölçme ve değerlendirme, araştırma ve yayın, müşavirlik hizmetleri için geçerlidir. Her hizmet için ayrıca özel kurallar da bulunmaktadır.
- 👉 **Yetkinlik sınırları:** Sadece eğitim gördükleri ve gerekli formasyona sahip oldukları uygulama ve etkinlikleri yapabilirler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 9-10)

- 👉 **Sürekli gelişim:** RPD alanındaki yeni gelişmeleri takip ederler.
- 👉 **Başkalarına zarar vermeme:** Öğrencilerine, araştırmaya katılanlara, danışanlarına ve diğer kişilere zarar vermekten ve güçlük çıkarmaktan kaçınırlar.
- 👉 **Gizli bilgilerin muhafaza edilmesi:** Danışanlarına ilişkin bilgileri korumakla yükümlüdürler.
- 👉 **Profesyonel kimlik:** Kimliklerini, çalıştıkları yeri, statülerini ve durumlarını olduğu gibi tanıtırlar.
- 👉 **Rehberlikte Etik ve Bilgilerin Saklanması:** Bireylere ait bilgilerin özel ve öznel oluşları dolayısıyla bunların elde edilmesi sırasında dikkatli olunması, bazı kurallara uyulması gerekir. Bilgileri elde etmek bir "iş"tir ve önemli bir iştir. Onun kadar önemli olan diğer bir iş de toplanan bilgilere sahip olmaktır.

Kıymetli arkadaşlar,

Hazır sayfa sonunda boşluk bulmuşken, çalışmalarımızla ilgili sıklıkla gündeme gelen bir konu hakkında açıklama yapalım;

Özetlerin neredeyse pdf'ler kadar uzun olduğu eleştirisini çok sık alıyorum. Ancak bildiğiniz üzere bakanlıkça paylaşılan pdf'lerin puntoları çok küçük, ayrıca bizim listeleme yaptığımız bir çok bilgi pdf'te bir paragraf içine alınmış. Puntoları büyütüp listeleme yaptığımız zaman da hâliyle sayfa sayısı artıyor.

Karşılaştırma imkânınız olduysa, pdf'lerde soru çıkma ihtimali olan her türlü bilgiyi alıyorum. Bu sorulmaz diye yorumlayarak kendime göre hiçbir bilgiyi özetten çıkarmıyorum. Bunun en temel nedeni sınav ilk defa uygulanacağı için sınavda çıkacak soruları şimdiden kestiremememiz.

Anlayışınız için şimdiden teşekkür ederim. Hepimize kolay gelsin...

Hasan Yıldırım

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-I (Konu Testi-3.Bölüm: 9-10)

1- Çocuğun gelişiminde anne-babadan alınan genetik miras olan kalıttan sonra etkili olan unsur hangisidir?

- A) Beslenme
- B) Çevre
- C) İstek
- D) Merak
- E) Zekâ

2- Aşağıdakilerden hangisi Akkök'e göre ailelerin eğitim sürecine katılmalarının temel gerekçelerinden biri değildir?

- A) Ailelerin gözlem ve görüşlerinden yararlanmak çocukların gelişimlerine olumlu katkı sağlayacaktır.
- B) Çocukların akademik başarılarının arttığı gözlenmektedir.
- C) Etkileşimden hem çocuklar hem de aileler yarar görmektedirler.
- D) Ailelerin eğitim sürecine ilişkin bazı etkinlikleri ev ortamına taşımaları genellikle yarar sağlamaz.
- E) Çocukların benlik algısı olumlu yönde etkilenmektedir.

3- Aşağıdakilerden hangisi okul merkezli katılımlardan biri değildir?

- A) Akademik etkinliklerde gönüllü olma
- B) Okul aile birliği çalışmal. katılma
- C) Öğretmenlerle iletişim içinde olma
- D) Öğretmen ev ziyaretleri
- E) Proje ve ödevlere gönüllü yardım

4- Hangisi ailelerin katılım programlarında dikkat edilmesi gereken noktalardan biri değildir?

- A) Ailelerin beklentilerini öğrenmek, rol ve sorumluluklarını paylaşmak
- B) Ana babaların becerilerinin ve özelliklerinin farklı olduğunu kabul etmek
- C) Ailelerin ihtiyaçlarına yaratıcı ve esnek programlarla karşılık vermek
- D) Dikkati sorunlardan çok çözümlere vermek
- E) Karar verme sürecine dahil etmeden, alınan kararlar hakkında bilgi vermek

5- Hangi dönemde öğrenciler, özerkliklerini ortaya koyarak ebeveyn ve aileden bağımsızlaşmaya çalışırlar?

- A) Okul öncesi dönem
- B) İlkokul dönemi
- C) Ortaokul dönemi
- D) Lise dönemi
- E) Yüksek öğretim dönemi

6- Hangi dönem öğrencilere, artan bağımsızlık ihtiyacı ve sorumluluklar getirmektedir?

- A) Okul öncesi dönem
- B) İlkokul dönemi
- C) Ortaokul dönemi
- D) Lise dönemi
- E) Yüksek öğretim dönemi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 9-10)

7- Aşağıdakilerden hangisi ebeveynlik tarzlarından biri değildir?

- A) Ataerkil anne-baba
- B) Demokratik anne-baba
- C) İhmalkâr anne-baba
- D) İzin verici anne-baba
- E) Otoriter anne-baba

8- Çocuğu ile yakından ilgilenen, ancak ondan pek bir şey istemeyen, kural koymayan, cezalandırmaktan kaçınan ebeveyn tarzı hangisidir?

- A) Ataerkil anne-baba
- B) Demokratik anne-baba
- C) İhmalkâr anne-baba
- D) İzin verici anne-baba
- E) Otoriter anne-baba

9- Çocuğunu bağımsız olmaya teşvik eden, ama yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getiren ebeveyn tarzı hangisidir?

- A) Ataerkil anne-baba
- B) Demokratik anne-baba
- C) İhmalkâr anne-baba
- D) İzin verici anne-baba
- E) Otoriter anne-baba

10- Hangisi RPD hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesinde esas alınan ilkelere biri değildir?

- A) Bilimsellik
- B) Duyarlılık
- C) Geçerlilik
- D) Gizlilik
- E) Sorumluluk

11- "RPD, temelde insana yönelik bir hizmetler bütünüdür. Dolayısıyla, vardır."

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere hangi sözcük grubu gelmelidir?

- A) etik kuralları
- B) mesleki ve bilimsel sorumluluğu
- C) toplumsal sorumluluğu
- D) yetkinlik sınırları
- E) hoşgörü ve duyarlılığı

12- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti verenlerin kimliklerini, çalıştıkları yeri, statülerini ve durumlarını olduğu gibi tanıtılmaları hangi ilke ile ilgilidir?

- A) Başkalarına zarar vermeme
- B) Gizli bilgileri muhafaza etme
- C) Mesleki ve bilimsel sorumluluk
- D) Profesyonel kimlik
- E) Sürekli gelişim

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

AİLELERLE İLİŞK. - REHBERLİKTE ETİK VE BİLGİ SAKL.
(Konu Testi-3.Bölüm: 9-10)
(Cevap Anahtarı)

1-B 2-D 3-D 4-E 5-C 6-D 7-A 8-D 9-B 10-C 11-C 12-D

Web Ders .Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-İ
(Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

Özel Eğitim

Yasal Düzenlemeler:

- 👉 Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Haklarına dair Sözleşme
- 👉 BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme
- 👉 Millî Eğitim Temel Kanunu
- 👉 Engelliler Hakkında Kanun
- 👉 Salamanca Bildirisi ve Eylem Çerçevesi

Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrenciler ve Özel Eğitim

👉 **Özel eğitim ihtiyacı olan birey:** Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren birey.

👉 **Özel eğitim:** Bu bireylerin eğitsel ve sosyal gereksinimlerini karşılamak amacıyla geliştirilmiş bireyselleştirilmiş eğitim programları aracılığıyla özel olarak yetiştirilmiş personel tarafından uygun eğitim ortamlarında sürdürülen eğitim.

👉 **Zedelenme:** Bireyin sahip olduğu organlarının yapısında ve işleyişinde çeşitli nedenlere bağlı olarak bozulmalar olması durumu.

👉 **Yetersizlik:** Bireyin yaşadığı zedelenme sonucunda sahip olduğu organının işlevini yerine getirememesi.

👉 **Engel:** Bir yetersizlik sonucunda bireyin toplumsal yaşamda akranlarının gerçekleştirebildiği rolleri gerçekleştirememesi durumu.

👉 **Engelli olma durumu:** Çoğunlukla toplum tarafından oluşturulan koşullar sebebiyle bireyin kendinden beklenen rol ve sorumlulukları gerçekleştirememesi.

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenciler:

👉 22 yaşından önce ortaya çıkan, hem öğrenme, akıl yürütme, problem çözme gibi zihinsel işlevlerde hem de bireylerin günlük yaşamlarında gerçekleştirdikleri kavramsal, sosyal ve pratik becerilerin toplamı olan uyumsuz davranışlarda önemli sınırlılık durumudur.

👉 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre zihinsel engelli bireyler dört grupta ele alınmaktadır:

👉 Hafif düzey 👉 Orta düzey 👉 Ağır düzey 👉 Çok ağır düzey

👉 Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler sınırlı düzeyde desteğe ihtiyaç duyarken ağır ve çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler, yaşam boyu yoğun özel eğitim ve bakım desteğine ihtiyaç duyabilir.

(Kitabın 3'te 1'ini bitirdik arkadaşlar. Ha gayret. byhy 🙏)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -12)

Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Zekâ düzeyi puanları 70 ve altındadır.
- 👉 Dikkat süreleri çok kısa olup dikkati odaklama ve sürdürmede güçlükleri bulunmaktadır.
- 👉 Bellekle de ilgili problemleri bulunmaktadır.
- 👉 Birçok akademik alanda normal gelişim gösteren akranlarına göre geridir.
- 👉 Akranlarına göre daha yavaş öğrenmekle birlikte, soyut kavramları öğrenmede, öğrendikleri bilgileri yeni durumlarla ilişkilendirmede ve genellemede güçlük yaşarlar.
- 👉 Yeni öğrenmelere ilişkin motivasyonları düşüktür ve bu öğrenciler zaman içerisinde öğrenilmiş çaresizlik yaşamaya başlarlar.
- 👉 Dilin hem anlama hem de ifade etme boyutunda zihinsel yetersizlikten etkilenme düzeyine bağlı olarak sorun yaşamaktadır.
- 👉 Sosyal becerilerde yetersizlik ve sosyal kabulü olumsuz yönde etkileyecek problem davranışlar sergileyebilirler.

Otizm Spektrum Bozukluğu(OSB) Olan Öğrenciler:

- 👉 Nörogelişimsel bir bozukluk olup yaşamın erken dönemlerinde sosyal iletişim ile etkileşimde güçlük yaşama ve sınırlı yineleyici davranışlar sergileme gibi belirtilerle ortaya çıkan bir durumdur.
- 👉 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde hafif, orta ve ağır düzeyde olmak üzere sınıflandırma yapılmıştır.

Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Otizm, bir sosyal iletişim bozukluğudur. OSB olan öğrenciler göz kontağından kaçınırlar ya da gözlerinin kenarlarından bakabilirler.
- 👉 İsimlerine tepki vermeyebilir, diğer insanlara karşı ilgisiz görünebilir ya da çok az ilgi gösterebilirler.
- 👉 Beden dilini kullanma ve anlama konusunda çeşitli sorunlar yaşayabilir, sosyal durumlarda ses tonunu veya yüz ifadesini anlamakta zorluk çekebilir.
- 👉 Diğer insanların düşünce ve duygularını anlama yeteneğinde yani zihin teorisinde sınırlılıklara sahiptir.
- 👉 Oyun becerileri sınırlıdır.
- 👉 Yönergeleri anlama ve takip etme gibi alıcı dil boyutunda güçlük yaşayabilecekleri gibi, duygu ve düşüncelerini ifade etme gibi ifade edici dil boyutunda da sınırlılıklara sahip olabilirler.
- 👉 Yaklaşık %20-30'u konuşmada gecikme yaşar ya da bu beceriyi edinemez.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

👉 Konuşabilen öğrencilerde ise konuşmada gecikme ya da eş zamanlı ekolali (ses tekrarları) görülebilir.

👉 Soyut kavramları anlamakta, şaka gibi sosyal dili yorumlamada zorlanırlar.

👉 OSB olan birçok öğrenci basmakalıp motor veya sözel davranışlar sergileyebilir. Nesneleri döndürme, el çırpma ve sallanma gibi sınırlı ve tekrarlayan motor davranışlar görülebilir.

👉 Bazı nesnelere aşırı derecede meşgul olabilir ya da çok sınırlı ilgi alanlarına sahip olabilirler.

👉 Rutinlere ve aynılıklara aşırı bağlı olup değişikliklerden rahatsız olma, kurallara uymakta ısrarcı olma veya esnek olmayan düşünceye sahip olma gibi davranışlar sergileyebilirler.

👉 Aşırı duyarlılıktır. Bu öğrencilerin bazıları sesten bazıları dokunmadan ya da görsel uyarılmadan rahatsız olabilir.

👉 Görsel olarak sunulduğunda bilgileri daha kolay işleyebilirler.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler:

👉 Okuma, yazılı anlatım ve/veya matematik alanında güçlüklerle karakterize olan nörogelişimsel bir bozukluktur.

👉 Normal zekâya sahip olmalarına karşın beynin atipik işleyişinden kaynaklı olarak bilgiyi işleme ve edinme biçimi bakımından akranlarından farklı özellikler gösterirler.

👉 Yaygın olarak 👉 Okuma bozukluğu (disleksi),

👉 Yazılı anlatım bozukluğu (disgrafi)

👉 Matematik bozukluğu (diskalkuli) olarak sınıflandırılır.

Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin özellikleri:

👉 Yapabilecekleri ile yapabildikleri arasındaki fark fazladır. Normal bir zekâya sahip oldukları hâlde özellikle bazı akademik alanlarda akranlarından önemli ölçüde ayrışan güçlükler yaşar.

👉 Performanstaki değişkenlik fazladır. Örneğin, matematsel hesaplamalarda oldukça hızlı ve doğru performans sergilerken okuma alanında hatalı ve heceleyerek okumayabilir.

👉 Özellikle disleksi olan öğrenciler okumada ciddi problemler yaşarlar.

👉 Okuduğunu anlamakta da zorlanırlar.

👉 Bir kısmı; harfleri, kelimeleri doğru bir şekilde yazmada ve yazım sürecinde imla ve dil bilgisi kurallarına dikkat etmede problem yaşayabilir.

👉 Mat. ile ilgili kavram ve olguları anlamakta ve hesaplamada zorlanabilirler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

👉 Akademik alanda yaşadıkları başarısızlıklar nedeniyle güdülenme problemleri yaşarlar.

👉 Dilin mekanik ve sosyal kullanımlarıyla ilgili sorunlar yaşar. Mekanik olarak sözdizimi (gramer), semantik (kelime anlamları) ve fonoloji (kelimeleri bileşen seslerine ayırma ve tek tek sesleri bir araya getirerek kelimeler oluşturma yeteneği) ile ilgili sorunları vardır. Dilin sosyal kullanımına ise pragmatik denir. Karşılıklı sohbet konusunda sorun yaşarlar.

👉 Bazıları görsel ya da işitsel algı alanında güçlük yaşayabilir.

Dil ve Konuşma Bozukluğu Olan Öğrenciler:

👉 Dilin biçim, içerik ve kullanım bileşenlerinin bütünleştirilmesi sırasında bu bileşenlerin en az birinde ortaya çıkan sorunlardır.

👉 Amerika Konuşma, Dil ve Duyuma Birliği'ne göre bir öğrenci sadece dil ya da sadece konuşma alanında güçlük yaşayabileceği gibi her iki alanda da güçlük yaşayabilir.

👉 Başkalarının söylediklerini anlamakta güçlük çekebilir. (Alıcı dil bozukluğu)

👉 Duygu ve düşüncelerini ifade etmekte sorun yaşayabilirler. (İfade edici d.b)

👉 Bir öğrenci hem alıcı hem de ifade edici dil bozukluğu yaşayabilir.

👉 Konuşma bozukluğu olan öğrenciler, ses üretiminde ya da bazı sesleri söylemede zorlanabilir.

👉 Kekeleyebilir ya da konuşma ritmini ayarlamada sorun yaşayabilir.

İşitme Yetersizliği Olan Öğrenciler:

👉 İşitme engelli birey: İşitme duyarlılığının kısmi ya da tamamen yitirilmesinden kaynaklı özel eğitim ve destek eğitime ihtiyaç duyan bireydir.

👉 İşitme kayıplarının şiddeti, bireyin desibel (dB) cinsinden ölçülen sesi almasıyla belirlenir. İşitme kaybı dereceleri:

İşitme Düzeyi	Kayıbı	Sınıflandırma	Açıklama
0-15 dB		Normal	İletişim üzerinde herhangi bir etkisi yoktur.
16-25 dB		Çok hafif	Gürültülü ortamlarda, kısık sesleri anlamakta güçlük yaşarlar.
26-40 dB		Hafif	Sessiz ortamlarda kısık ya da uzaktan gelen sesleri anlamakta güçlük yaşarlar. Sınıf içi tartışmaları takip etmede zorlanırlar.
41-55 dB		Orta	Karşılıklı konuşma sırasında sadece yakın mesafeden konuşulanı anlarlar.
56-70 dB		Orta-ağır	Yalnızca yüksek sesli, net konuşmalar duyulabilir ve grup durumları büyük zorluklar yaratır. Konuşma, belirgin şekilde bozulmuş olsa da anlaşılabilir.
71-90 dB		Ağır	Yüksek sesli olmadıkça konuşmalar duyulamaz, o durumda bile, birçok kelimeyi ayırt edemezler. Çevresel sesleri duyabilseler bile anlamlandıramazlar. Konuşma hiçbir zaman anlaşılır değildir.
91 dB ve üzeri		Çok ağır	Karşılıklı konuşmaları duyamazlar. Ancak bazı yüksek çevresel sesleri duyulabilirler. Konuşmanın anlaşılır değildir ya da hiç gelişmemiş olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

İşitme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Zihinsel olarak bir problemleri yoktur, normal zekâ düzeyine sahiptir.
- 👉 Okuma düzeyleri, işiten akranlarından önemli ölçüde daha düşüktür.
- 👉 Konuşulanları anlama ve kendi konuşmalarının anlaşılabilirliği işitme yetersizliğinin düzeyine bağlı olarak artıp azalabilir.
- 👉 Yaygın olarak dil ve iletişim becerilerini olumsuz yönde etkiler.
- 👉 İşitme cihazları yardımıyla devam eden eğitim faaliyetlerine önemli ölçüde katılım göstermektedirler.

Görme Yetersizliği Olan Öğrenciler:

- 👉 Gözün yapısında oluşan zedelenmeye bağlı olarak gözün görme işlevini gerçekleştirememesi durumudur.
- 👉 Az gören ve kör olarak sınıflandırılabilir.

Görme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Kendi içlerinde oldukça heterojen bir gruptur.
- 👉 Öğrenme deneyimlerini dokunarak ve işiterek edinebilmektedir.
- 👉 Çevrelerinde hareket etme yeterlikleri sınırlı olabilir ve bu durum deneyimlerini, sosyal ilişkilerini ve bilgi edinme süreçlerini de sınırlayabilir.
- 👉 Görme kaybı öğrencinin bilişsel gelişimi engelleyebilecek bir durumdur. Çünkü bilişsel gelişim deneyimlerden etkilenir. Görme kaybı ise deneyime engel olabilir.
- 👉 Dil ve iletişim becerileri gözleri gören akranları ile benzer özellikler gösterir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-İ
(Konu Testi-3.Bölüm: II -I2)

1- Aşağıdakilerden hangisi özel eğitim alanında içeriğe sahip yasal düzenlemelerden biri değildir?

- A) BM Çocuk Haklarına dair Sözleşme
- B) BM Engelli Hakl. İlişkin Sözleşme
- C) Salamanca Bildirisi ve Eylem Çerçevesi
- D) Millî Eğitim Temel Kanunu
- E) UNİCEF Çocuk Hakları Metni

2- Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireyler nasıl tanımlanmaktadır?

- A) Akranlarından farklı birey
- B) Farklı ihtiyaçları olan birey
- C) Engelli birey
- D) Özel birey
- E) Özel eğitim ihtiyacı olan birey

3- Hangisi, bireyin sahip olduğu organlarının yapısında ve işleyişinde çeşitli nedenlere bağlı olarak bozulmalar olması durumudur?

- A) Engel
- B) Engelli olma durumu
- C) Özel durum
- D) Yetersizlik
- E) Zedelenme

4- Zihinsel işlevlerde ve uyumsal davranışlarda önemli sınırlılık durumu olarak ifade edilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşitme yetersizliği
- B) Öğrenme güçlüğü
- C) Otizm Spektrum Bozukluğu(OSB)
- D) Zihinsel yetersizlik
- E) Zekâ geriliği

5- Aşağıdakilerden hangisi Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde yer alan zihinsel engelli birey gruplarından biri değildir?

- A) Çok hafif düzey
- B) Hafif düzey
- C) Orta düzey
- D) Ağır düzey
- E) Çok ağır düzey

6- Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin zekâ düzeyi puanları nasıldır?

- A) 30 ve altındadır.
- B) 45 ve altındadır.
- C) 60 ve altındadır.
- D) 70 ve altındadır.
- E) 85 ve altındadır.

mebders.com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-2 (Konu Testi-3.Bölüm: II -12)

7- Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri ile ilgili verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Dikkat süreleri çok kısadır.
- B) Bellekle ilgili problemleri yoktur.
- C) Akademik alanda normal gelişim gösteren akranlarına göre geridir.
- D) Yeni öğrenmelere ilişkin motivasyonları düşüktür.
- E) Akranlarına göre daha yavaş öğrenirler.

8- OSB olan öğrenciler Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde nasıl sınıflandırılmıştır?

- A) Düşük-orta-yüksek
- B) Hafif-orta-ağır
- C) Çok düşük-düşük-orta-yüksek
- D) Düşük-orta-yüksek-çok yüksek
- E) Hafif-orta-ağır-çok ağır

9- Derya Öğretmen, sınıfına yeni gelen öğrencisinin; göz kantağından kaçındığını, yönergeleri anlamakta güçlük çektiğini ve oyun becerilerinin sınırlı olduğunu fark etmiştir.

Belirtilere göre Derya Öğretmenin yeni öğrencisi için hangisi söylenebilir?

- A) Dil ve konuşma bozukluğu olabilir.
- B) İşitme yetersizliği olabilir.
- C) OSB olabilir.
- D) Öğrenme güçlüğü olabilir.
- E) Zihinsel yetersizliği olabilir.

- 10- I. Dinleme bozukluğu
II. Matematik bozukluğu
III. Okuma bozukluğu
IV. Yazılı anlatım bozukluğu

Yukarıdakilerden hangileri öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin yaygın olarak yapılan sınıflandırmalarıdır?

- A) I ve III
- B) I, III ve IV
- C) II, III ve IV
- D) II ve III
- E) Hepsi

11- İşitme kayıp düzeyi sınıflandırması ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) 0-15 dB – Normal
- B) 16-25 dB – Çok afif
- C) 26-40 dB – Hafif
- D) 41-55 dB – Orta
- E) 56-70 dB – Ağır

12- Görme yetersizliği olan öğrenciler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Az görev ve kör olarak sınıflandırılabilirler.
- B) Kendi içlerinde oldukça homojen bir gruptur.
- C) Hareket etme yeterlilikleri sınırlı olabilir.
- D) Deneyimlerini dokunarak ve işite rek edinebilmektedirler.
- E) Dil ve iletişim becerileri gören akranlarına benzer özelliktedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM
(Konu Testi-3.Bölüm: II -I2)
(Cevap Anahtarı)

1-E 2-E 3-E 4-D 5-A 6-D 7-B 8-B 9-C 10-C 11-E 12-B

 Web Ders.Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ- (Konu Özeti-3.Bölüm: 13-14-15)

Rehberlik ve Araştırma Merkezine Yönlendirme

Devam eden öğretim programını takip etmede güçlü yaşayan öğrencilerin fark edilmesi değerlendirme sürecinin başlangıcını oluşturur.

Öğrenci hakkında bilgi toplama ve toplanan bu bilgilerden bir yargıya varma süreci genel olarak "değerlendirme" olarak tanımlanmaktadır.

Değerlendirme tarama, tanılama, yerleştirme, BEP geliştirme ve izleme gibi amaçlarla yapılmaktadır. Değerlendirme süreci;

İlk Belirleme:

- Akranlarından önemli ölçüde ayrışan öğrenciler belirlenir.
- Kaba değerlendirme yapılır.
- Öğretim dönemi başında ve kısa süre içerisinde tamamlanması önemlidir.

Gönderme Öncesi:

- Yönlendirme yapmadan önce çeşitli düzenlemeler yapılır.
- Düzenlemenin eğitim faaliyetlerine katılımı artıp artmadığını değerlendirilir.
- En önemli amaç, gereksiz yönlendirme ve süreç sonunda ortaya çıkabilecek etkilenmeyi engellemektir.

Bu süreçte yapılacak iş ve işlemler;

- Bilgi toplama
- Müdahale programı hazırlama
- Müdahale programını uygulama ve sonuçlarını değerlendirme

Müdahale programını hazırlarken öğretmenler;

- Program hedeflerinde,
- Öğretimsel süreçlerde,
- Sınıf yönetiminde,
- Sınıf ortamında uyarlama yapabilirler.

Arkadaşlar başlıklardan tahmin edilebileceği için açıklama kısımlarını eklemedim.

Pdf-Sayfa:164-165

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 13-14-15)

Müdahale Programını Uygulama ve Sonuçlarını Değerlendirme:

👉 Programın uygulanması sürecinde dikkat edilecek en önemli konu ne kadar süreyle bu müdahalenin uygulanacağıdır.

👉 Müdahale programı uygulandıktan sonra öğretmenler öğrencideki gelişme-yi ve ilerlemeyi değerlendirir.

👉 İlerleme beklenen düzeyde ise öğrenci genel eğitim sınıfında akranlarıyla eğitimine devam eder. İlerleme beklenen düzeyde değil ise öğrenci, ailesinin de onayıyla ayrıntılı değerlendirme için hastanelere ve RAM'a yönlendirilir.

Eğitsel Değerlendirme, Tanılama Süreci ve Eğitim Ortamına Yerleştirme

👉 Gönderme kararı sadece sınıf öğretmenin vereceği bir karar olmayıp rehber öğretmen ve ailenin de bu karara onay vermiş olması gerekmektedir.

(Bizde bu işler genellikle ailenin onayı ile oluyor. Haksız mıyım? byhy 😞)

👉 Öğrenci ayrıntılı değerlendirme için hastanelere ve RAM'a yönlendirilir.

👉 Öğretmen müdahale programının içeriği ve sonuçları hakkında bir gönderme raporu hazırlar.

👉 Rapordaki amaç; öğrenciyi değerlendirecek uzmanlara öğrenci hakkında daha fazla bilgi sağlamak ve daha doğru kararlar vermelerine yardımcı olmaktır.

Gönderme raporunda;

👉 Güçlük yaşadığı gelişim alanlarına ve bu alanlarda sergilediği performansa,

👉 Nerede, ne zaman ve hangi etkinlikler sırasında ortaya çıktığına,

👉 Yapılan uyarlamalara, uygulanan müdahalelere ve stratejilere,

👉 Müdahale programının oluşturulması, uygulanması ve izlenmesinde sorumlu olan kişilere,

👉 Başarılı ve başarısız olan müdahalelere ilişkin açıklamalara yer verilmelidir.

👉 Öğrencinin özel eğitim hizmetlerine uygunluğuna karar verirken göz önünde bulundurulmuş bazı ölçütler:

1. Tıbbi tanılama sonrasında mutlaka bir yetersizlik tanısı almış olması,

2. Aldığı yetersizlik tanısının eğitsel performansını olumsuz yönde etkilemesi,

3. Eğitsel ihtiyaçlarını karşılamada özel program ya da hizmetlere ihtiyaç duyması

👉 Bu üç ölçütü sağlayan öğrencilerin özel eğitim hizmetleri için uygun olduğuna karar verilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 13-14-15)

👉 Özel eğitim hizmetlerine uygun olduğuna karar verilen öğrenciler için özel eğitim değerlendirme kurulu raporu düzenlenir.

👉 Öğrenciler gereksinimleri doğrultusunda uygun eğitim ortamlarına ve özel eğitim hizmetlerine yönlendirilir ve yerleştirme süreci başlatılır.

👉 Ülkemizde bu durumda iki farklı yerleştirme kararı verilebilir:

👉 Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla genel eğitim sınıfında eğitim alması,

👉 Özel eğitim okulunda ya da sınıfında eğitim alması.

Destek Eğitim Modelleri

👉 **En az kısıtlayıcı ortam:** Öğrencinin normal gelişim gösteren arkadaşlarından, evinden, ailesinden ve toplumdan mümkün olduğunca az ayrılması.

👉 Ülkemizde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin devam edebilecekleri eğitim ortamları ya da yerleştirme seçenekleri en fazla kısıtlayıcı olandan en az kısıtlayıcı olana doğru aşağıda gibi sıralanmaktadır:

👉 Yatılı özel eğitim okul ve kurumları

👉 Gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları

👉 Özel eğitim sınıfı

👉 Yarı zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme

👉 Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme

Yatılı ve gündüzlü özel eğitim okul/kurumları:

👉 İster yatılı ister gündüzlü olsun özel eğitim okulları ayrıştırmış eğitim ortamları olarak kabul edilmektedir.

👉 Ayrıştırmış eğitim ortamları farklı nedenlere bağlı olarak çeşitli sınırlılıklara sahiptir:

👉 Öğrencilerin performansı iyi olan modeller görmemeleri,

👉 Öğretmenlerin öğrencilere dönük beklentilerinin düşük olması,

👉 Ayrıştırmış eğitim ortamlarının etiketlemeye neden olması,

👉 Öğrencilerin toplumsal yaşama uyum sağlama güçlükleri.

Özel eğitim sınıfları:

👉 Özel eğitim sınıfları, özel eğitim okullarının açılmasının maliyetli olması, öğrencileri yaşadığı çevreden uzaklaştırmama ve öğrenciye kısmi de olsa normal gelişim gösteren akranlarıyla bir arada olma imkânı sağlaması bakımından tercih edilmektedir.

👉 Uygulamalarda özel eğitim sınıflarının kısmi de olsa kaynaştırmaya hizmet etmediği; öğrenciler ile normal gelişim gösteren öğrencilerin sadece derslerde değil ders dışı etkinliklerde dahi ayrıldıkları görülmüştür.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 13-14-15)

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim:

👉 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte eğitim alması kaynaştırma, bütünleştirme ve kapsayıcı eğitim gibi farklı terimolojilerle ifade edilmektedir.

👉 Yarı zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin gerekli destek hizmetler sağlanarak bazı dersleri özel eğitim sınıfında bazı dersleri kaynaştırma/bütünleştirme ortamlarında almasıdır.

👉 Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin gerekli destek hizmetlerle beraber, okulda geçirdiği sürenin tamamını normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı sınıfta geçirmesidir.

👉 Destek hizmetler, sadece öğrenciye değil, öğrencinin ailesine, öğretmenine ve okuldaki diğer personele, uzman personel ve gerekli materyallerle sunulan danışmanlık hizmetleri olarak tanımlanmaktadır.

Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının avantaj ve sınırlılıkları:

👉 Özel gereksinimli öğrenciler akademik ve sosyal yönden uygun davranışları gözlemleyip model alabilirler.

👉 Normal gelişim gösteren öğrencilerin de bireysel farklılıklara yönelik farkındalıkları artabilir.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin aileleri kendilerini dışlanmış hissedebilirler. Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları sayesinde bu aileler, kendilerini toplumsal yapının bir parçası olarak görebilirler.

👉 Normal gelişim gösteren öğrencilerin ailelerinin de farklılıklara saygı ve kabulünün artması toplumsal yapı içerisinde bütünleştirmenin yaygınlaşmasına katkı sağlayabilir.

👉 Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının başarıya ulaşması birçok etkene bağlıdır:

👉 Tüm okul çalışanlarının ve sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencisine ilişkin olumlu tutumları,

👉 Destek hizmetlerin sağlanması,

👉 Sınıf ortamlarında çeşitli çevresel düzenlemelerin yapılması,

👉 Akranların kaynaştırma öğrencisi hakkında bilgilendirilmesi,

👉 Tüm velilerle iş birliği yapılması.

👉 Kaynaştırma/bütünleştirme başarısını etkileyen en önemli etkenlerin başında öğretmenlerin geldiği görülmektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-
(Konu Testi-3.Bölüm: 13-14-15)

1- Devam eden öğretim programını takip etmede güçlük yaşayan öğrencilerin fark edilmesi ile birlikte aşağıdakilerden hangisi başlar?

- A) Destek eğitim süreci
- B) RAM'a yönlendirme için başvuru süreci
- C) RAM'a yönlendirme için değerlendirme süreci
- D) Tam zamanlı kaynaştırma süreci
- E) Yarı zamanlı kaynaştırma süreci

2- Değerlendirme sürecinin ilk aşaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayrıntılı değerlendirme
- B) BEP hazırlama
- C) Gönderme öncesi
- D) İlk belirleme
- E) İzleme ve değerlendirme

3- Değerlendirme sürecinde "kaba değerlendirme" olarak ifade edilen değerlendirme hangi aşamada yapılmaktadır?

- A) Ayrıntılı değerlendirme
- B) BEP hazırlama
- C) Gönderme öncesi
- D) İlk belirleme
- E) İzleme ve değerlendirme

**4- I. Gereksiz yönlendirmeyi önlemek
II. Süreç sonunda ortaya çıkabilecek etkilenmeyi engellemek
III. RAM'a olan ihtiyacı ortadan kaldırmak**

Gönderme öncesi yapılan düzenlemelerdeki en önemli amaç/amaçlar yukarıdakilerden hangisi veya hangileridir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız II
- E) I, II ve III

5- Öğretmenler müdahale programını hazırlarken bazı alanlarda uyarlamalar yapabilirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu uyarlama alanlarından biri değildir?

- A) Program hedefleri
- B) Öğretimsel süreçler
- C) Öğrencinin akranları
- D) Sınıf ortamı
- E) Sınıf yönetimi

mebders.com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİT.S. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 13-14-15)

6- “Gönderme kararı sadece sınıf öğretmenin vereceği bir karar olmayıp de bu karara onay vermiş olması/olmaları gerekmektedir.”

I. Öğrenci

II. Aile

III. Rehber öğretmen

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangisi veya hangileri yazılmalıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) Yalnız III

7- Gönderme raporunda öğrenci ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine yer verilmez?

- A) Güçlük yaşadığı gelişim alanları
- B) Güçlüğü nerede, ne zaman ve hangi etkinlikler esnasında ortaya çıktığı
- C) Yapılan uyarılma, uygulanan müdahale ve stratejiler
- D) Müdahale programından sorumlu olan kişiler
- E) Öğrencinin akademik derslere ilişkin değerlendirme puanları

8- Özel eğitim hizmetlerine uygun olduğuna karar verilen öğrenciler için hangi rapor düzenlenir?

- A) Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu
- B) Özel Eğitim İhtiyaç Kurulu Raporu
- C) Özel Eğitim İzleme Kurulu Raporu
- D) Özel Eğitim Kayıt Kurulu Raporu
- E) Özel Eğitim Yönlendirme Kurulu Raporu

9- I. Gündüzlü özel eğitim okulu

II. Özel eğitim sınıfı

III. Tam zamanlı kaynaştırma

IV. Yarı zamanlı kaynaştırma

V. Yatılı özel eğitim okulu

Yukarıdaki eğitim ortamları ve yerleştirme seçenekleri hangi seçenekte en fazla kısıtlayıcı olandan en az kısıtlayıcı olana doğru sıralanmıştır?

- A) III-IV-II-I-V
- B) IV-III-II-I-V
- C) III-IV-II-V-I
- D) V-I-II-IV-III
- E) V-I-II-III-IV

10- İster yatılı ister gündüzlü olsun özel eğitim okulları nasıl eğitim ortamları olarak kabul edilmektedir?

- A) Ayrıştırılmış
- B) Birleştirilmiş
- C) Bütünleştirilmiş
- D) Farklılaştırılmış
- E) Kısıtlanmış

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİT.S. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ-3 (Konu Testi-3.Bölüm: 13-14-15)

11- Aşağıdakilerden hangisi ayrıştırılmış eğitim ortamlarının sınırlılıklarından biri değildir?

- A) Etiketlenmeye neden olması
- B) Öğrencilerin toplumsal yaşama uyum sağlama güçlükleri
- C) Öğretmenlerin öğrencilere yönelik beklentilerinin düşük olması
- D) Öğrencilerin performansı iyi olan modelleri görmemeleri
- E) Normal gelişim gösteren öğrencilerin bireysel farklılıklara yönelik farkındalıklarının artması

12- Özel eğitim okullarının açılmasının maliyetli olması, öğrencileri yaşadığı çevreden uzaklaştırmama ve öğrenciye kısmi de olsa normal gelişim gösteren akranlarıyla bir arada olma imkânı sağlaması nedeniyle hangisi tercih edilmektedir?

- A) BEP çalışması
- B) Destek eğitim odası
- C) Özel eğitim sınıfı
- D) Tam zamanlı kaynaştırma
- E) Yarı zamanlı kaynaştırma

13- Aşağıdakilerden hangisinde; özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin gerekli destek hizmetler sağlanarak bazı dersleri özel eğitim sınıfında bazı dersleri kaynaştırma/bütünleştirme ortamlarında alması sağlanır?

- A) BEP çalışması
- B) Destek eğitim odası
- C) Özel eğitim sınıfı
- D) Tam zamanlı kaynaştırma
- E) Yarı zamanlı kaynaştırma

14- Aşağıdakilerden hangisinde; özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin gerekli destek hizmetlerle beraber, okulda geçirdiği sürenin tamamını normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı sınıfta geçirmesi sağlanır?

- A) BEP çalışması
- B) Destek eğitim odası
- C) Özel eğitim sınıfı
- D) Tam zamanlı kaynaştırma
- E) Yarı zamanlı kaynaştırma

15- Kaynaştırma/bütünleştirme başarısını etkileyen en önemli etkenlerin başında hangisinin geldiği görülmektedir?

- A) Öğretmen
- B) Plan
- C) Süreç
- D) Ortam
- E) Yöntem

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

RAM'A YÖNL.-EĞİTS. DEĞ-DESTEK EĞİTİM MODELLERİ
(Konu Testi-3.Bölüm: 13-14-15)
(Cevap Anahtarı)

1-C 2-D 3-D 4-B 5-C 6-D 7-E 8-A 9-D 10-A 11-E 12-C 13-E 14-D
15-A

Web Ders .Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA- (Konu Özeti-3.Bölüm: 16-17)

Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı(BEP) Hazırlama

👉 Özel eğitim ihtiyacı olan her öğrenci için yerleştirildikleri eğitim ortamında BEP oluşturulması yasal bir zorunluluktur.

👉 **BEP:** Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri eğitim programı temel alınarak öğrencinin gelişim özellikleri, eğitsel gereksinimleri ve performans düzeyleri doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren bireye özgü programdır.

👉 BEP'in özellikleri:

(Özet çabuk bitsin
diye şekli tekrar
hazırlamak için
uğraşmadım
gari.byhy 😊)

👉 BEP'in hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinden okulardaki BEP geliştirme birimi sorumludur.

👉 BEP geliştirme birimi;

👉 Okul müdürü/görevlendireceği bir müdür yardımcısı(başkan),

👉 Rehber öğretmen,

👉 Öğrencinin sınıf öğretmeni,

👉 Öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri,

👉 Öğrencinin velisi,

👉 Öğrencinin kendisi

👉 Gerekli durumlarda özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üye ve mesleki eğitim veren kurumlarda meslek derslerini veren bir alan öğretmeni.

BEP geliştirme biriminin görevleri:

👉 BEP'in geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili koordinasyonu sağlamak,

👉 Öğrencinin gelişim özellikleri ve eğitsel gereksinimlerini temel alarak BEP'inde değişiklik ve düzenlemeler yapmak,

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

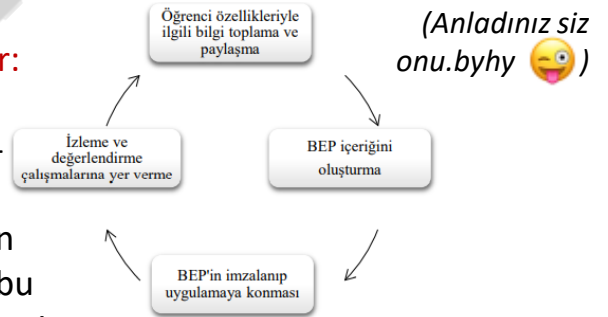
BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 16-17)

- 👉 BEP'in uygulanma sürecinde eğitim ortamının düzenlenmesi, materyal hazırlanması ve temin edilmesi konusunda yönetici ve öğretmenlere öneriler sunmak,
- 👉 Okulda bulunan diğer birimlerle iş birliği ile çalışmak,
- 👉 Destek eğitim odasından faydalanacak öğrencilere hangi derslerin haftalık kaç saat sunulacağını belirlemek,
- 👉 Ayrıştırılmış eğitim ortamları olan özel eğitim okulları/ sınıflarındaki öğrenciler arasından tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitime uygun olanları belirlemek ve okul yönetimine bildirmek,
- 👉 Özel eğitim sınıfındaki öğrencilerden, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte ders alabilecekleri belirlemek ve bu öğrencilerin ders saatlerini planlamak,
- 👉 Öğretim ve değerlendirme sürecinde kullanılacak materyal, yöntem ve teknikleri belirlemek,
- 👉 Sınavlarda refakat edilmesi gereken öğrencileri belirlemek,
- 👉 Özel eğitim okullarında grup eğitimine uyum sağlayamayan öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması için bire bir eğitime başlama ve bitirme sürecinin kararını vermek,
- 👉 Velinin yazılı isteği doğrultusunda ilkokul döneminde öğrencilerin bir kereye mahsus sınıf tekrarı yapmasına karar vermek.

BEP geliştirme süreci döngüsel bir yapıdadır:

👉 Yıllık hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek amacıyla BEP yılda bir kez mutlaka gözden geçirilir.

👉 Öğrenci konulan hedeflerde beklenen düzeyde bir ilerleme göstermiyorsa ya da bu hedefler planlanandan daha önce gerçekleşmişse yılını doldurması beklenmeden de BEP tekrar gözden geçirilebilir.

BEP'in içeriğinde yer alması gereken bazı temel öğeler :

- 👉 Öğrencinin demografik özelliklerinin tanımı
- 👉 Öğrencinin eğitsel performans düzeyinin tanımı
- 👉 Uzun dönemli ya da yıllık hedefler
- 👉 Kısa dönemli hedefler
- 👉 Öğretim yöntemleri ve materyaller
- 👉 Amaçlara ulaşmak için gerekli olan zamanın başlama ve bitiş tarihleri
- 👉 Uygun değerlendirme yöntemleri ve ölçütleri
- 👉 Ek hizmetler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 16-17)

Öğrencinin Demografik Özelliklerinin Tanımlanması:

👉 Öğrencinin ve ebeveynlerinin adı soyadı, öğrencinin doğum tarihi, okulu, sınıf düzeyi, yetersizlik türü ve varsa ek yetersizliği gibi bilgilere yer verilir.

Öğrencinin Eğitsel Performans Düzeyinin Tanımlanması:

👉 Öğrencinin güçlü ve zayıf olduğu alanları yansıtan bir ifade olup öğrencinin yapabildikleri ile yapamadıkları birlikte ifade edilir.

Performans düzeyinin tanımlanmasında dikkat edilecek bazı hususlar:

👉 Öğrencinin geçmişteki ya da gelecekteki olası performansını değil, şimdiki performansını yansıtmalıdır.

👉 Değerlendirme sonuçlarına dayalı olarak oluşturulmalıdır.

👉 Değerlendirme araçları formal ya da informal olabilir.

👉 Formal değerlendirme araçları standart testler,

👉 informal değerlendirme araçları; görüşme, gözlem, kontrol listeleri, ölçüt bağımlı testler, hata analizi, tepki analizi, yazılı sınavlar.

👉 Özellikle informal değerlendirme araçları öğretmenler tarafından bilgi toplamada da kullanılabilir.

👉 Performans düzeyi ifadesi, öğrencinin gereksinimleri ile bağlantılı olup uzun dönemli ve kısa dönemli hedeflere ilişkin ipuçları içermelidir.

👉 Uzun dönemli ve kısa dönemli hedefler oluşturabilmek için performans düzeyinin ölçülebilir ve gözlenebilir bir şekilde ifade edilmesi gereklidir. Örneğin; bilir, tanır, hoşlanır gözlenebilir ve ölçülebilir davranışlar değilken okur, söyler, gösterir gibi ifadeler gözlenebilir ve ölçülebilir davranışlardır.

👉 Öğrencinin gelişimsel ve öğrenme özellikleriyle ilgili ayrıntılı, kapsamlı ve gerçekçi bilgiler sunmak, öğrenci için konulacak hedeflerin de gerçekçi ve erişilebilir olmasını sağlaması bakımından önemlidir.

Uzun dönemli ya da yıllık hedefler:

👉 Öğrencinin bir yıl ya da akademik dönem içerisinde makul düzeyde kazanabileceği davranışlardır.

👉 Uzun dönemli hedefleri belirlenmesinde dikkat edilecek noktalar:

👉 Öğrencinin performans düzeyi,

👉 Yetersizliğinin derecesi,

👉 Geçmiş öğrenme deneyimleri ve öğrenme hızı,

👉 Çevresinin ve ailesinin özellikleri,

👉 Sınıf öğretmenine sağlanan destek hizmetler,

👉 Öğrenciye sağlanacak destek hizmetler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 16-17)

👉 Tüm bunların yanı sıra, hedeflerin öğrenci için "öncelikli" olması da dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli noktadır.

👉 **Öncelikli beceriler:** Öğrenci için işlevsel olan, daha sık kullanılan, farklı ortamlarda tekrarlanan, başka beceriler için ön koşul niteliği taşıyan, öğrencinin bağımsızlığını ve kendine olan güvenini artıran beceriler.

👉 Uzun dönemli hedef örneği:

UDH 1. Mete, bir akademik yılsonunda basit şekilleri çizgilerinin üzerinden bağımsız bir şekilde makasla keser.

Kısa dönemli hedefler:

👉 Öğrencinin performans düzeyi ile uzun dönemli hedefleri arasındaki ara basamaklardır.

👉 Ara basamaklar belirlenirken konu ya da beceriler mantıksal bir sıralamayla kolaydan zora doğru basamaklandırılır.

👉 Daha sonra bu basamaklar kısa dönemli hedefler hâline dönüştürülür.

👉 Kısa dönemli hedef ifadelerinde bulunan dört temel öge:

👉 **Birey**

👉 **Ölçüt**

👉 **Koşul**

👉 **Davranış**

👉 **Birey:** Hedef ifadeleri öğrenciden beklenen davranışları yansıtmalı, öğrenciye dönük hedefler koyulmalı, öğrencinin ismine yer verilmelidir.

👉 **Ölçüt:** Öğrencinin hedef davranışı kazanıp kazanmadığına karar vermede kullanılan bir standarttır.

👉 **Davranış:** Öğrenciden sergilemesi beklenen eylemlerin açık bir şekilde ifade edilmiş hâlidir. Davranış ögesinin gözlenebilir ve ölçülebilir olması çok önemlidir.

👉 **Koşul:** Hedef davranışın hangi koşullar altında, nerede, ne zaman ve nasıl sergilenmesi gerektiğini gösteren bir ifadedir. Koşula ilişkin ifadeler, yönerge, talep, destek ya da materyal başlıklarında çeşitlilik gösterebilir.

👉 Kısa dönemli hedef örneği:

KDH 1. Mete, iki farklı büyüklükte aynı cinsten aynı tipte nesne resimleri arasından büyük olanı göstermesi istendiğinde $\frac{3}{4}$ oranında büyük olanı gösterir.

Öğretim yöntemleri ve materyaller:

👉 Öğretim yöntemleri ve materyaller belirlenirken hem hedefin özelliklerine hem de öğrenci özelliklerine dikkat edilmelidir.

Hedefler için ayrılan zamanın başlama ve bitiş tarihleri:

👉 Zaman diliminin belirlenmesinde öğrencinin mevcut performans düzeyine, geçmişteki öğrenme hızına, yetersizlikten etkilenme düzeyine, ek özel eğitim hizmeti alıp almamasına, çevresinin ve ailesinin özelliklerine ve eğitim gördüğü sınıfın özelliklerine dikkat edilmelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: 16-17)

Uygun değerlendirme yöntemleri ve ölçütleri:

👉 BEP hazırlanma sürecinde belirlenmelidir.

👉 Öğrencinin performans düzeyini belirlemede kullanılan gözlem, görüşme, kontrol listeleri gibi informal değerlendirme araçları öğrenci ilerlemelerini değerlendirmede de kullanılabilir.

Ek hizmetler:

👉 Üç başlıkta ele alınabilir:

👉 Özel eğitim (Özel eğitim öğretmeni tarafından, eğitsel iht. dönük)

👉 İlgili hizmetler (Fizyoterapi, dil konuşma terapisi psikolojik dan. hiz.)

👉 Tamamlayıcı destekler ve hizmetler (Öğrencinin devam eden eğitim programına katılımını artıran hizmetler; öğretmenin yaptığı uyarlamalar, sınıf içi düzenlemeler, yardımcı teknoloji kullanımı vb.)

BEP Sürecinin Etkili Bir Şekilde Yürütülmesi İçin Neler Yapılabilir?

👉 Öğrencinin performans düzeyinin doğru bir şekilde belirlenmiş olması gerekir.

👉 Mutlaka izleme ve değerlendirme çalışmalarına yer verilmelidir.

👉 BEP geliştirme, uygulama, izleme ve değerlendirme süreci bir ekip işidir. Ekipteki herkesin kendi üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi, birbiriyle iş birliği yapması ve öğrenci hakkında bilgi paylaşımında bulunması öğrencinin belirlenen hedeflere ulaşmasını kolaylaştıracaktır.

👉 BEP geliştirme biriminin ayrılmaz bir parçası da ailedir. Ailelerin BEP sürecine katılımlarının artması öğrenciler için daha anlamlı hedefler belirlenmesini sağlayabileceği gibi ailelerin okulda devam eden öğretim süreçlerini evde de destekleme olanağını artırabilir.

👉 Destek hizmetlerin yaygınlaştırılması ve ulaşılabilir olması büyük önem arz etmektedir. Öğretmene ve öğrenciye sağlanan destek hizmetler, öğrencinin belirlenen hedeflere ulaşmasını ve eğitim ortamlarına katılımlarını artırmakla birlikte öğretmenlerin de işini kolaylaştırmaktadır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-I (Konu Testi-3.Bölüm: 16-17)

1- Özel eğitim ihtiyacı olan her öğrenci için yerleştirildikleri eğitim ortamında BEP oluşturulmasının yasal yükümlülüğü hangisidir?

- A) Sınıf rehber öğretmenin takdirine bırakılmıştır.
- B) Rehber öğretmen/psikolojik danışmanını takdirine bırakılmıştır.
- C) Öğrenci velisinin takdirine bırakılmıştır.
- D) Yasal bir zorunluluktur.
- E) Yasal bir zorunluluğu yoktur.

2- Aşağıdakilerden hangisi BEP'in özelliklerinden biri değildir?

- A) Bireyselleştirilmiştir.
- B) Düzenli olarak gözden geçirilmelidir.
- C) Hedefler ve davranışlar belirtilir.
- D) Geneldir. İhtiyacı olan her öğrenci için aynı plan kullanılabilir.
- E) Yıllık olarak hazırlanır.

3- BEP'in hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinden okullardaki hangi birimi sorumludur?

- A) BEP araştırma birimi
- B) BEP değerlendirme birimi
- C) BEP geliştirme birimi
- D) BEP inceleme birimi
- E) BEP izleme birimi

4- I. Okul müdürü/müdür yardımcısı
II. Rehber öğretmen
III. Öğrencinin sınıf öğretmeni
IV. Öğrencinin velisi
V. Öğrencinin kendisi

BEP geliştirme biriminde yukarıdaki-lerden hangileri yer almaktadır?

- A) I, II ve III
- B) I, II, III ve IV
- C) II ve III
- D) II, III ve IV
- E) Hepsi

5- Aşağıdakilerden hangisi BEP geliştirme biriminin görevlerinden biri değildir?

- A) Okulda bulunan diğer birimlerle iş birliği ile çalışmak
- B) Sınavlarda refakat edilmesi gereken öğrencileri belirlemek
- C) Destek eğitim odasından faydalanacak öğrencilere hangi derslerin haftalık kaç saat sunulacağını belirlemek
- D) Velinin yazılı isteği doğrultusunda ilkökul döneminde öğrencilerin eğitim sürecinin sonlandırılmasına karar vermek
- E) Öğretim ve değerlendirme sürecinde kullanılacak materyal, yöntem ve teknikleri belirlemek

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 16-17)

6- BEP geliştirmenin döngüsel süreci içinde yıllık hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını belirlemek için aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A) BEP yılda bir kez mutlaka gözden geçirilir.
- B) BEP birimi yılda iki kez mutlaka toplanır.
- C) Sınıf rehber öğretmeni yılda üç kez değerlendirme raporu hazırlar.
- D) Rehber öğretmen/psikolojik danışman aylık olarak süreci denetler.
- E) Öğrenci e-rehberlik modülündeki değerlendirme çalışmalarını yapar.

7- Aşağıdakilerden hangisi BEP'in içeriğinde yer alması gereken temel öğelerden biri değildir?

- A) Öğrencinin eğitsel performans düzeyinin tanımı
- B) Öğrencinin demografik özelliklerinin tanımı
- C) Uzun dönemli ya da yıllık hedefler
- D) Kısa dönemli hedefler
- E) Özel hedefler

8- Aşağıdakilerden hangisi öğrencinin demografik özelliklerinin tanımında yer almaz?

- A) Öğrencinin ve ebeveyninin adı soyadı
- B) Öğrencinin doğum yeri
- C) Öğrencinin doğum tarihi
- D) Öğrencinin okulu
- E) Öğrencinin sınıfı

9- Uzun dönemli ve kısa dönemli hedefler oluşturabilmek için performans düzeyinin nasıl bir şekilde ifade edilmesi gereklidir?

- A) Okunabilir ve anlaşılabilir
- B) Ölçülebilir ve gözlenebilir
- C) Ulaşılabilir
- D) Uygulanabilir
- E) Yorumlanabilir

10- Aşağıdakilerden hangisi uzun dönemli hedeflerin belirlenmesinde dikkat edilecek noktalardan biri değildir?

- A) Öğrencinin performans düzeyi
- B) Öğrencinin yetersizlik derecesi
- C) Çevre ve ailenin özellikleri
- D) Geçmiş öğrenme deneyimleri
- E) Sınıf öğretmenin öğrenciye karşı olan tutumu

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA-3 (Konu Testi-3.Bölüm: 16-17)

11- Öğrenci için işlevsel olan, daha sık kullanılan, farklı ortamlarda tekrarlanan, başka beceriler için ön koşul niteliği taşıyan, öğrencinin bağımsızlığını ve kendine olan güvenini artıran becerilere ne ad verilir?

- A) Amaçlanan beceriler
- B) Bağımsız beceriler
- C) Güvenilir beceriler
- D) Öncelikli beceriler
- E) Sık kullanılan beceriler

- 12- I. Birey
II. Davranış
III. Koşul
IV. Ölçüt
V. Süreç

Yukarıdakilerden hangileri kısa dönemli hedef ifadelerinde bulunan temel öğelerdir?

- A) I ve III
- B) I, II ve III
- C) I, II, III ve IV
- D) II, III ve V
- E) Hepsi

13- Öğrencinin hedef davranışı kazanıp kazanmadığına karar vermede kullanılan standart hangisidir?

- A) Birey
- B) Davranış
- C) Koşul
- D) Ölçüt
- E) Süreç

14- Hedef davranışın hangi koşullar altında, nerede, ne zaman ve nasıl sergilenmesi gerektiğini gösteren ifade hangisidir?

- A) Birey
- B) Davranış
- C) Koşul
- D) Ölçüt
- E) Süreç

15- Öğrencinin devam eden eğitim programına katılımını artırmak için öğretmenin yaptığı uyarlamalar, sınıf içi düzenlemeler ve yardımcı teknoloji kullanımı gibi hizmetler hangi tür ek hizmetlerdendir?

- A) Bireysel hizmetler
- B) Destek eğitim
- C) İlgili hizmetler
- D) Özel eğitim
- E) Tamamlayıcı destek ve hizmetler

16- "BEP geliştirme biriminin ayrılmaz bir parçası olan BEP sürecine katılımlarının artması öğrenciler için daha anlamlı hedefler belirlenmesini sağlayacaktır."

Yurarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- A) ailelerin
- B) akrabaların
- C) akranların
- D) kardeşlerin
- E) komşuların

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI HAZIRLAMA (Konu Testi-3.Bölüm: 16-17) (Cevap Anahtarı)

1-D 2-D 3-C 4-E 5-D 6-A 7-E 8-B 9-B 10-E 11-D 12-C 13-D 14-C
15-E 16-A

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 18-19)

Öğretimin Bireyselleştirilmesi ve Öğretim Uyarlamaları

👉 **Öğretimin bireyselleştirilmesi:** Bir sınıftaki tüm öğrencilerin hedeflenen davranışları kazanmaları için yapılabilecek uyarlamalar anlamına gelmektedir.

👉 **Öğretim uyarlamaları:** Örenme hızı ve kapasitesi bakımından akranlarına göre farklılık gösteren öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmeleri ve sınıf içinde gerçekleştirilen faaliyetlere üst düzeyde katılımları için yapılan çeşitli düzenlemelerdir.

Öğretimin Bireyselleştirilmesinin ve Öğretim Uyarlamalarının Önemi:

👉 Sınıflarda tek tip öğrenci profili yoktur ve bireysel farklılıklardan dolayı çeşitli performans düzeylerine sahip öğrenciler vardır.

👉 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler de bulunmaktadır.

👉 Bu öğrencilerin var olan performansları kapsamında üst düzeyde öğrenebilmesi, öğrenme ihtiyaçlarının ve bireysel özelliklerinin dikkate alınmasına bağlıdır.

👉 Bu da ancak öğretimlerde öğrenciye özgü uyarlamalar yapılarak öğretimin bireyselleştirilmesiyle mümkün olabilir.

Öğretimin Bireyselleşt. ve Öğretim Uyarlamalarının Ortaya Çıkış Gerekçeleri:

★ (Arkadaşlar bir üst başlıktakiler farklı sözcüklerle tekrar edilmiş.byhy) Ek olarak;

👉 Öğretmenlerin öğretim yaklaşımlarını gözden geçirerek gerekli uyarlamaları yapmaları gerekmektedir.

Öğretimin Bireyselleşt. ve Öğretim Uygulamalarında Temel Uygulama İlkeleri:

👉 Tüm öğrenciler öğrenebilir ve öğretmenler öğretebilirler.

👉 Her öğrencinin eğitimden en yüksek düzeyde faydalanma hakkı vardır.

👉 Her öğrencinin gelişimi takip edilmeli ve ilerleme gösterenler ödüllendirilmelidir.

👉 Her öğrencinin ortak, farklı ve bireysel gereksinimleri vardır.

👉 Tüm öğrencilerin farklı, ortak ve kendine özgü ihtiyaçları vardır.

Öğretimin Bireyselleştirilmesinin ve Öğretim Uyarlamalarının Kapsamı:

👉 Öğretmen aşağıda belirtilen alanlarda düzenlemeler yapabilir:

- Fiziksel düzenlemeler
- Sürece yönelik düzenlemeler
- Sınıf iklimine yönelik düzenlemeler
- Öğretimsel düzenlemeler
- İşleyişle ilgili düzenlemeler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 18-19)

a) Fiziksel düzenlemeler:

👉 Uygun öğrenme ortamının oluşmasına yönelik yapılan düzenlemelerdir.

👉 Sınıfın genel fiziki yapısı (ısı, ışık, gürültü miktarı, renk, büyüklük vb.)

👉 Araç-gereçlerin düzenlenmesi (sıra, masa, sandalye, yazı tahtası vb.)

👉 Ulaşılabilirlik (fiziksel olarak çevrenin ve programların ulaş. olması)

Öğrencilerin oturma düzenleri planlanırken dikkat edilmesi gereken durumlar:

👉 Davranış problemi olan öğrencilerin ön sıralara oturtulması öğretmenin kontrolü açısından daha kolay olur.

👉 Görme ya da işitme yetersizliği olan öğrencilerin öğretmenlerini en rahat görebilecekleri ya da duyabilecekleri konumlara oturtulması daha işlevsel olur.

👉 Dikkat problemi olan öğrencilerin ortamda bulunan dikkat dağıtıcı araç-gereçlerden uzağa oturtulması daha faydalı olur.

👉 Sıraların düzeninin geleneksel dizim şeklinden daha farklı şekillerde dizilmesi (Örn, U şeklinde) öğretimlerin daha etkili olmasına katkı sağlayabilir.

👉 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından dışlanma-yacak konumlara oturtulması önemlidir.

👉 Oturulacak yer seçimlerinde öğrenci tercihleri dikkate alınmalıdır ancak öğrenci özellikleri göz ardı edilmemelidir. Örn, iki tane hareketli öğrencinin yan yana oturması öğrenmeyi olumsuz etkileyebilir. (Yandı gülüm keten helva.byhy 😊)

👉 Öğrencilerin gün içinde yerlerinin değiştirilmesi aynı yerde oturmaktan sıkılan öğrenciler için faydalı bir yaklaşım olabilir.

b) Sürece yönelik düzenlemeler:

👉 Sınıfın işleyişiyle ilgili düzenlemeleri içerir.

👉 Okulun ve öğrencilerin karşılıklı olarak beklentilerini belirlemeyle ilgilidir.

👉 Bu kapsamda genel ilkeleri belirleme, sınıf kurallarını tanımlama, sınıf rutinleri oluşturma gibi düzenlemeler planlanır ve öğrencilere aktarılır.

👉 Genel ilkeler, öğrencilerden yapması istenen davranışları ve yöneticilerin ve öğretmenlerin davranış biçimlerini içerir. Eğitim öğretim döneminin başında genel ilkeler açık ve net bir şekilde ortaya konulmalıdır.

👉 Sınıf kuralları, öğrencilerin yapması istenen davranışlardır. Sınıf kuralları oluştururken dikkat edilmesi gereken bazı kriterler:

👉 Yedi maddeyi aşmamalıdır. Aksi takdirde hatırlanması zor olabilir.

👉 Belirlenirken öğrenciler sürece dâhil edilmelidir.

👉 Olabildiğince kısa ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmelidir.

👉 Belirlendikten sonra her kural açıklanmalı ve öğretimi yapılmalıdır.

👉 Uyulmadığı zaman ne olacağı açık bir şekilde ifade edilmelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 18-19)

👉 Olumlu ifadelerle oluşturulmalıdır.

👉 Sınıfa yeni öğrenciler katılırsa kurallar yeniden gözden geçirilmelidir.

👉 Kurallara yönelik ipucu niteliğinde hatırlatıcılar kullanılmalıdır.

👉 **Sınıf rutinleri**, öğrencilerin sınıfa girmeleriyle birlikte ders materyallerini ve sınıfta bulunan eşyaları kullanma, derse başlama, ödevlerini teslim etme, ders esnasında dersi dinleme, söz hakkı alma, sınav olma, izin isteme, yardım talebinde bulunma gibi birçok davranış şeklini içerir.

c) Sınıf iklimine yönelik düzenlemeler:

👉 Sınıfın sosyal ve psikolojik özellikleri ile ilgilidir.

👉 Olumlu sınıf iklimi oluşturmada öğretmen, her öğrenciye önemli olduğunu hissettirmeli, ders dışı konularda da sohbet etmeli ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel özelliklerine saygı duymalıdır.

d) Öğretimsel düzenlemeler:

👉 İki başlık altında incelenebilir: 👉 Öğretim yöntemlerinin uyarlanması

👉 Öğrenci gruplarının oluşturulması

👉 Öğretim yöntemlerinin uyarlanması, farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmasını içerir. 😊

👉 Uygun yöneme karar verirken; “a) hangi konu, b) hangi öğrenciye, c) hangi yöntemle daha kolay öğretilir?” sorularının cevapları göz önünde bulund.

👉 Öğrenci grupları oluşturmada, öğretmenler öğrencileri bireysel özelliklerine göre gruplara ayırarak öğretim yapar.

👉 Öğrenci gruplarında; performans düzeylerine, öğrenme hızlarına, öğrenme tarzlarına göre benzer ya da zıt özelliklerdeki öğrenciler bir araya getirilebilir.

👉 Diğer bir gruplama ise öğretmenin kullandığı öğretim yöntemine göre yapılabilir. Gruplara ayrılan öğrencilere büyük grup, küçük grup ya da bireysel olarak öğretim yapılır.

Büyük grup: 👉 Yaygın olarak kullanılan bir türdür.

👉 Genellikle grupta bulunan öğrencilerin tamamıyla aynı hedefleri gerçekleştirmek üzere öğretim yapılır.

👉 Az sayıda öğretmenin çok sayıda öğrenciye öğretim yapması büyük grup öğretiminin avantajlarındandır.

👉 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınıftaki diğer öğrencilerden ayrıştırmadan grubun içinde yer alması da büyük öğretiminin olumlu bir yönüdür.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 18-19)

- Küçük grup:**
- 👉 Program hedefleri ya da güçlük yaşayan öğrenciler için tercih edilir.
 - 👉 Benzer veya farklı performans düzeyine sahip öğrenciler dâhil edilebilir.
 - 👉 Genellikle 2 ile 6 arasında öğrenciden oluşturulur.

- Bireysel öğretim:**
- 👉 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere bire bir yapılır.
 - 👉 Avantajı, doğrudan öğrencinin eksik olduğu bilgi ve beceriler üzerine odaklanmasıdır.
Tek bir öğretmen ile veya ek olarak yardımcı bir öğretmenle de gerçekleştirilebilir.

c) İşleyişle ilgili düzenlemeler:

👉 Öğretimin okul çapında öğrenci gereksinimlerine uygun olarak bireysel-leştirilmesine yönelik temel uyarlamaları içerir.

👉 Aşağıda belirtilen alanlara yönelik uyarlamalar yapılabilir:

- 👉 Yönetici ve öğretmen sorumluluklarında uyarlama
- 👉 Zamanda uyarlama ve düzenleme
- 👉 Ödevlerde uyarlama
- 👉 Sınavlarda uyarlama

*Arkadaşlar bu maddeler pdf'te birer paragraf hâlinde açıklanmış. Ancak maddelerden tahmin edilebilir şeyler yazdığı için eklemedim.
Pdf sayfa: 181-182*

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-I (Konu Testi-3.Bölüm: 18-19)

1- Örenme hızı ve kapasitesi bakımından akranlarına göre farklılık gösteren öğrencilerin kendi hızlarında öğrenmeleri ve sınıf içinde gerçekleştirilen faaliyetlere üst düzeyde katılımları için yapılan çeşitli düzenlemeler hangisidir?

- A) Öğretimin birleştirilmesi
- B) Öğretimin bireyselleştirilmesi
- C) Öğretim uyarlamaları
- D) Öğretim uygulamaları
- E) Öğretim yöntemleri

2- Öğretimin bireyselleştirilmesi ve öğretim uyarlamaları ile ilgili verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bütün öğrenciler aynı yöntem ve teknikle öğrenme sağlayabilirler.
- B) Öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır.
- C) Öğrenciye özgü uyarlamalar yapılarak öğretim bireyselleştirilebilir.
- D) Sınıflarda tek tip öğrenci yoktur.
- E) Sınıflardaki öğrenciler çeşitli performans düzeylerine sahiptir.

3- Aşağıdakilerden hangisi öğretmenlerin düzenleme yapabileceği alanlardan biri değildir?

- A) Fiziksel düzenlemeler
- B) Demografik düzenlemeler
- C) İşleyişle ilgili düzenlemeler
- D) Öğretimsel düzenlemeler
- E) Sürece yönelik düzenlemeler

4- Uygun öğrenme ortamının oluşturulmasına yönelik yapılan düzenlemeler hangileridir?

- A) Fiziksel düzenlemeler
- B) Demografik düzenlemeler
- C) İşleyişle ilgili düzenlemeler
- D) Öğretimsel düzenlemeler
- E) Sürece yönelik düzenlemeler

5- I. Araç-gereçlerin düzenlenmesi
II. Ulaşılabilirlik
III. Sınıfın genel fiziki yapısı

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri fiziksel düzenlemelerdir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6- Yeşim öğretmenin sınıfına yeni gelen öğrencisinin davranış problemi bulunmaktadır.

Yeşim öğretmen bu öğrencisini sınıfta nereye oturtursa kendisi açısından kontrolü kolay olur?

- A) Arka sıralara
- B) Cam kenarındaki sıralara
- C) Duvar kenarındaki sıralara
- D) Orta sıralara
- E) Ön sıralara

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 18-19)

7- Sınıf kuralları oluşturulurken dikkat edilmesi gereken ilkelerden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Kısa ve anlaşılır olmalı
- B) Olumlu ifadelerle oluşmalı
- C) Öğrenciler sürece dâhil edilmeli
- D) Yedi maddeyi aşmamalı
- E) Yeni gelen öğrencilere okunup imzalatılmalı

8- Öğrencilerin sınıfa girmeleriyle birlikte ders materyallerini ve sınıfta bulunan eşyaları kullanma, derse başlama, ödevlerini teslim etme, ders esnasında dersi dinleme, söz hakkı alma, sınav olma, izin isteme, yardım talebinde bulunma gibi birçok davranış şeklini içeren kavram hangisidir?

- A) Sınıf ilkeleri
- B) Sınıf kuralları
- C) Sınıf ritüelleri
- D) Sınıf rutinleri
- E) Sınıf yapısı

9- Öğretimsel düzenlemelerden olan küçük gruplar genellikle kaç öğrenciden oluşur?

- A) 2-5 arası
- B) 2-6 arası
- C) 3-5 arası
- D) 3-7 arası
- E) 2-7 arası

10- Yaygın olarak kullanılan, az sayıda öğretmenin çok sayıda öğrenci ile öğretim yapmasının mümkün olduğu grup türü hangisidir?

- A) Bireysel öğretim
- B) Büyük grup
- C) Gelen grup
- D) Küçük grup
- E) Özel grup

11- Aşağıdakilerden hangisi bireysel öğretimin avantajıdır?

- A) Doğrudan öğrencinin eksik olduğu bilgi ve becerilere odaklanması
- B) Edinilen bilgilerin daha uzun süre bellekte saklanması
- C) Maliyetinin düşük olması
- D) Üst düzey bilişsel becerileri öğrenmede çok kullanışlı olması
- E) Zaman tasarrufu sağlaması

12- Aşağıdakilerden hangisi işleyiş ile ilgili yapılan düzenleme alanlarından biri değildir?

- A) Ödevlerde uyarlama
- B) Sınavlarda uyarlama
- C) Veli sorumluluklarında uyarlama
- D) Yönetici ve öğretmen sorumluluklarında uyarlama
- E) Zamanda uyarlama ve düzenleme

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETİMİN BİREYSELLEŞT. VE ÖĞRETİM UYARLAMALARI (Konu Testi-3.Bölüm: 18-19) (Cevap Anahtarı)

1-C 2-A 3-B 4-A 5-E 6-E 7-E 8-D 9-B 10-B 11-A 12-C

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 20-21-22)

Özel Yetenek Nedir?

👉 Özel yetenek kavramı üstün zekâ ve üstün yetenek kavramları şeklinde de zaman zaman aynı, zaman zaman farklı anlamı işaret ederek karşımıza çıkmaktadır.

👉 Türkiye’de 2013 yılından bu yana “özel yetenek” kavramının kullanılmasına karar verilmiştir.

👉 **Özel yetenekli birey:** Zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi, motivasyon veya özel akademik alanlarda yaşıtlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireydir.

👉 19. yüzyılda Terman üstün zekâlıları, standart zekâ ölçeklerinde ilk %1’lik dilime girenler olarak ele almış.

👉 20. yüzyılda Marland Raporu’nda ise üstün zekânın birden fazla alanda görülebileceği vurgulanmıştır. Bu alanlar genel zihinsel alan, özel akademik alan, yaratıcı-üretken alan, liderlik alanı, sanat alanı veya psikomotor alan olabilir. Bu alanlardan en az birinde olağanüstü potansiyel yeteneğe veya olağanüstü başarıya sahip olanlar üstün zekâlı olarak tanımlanmışlardır.

👉 Önemli olan bazı alanlarda normdan farklılaşan, daha iyi bir potansiyele veya performansa sahip bireyler olmasıdır. Bu durum onların ihtiyaçlarını farklılaştırmakta ve beraberinde eğitimcilere, öğretmenlere de sorumluluklar getirmektedir.

Öne Çıkan Özel Yetenek Kuramları

Üçlü Halka Kuramı(Renzulli):

👉 Özel yeteneğin bazı bileşenlerden oluştuğunu öne sürer.

👉 Bunlar ortalama üstü yetenek, yaratıcılık ve motivasyondur.

👉 Bireyde bu bileşenlerin biri eksik olursa özel yetenek ortaya çıkamaz.

👉 Ortalama üstü yetenek, genel veya özel yetenek şeklinde karşımıza çıkabilir.

👉 Genel yetenek(Sözel veya sayısal muhakeme)

👉 Özel yetenek(Yabancı dil veya istatistik)

👉 Yaratıcılık bileşeni akıcı, esnek, özgün düşünmeyle, merakla, yeniliklere açık olmayla ilgilidir.

👉 Motivasyon ise kişinin çalıştığı alana tutkuyla bağlanmasıyla, odaklanabilmesiyle ilgili bir bileşendir.

Arkadaşlar sizde de oluyor mu?

Ara sıra bağırarak “Bana ne bunlardan!” diyesim geliyor.

byhy

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ZÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-2 (Konu Özetİ-3.Bölüm: 20-21-22)

Beşgen Kuramı(Sternberg ve Zhang):

- 👉 Birini özel yetenekli olarak tanımlamak için şu beş ölçüt karşılanmalıdır:
 - 👉 Mükemmellik 👉 Nadirlik 👉 Kanıt 👉 Üretkenlik 👉 Değer
(Nadir Mükemmel bey, değerli kanıtlar üretmiş. byhy 😊)
- 👉 Mükemmellik, bir ya da birkaç alanda olağanüstü performans gösterme
- 👉 Nadirlik, mükemmellik düzeyinin az rastlanır olması
- 👉 Kanıt, zekânın ispatlanması, bireyin belli alanda üstünlük göstermesi
- 👉 Üretkenlik, bir alanda ürün ortaya koyma, bunun bir kereden fazla tekrarlanabilir olması
- 👉 Değer, özel yeteneğin, toplum tarafından değerli bulunması

Bulanık Kuram(Sak):

- 👉 İsminden de anlaşılacağı gibi tam netleşmemiş bir yapıdan bahseder.
- 👉 Özel yetenek âdeta sınırları olmayan bulutsu bir yapıdadır.
- 👉 Yetenek gelişimi sürecinde hem bileşenlere hem de gelişime değinilmiştir.
- 👉 Kuramın ana bileşenleri yatkınlık, uyarıcı koşul ve etkileşimdir.
- 👉 Bellek, muhakeme gibi zihinsel yatkınlıklar da ilgi, benlik gibi zihinsel olmayan yatkınlıklar özel yeteneğin ortaya çıkması için gereklidir.
(Ne diyon dayı, yazdığın cümleyi anlayana helal olsun. Kurama uygun cümle olmuş.byhy 😊)
- 👉 Özel yeteneğin oluşumu için mutlaka uyarıcı çevreyle etkileşime girmeleri gerekir.
- 👉 Uyarıcı koşul bileşenine nesnelere, toplum, çevre örnek olarak verilebilir.
- 👉 Uyarılma kişisel bir deneyimdir; biri için uyarıcı faktör başka biri için gerekli veya yeterli olmayabilir.
- 👉 Etkileşim bileşeni ise kuramda bileşenlerin birbiriyle olan ilişkileridir.
- 👉 Özel yeteneğin oluşumunda bireysel yatkınlıklar ve çevresel değişkenler, kendi içerisinde ve birbiriyle etkileşime girmelidir.

Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı(Gange):

- 👉 Üstün zekâ ve üstün yeteneğin ayrı ayrı tanımlanabileceğini iddia eder.
- 👉 Üstün zekânın üstün yeteneğe dönüştüğü ve bu süreçte öğrenme-uygulama, katalizörler ve şans boyutlarının da rol aldığı belirtilmiştir.
- 👉 Üstün zekâ doğuştan var olan mental ve fiziksel alanlara ait yetenekleri ifade etmektedir.
- 👉 Mental alanlar; bilişsel, yaratıcı, algısal ve sosyal becerileri ifade eder.
- 👉 Fiziksel alan ise spor ve müzik gibi alanlarda görülen becerileri içerir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ZÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-3 (Konu Özet-i-3.Bölüm: 20-21-22)

👉 Üstün yetenek ise doğuştan var olan üstün zekânın sistematik bir eğitim ve öğrenme süreci ile yeteneğe dönüşmüş hâlidir.

👉 Bu süreçte çeşitli katalizörler etkili olur.

👉 İçsel katalizörler, motivasyonel değişkenleri ve kişilik özelliklerini

👉 Çevresel katalizörler ise uygun eğitim olanakları, aile, sosyal yapı, sosyo-ekonomik durum gibi değişkenleri içerir.

👉 Öğrenme-uygulama boyutunda etkili ve sistematik bir eğitim ile üstün zekânın üstün yeteneğe dönüşümü olumlu etkilenebilir.

👉 Şans, en genel boyuttur. Üstün zekâ genlerine sahip olmaktan yetenek gelişimini destekleyen bir aileye sahip olmaya kadar birçok değişkeni olumlu veya olumsuz etkileyebilir.

Özel Yeteneklilerin Özellikleri

👉 Özel yeteneklilerin karakteristik özellikleri bazı kaynaklarda gelişim alanlarına göre, bazı kaynaklarda yaş gruplarına göre sınıflara ayrılmıştır.

Özel yetenekli çocuklarda görülen dikkat çekici özellikler:

👉 Akranlarına göre erken ve ileri düzeyde dil gelişimi olması,

👉 Genellikle erken okuma ve okumayı kendiliğinden öğrenme,

👉 Asenkronize gelişim gösterme,

👉 Empati, sorumluluk gibi özelliklerde erken gelişim gösterme,

👉 Duygusal açıdan hassas olma,

👉 Liderlik eğilimi gösterme,

👉 Meraklı olma, çok soru sorma,

👉 Yaşından ileri düzeyde mizah yeteneği olması,

👉 Mantık, muhakeme gibi becerilerde erken ve hızlı gelişim gösterme,

👉 Mükemmeliyetçilik eğilimi gösterme,

👉 Sosyal, toplumsal olaylara, evrensel değerlere karşı duyarlı olma,

👉 Geniş hayal gücü ve yaratıcılık gösterme,

👉 Geniş ilgi alanına sahip olma ve bazı konulara derin ilgili olma.

*Bunların hepsi
bizim çocukta var,
diyeneri duyar
gibiyim.
byhy*

👉 Özel yeteneklileri normal gelişim gösteren akranlarından ayıran özellikler olduğu kadar, kendi içlerinde birbirinden farklı kılan özellikleri de vardır.

👉 Özel yetenekli çocukların karakteristik özelliklerinin her birinde aynı düzeyde görülmeyebileceği belirtilmiştir.

👉 Özel yetenekliler grubun içinde farklı olan ikinci gruplar vardır. Bu bireylere iki kere özeller adı verilebilir.

👉 Savantlar, zihinsel sınırlılıklarla beraber en az bir alanda normalüstü yeteneğe sahip olan kişilerdir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ZÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-4 (Konu Özetİ-3.Bölüm: 20-21-22)

👉 Savantlar, zihinsel sınırlılıklarla beraber en az bir alanda normalüstü yeteneğe sahip olan kişilerdir.

👉 Williams sendromu olanlar da savant kişiler gibidir ancak onların aksine oldukça sosyaldirler.

👉 Özel öğrenme güçlüğü olan özel yetenekliler de iki kere özel bireylerdir.

👉 Deha çocuklar da özel yetenekli çocuklar kategorisinde yer alıp çocuk yaşta yetişkin performansı gösteren çocuklardır.

Özel Yeteneklilerin Tanılanması

👉 Normalden farklı olan bireylerin özelliklerini sistematik biçimde belirleme sürecidir.

👉 Özel eğitime muhtaç çocukların sorunlarının ne olduğunu, bunun derecesini ve onlara nasıl eğitim verip nasıl yardım edilebileceğini belirlemek amacıyla zihinsel, sosyal, bedensel alanlarda zayıf ve güçlü olduğu yönlerini, kişilik yapısını ve değerlerini saptamak amacıyla yapılan bilimsel uğraşa denir.

👉 Bu işlemlerde önemli olan bireylerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek ihtiyaçlarını ortaya çıkarmaktır.

👉 Clark, özel yeteneğin tanılanmasında öğretmenlerin aday gösterme formları, öğrencinin gelişim alanlarına ilişkin öğretmen raporları, öğrencinin aile hayatıyla ve sağlık durumuyla ilgili spesifik durumları içeren öyküsü, akran değerlendirme formları, okul ve okul dışı ilgi ve tutum envanterleri, öğrencinin çalışmaları, tarama testleri ve grup zekâ testleri kullanılarak çok boyutlu ve aşamalı bir süreç önermiştir.

👉 Tanılama sürecinde izlenecek ana adımlar;

👉 Özel yetenek potansiyeli taşıyan öğrencileri tanılamaya aday gösterebilmek,

👉 Bir tarama aşamasından geçirmek,

👉 Daha detaylı bir ölçmeye almak,

👉 Bireyle ilgili karar vermek.

👉 Öğrencinin kendisi, akranları, ailesi, öğretmenleri aday gösterme aşamasında rol alabilirler. Özellikle öğretmenlere önemli roller düşmektedir.

👉 Küçük yaşta bir öğrenci programlardan haberdar olma veya aday girişimci olma konusunda yetersiz kalabilir.

👉 Akran aday göstermesi belli düzeyde bilgi verse bile tek başına kullanıldığında yanıltıcı olabilir.

👉 Ailelilerin aday göstermesi kısmen yanlı olabilir.

👉 Öğretmenler diğer bireylere göre daha sağlıklı veriler sunabilirler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ZÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-5 (Konu Özetİ-3.Bölüm: 20-21-22)

👉 Dağlıoğlu'na ait örnek gözlem formu:

		Bazen	Sık Sık	Daima
1	Yaşıtlarına göre alışılmış sözcükleri yerinde kullanabilir.			
2	Çok sayıda yeni ve özgün fikir ortaya koyabilir.			
3	Yaşının ötesinde kavrama yeteneği gösterir.			
4	Düşüncelerini, fikirlerini yaşıtllarına göre daha akıcı bir dille ifade edebilir.			

👉 Tarama aşamasında bireysel olarak değerlendirmek zaman ve enerji açısından mümkün değilse grup ölçekleriyle bir eleme gerçekleştirilir.

👉 Grup zekâ testleri, başarı testleri bu aşamada kullanılabilir.

👉 Bireysel ölçme-değerlendirme aşaması bireysel zekâ testlerinin uygulandığı aşamadır. En çok bilinen bireysel testler:

👉 ASIS (Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği)

👉 SB (StanfordBinet) Zekâ Testi)

👉 WCZÖ (Wechsler Çocuklar İçin Zekâ Ölçeği)

👉 Fakat bu aşama bu ölçeklerle sınırlı değildir.

👉 Karar verme aşamasında bu ana kadar elde edilen veriler bilimsel kurallara uygun şekilde birleştirilir. Bir ekip tarafından bireyin özel yetenekli olup olmadığına karar verilir.

Özel Yeteneklilerin Tanılanmasında Öğretmenlerin Dikkat Etmesi Gerekenler:

👉 Öğretmenler öğrencilerini eğitim öğretim etkinlikleri süresince dikkatli şekilde gözlemlemelidir.

👉 Öğretmenler BİLSEM gibi özel yetenek programlarını takip etmeli ve ilgili öğrencilerini aday göstermeyi atlamamalıdır.

👉 Öğretmenler çalıştıkları disiplinindeki alana özgü uzman ve kurumlardan haberdar olmalıdır.

👉 Öğretmenler özel yetenekliler için kaynaklarda verilen karakteristik özelliklerin tamamını öğrencilerde beklememelidir. çok ve çeşitli kaynaktan yararlanarak, yeterli zamanda gözlem yaparak öğrencilerin potansiyelini daha sağlıklı belirleyebilirler.

👉 Dikkat edilecek spesifik bir durum da iki kere özel öğrencilerin belirlenmesidir. Örneğin özel öğrenme güçlüğü olan bir öğrencinin okuma güçlüğü, belki dil alanındaki yetenek potansiyelini gizleyebilir.

👉 Bazen de özel yetenek potansiyeli öğrenme güçlüğünü gizleyebilir. Bu nedenle öğretmenler her öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini dikkatli biçimde gözlemlemelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-I
(Konu Testi-3.Bölüm: 20-21-22)

1- Hangisi “Zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi, motivasyon veya özel akademik alanlarda yaşıtlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren birey.” olarak tanımlanır?

- A) Özel birey
- B) Özel yetenekli birey
- C) Performanslı birey
- D) Üstün yetenekli birey
- E) Yetenekli birey

2- Terman’a göre üstün zekâlılar, standart zekâ ölçeklerinde yüzde kaçlık dilime girenlerdir?

- A) % 1’lik dilim
- B) % 5’lik dilim
- C) % 7’lik dilim
- D) % 10’luk dilim
- E) % 13’lük dilim

3- Aşağıdakilerden hangisi öne çıkan özel yetenek kuramlarından biri değildir?

- A) Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı
- B) Beşgen Kuramı
- C) Bulanık Kuram
- D) Üçlü Halka Kuramı
- E) Yıldızlı Model Kuramı

- 4- I. Kalıtım
II. Motivasyon
III. Ortalama üstü yetenek
IV. Yaratıcılık
V. Zekâ

Yukarıdakilerden hangi üçü, Üçlü Halka Kuramı’na göre özel yeteneği oluşturan bileşenlerdir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve V
- C) II, III ve IV
- D) II, IV ve V
- E) III, IV ve V

5- Aşağıdakilerden hangisi Beşgen Kuramı’na göre birini özel yetenekli olarak tanımlamak için karşılanması gereken ölçütlerden biri değildir?

- A) Değer
- B) Kayıt
- C) Mükemmellik
- D) Nadirlik
- E) Üretkenlik

6- Tam netleşmemiş bir yapıdan bahsederek özel yeteneği âdeta sınırları olmayan bulutsu bir yapı olarak tanımlayan kuram hangisidir?

- A) Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı
- B) Beşgen Kuramı
- C) Bulanık Kuram
- D) Üçlü Halka Kuramı
- E) Yıldızlı Model Kuramı

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.-2
(Konu Testi-3.Bölüm: 20-21-22)

7- Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı'na göre üstün zekâ doğuştan var olan hangi alanlara ait yetenekleri ifade etmektedir?

- A) Fiziksel ve duyuşsal
- B) Davranışsal ve yapısal
- C) Mental ve fiziksel
- D) Mantıksal ve matematiksel
- E) Nesnel ve öznel

8- Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı'na göre hangisi çevresel katalizörlerden biri değildir?

- A) Aile
- B) Kişilik özellikleri
- C) Sosyal yapı
- D) Sosyo-ekonomik durum
- E) Uygun eğitim olanakları

9- Aşağıdakilerden hangisi özel yetenekli bireylerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Asenkronize gelişim gösterme
- B) Duygusal açıdan hassas olma
- C) Geniş hayal gücü ve yaratıcılık
- D) Lidere koşulsuz itaat gösterme
- E) Meraklı olma, çok soru sorma

10- Özel yetenekliler grubunun içinde farklı olan ikinci gruplar vardır. Bu bireylere adı verilebilir.

Yukarıdakilerden paragrafta boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- A) İki kere özeller
- B) İki kere gruplar
- C) İkinci özeller
- D) İkinci gruplar
- E) İkinci yeniler

11- Aşağıdakilerden hangisi özel yetenekli bireyleri tanılama sürecindeki adımlardan biri değildir?

- A) Aday gösterebilmek
- B) Detaylı ölçmeye almak
- C) Tarama aşamasından geçirmek
- D) Karar vermek
- E) Rapor yazmak

12- Aşağıdakilerden hangisi özel yetenekli bireyleri aday gösterme aşamasında rol alabilecek kişilerden biri değildir?

- A) Ailesi
- B) Akrabaları
- C) Akranları
- D) Kendisi
- E) Öğretmenleri

mebders.com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YETENEK, KURAMLAR, ÖZEL YET. ÖZELL. VE TANIL.
(Konu Testi-3.Bölüm: 20-21-22)
(Cevap Anahtarı)

1-B 2-A 3-E 4-C 5-B 6-C 7-C 8-B 9-D 10-A 11-E 12-B

Web Ders .Com

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 23-24-25)

Özel Yeteneklilerin Eğitimi

- 👉 Özel yeteneklilerin eğitimi alanındaki farklılaştırmaları farklı boyutlarda yapılabilir. Örn. Kazanıma farklı disiplinden kazanım ekleme, sınıf düzenini değişt.
- 👉 Bu öğrencilerle gerçekleştirilen eğitsel uygulamalar yaygın olarak gruplama, zenginleştirme ve hızlandırma başlıklarında toplanır.

Gruplama:

- 👉 Özel yetenekli öğrencilere grup hâlinde eğitim verilmesiyle ilgilidir.
- 👉 Gruplar tamamen özel yeteneklilerden oluşabileceği gibi, farklı yetenek düzeyindeki öğrencilerden de oluşabilir.
- 👉 Zamanı bütün okul zamanında veya sadece belli zamanlarda da yapılabilir.
Davis ve Rimm'in gruplama türleri;
 - 👉 Tam zamanlı homojen sınıflar 👉 Özel okullar
 - 👉 Tam zamanlı karma sınıflar, 👉 Normal öğr. birleşt. öz. Yet. öğ.
 - 👉 Yarı zamanlı ya da geçici gruplamalar. 👉 Destek eğitim od.
- 👉 Gruplama türlerinin bazıları okul içinde, bazıları okul sonrasında ve hatta okullar arasında uygulanabilir.
- 👉 Sınıfta yararlanılabilecek farklı yetenek gruplamaları;
 - 👉 Sınıf içi benzer yetenek grupları: Benzer yetenekliler aynı gruba yerl.
 - 👉 Sınıf içi karışık yetenek grupları: En yaygın, yetenek düz. bakılmaz.
Öğrt. tercihi, öğrenci isteğine göre.
 - 👉 Sınıf içi çok düzeyli gruplar: Bir tür sınıf içi karışık yetenek grubudur.
Her grupta her düzeyden öğrenci var.

Zenginleştirme:

- 👉 Öğretim programının kendisini ve eğitim olanaklarını çeşitlendirerek eğitim öğretim sürecini normalin ötesine taşımak denebilir.
- 👉 Örn; içerik transferi, müfredat daraltma, bağımsız çalışma, öğrenme merkezleri, saha gezileri ve okul sonrası programlar.
- 👉 En sık tercih edilen farklılaştırma stratejisi zenginleştirmedir.

Hızlandırma:

- 👉 Bir eğitim programının çeşitli uyarlamalarla normal süresinden daha önce tamamlanmasıdır.
- 👉 Öğrencinin özelliğine göre; okula erken başlama, sınıf atlama, üstten ders alma, sınavla ders geçme gibi türleri vardır.
- 👉 Hızlandırma için öğrencinin hazır ve istekli olmasına dikkat edilmelidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 23-24-25)

👉 Öğretmenler sınıfta hızlandırmadan yararlanmak için öncelikle öğrencinin düzeyinden haberdar olmalıdır. Çünkü hızlandırmayla öğrenciye yapamayacağı kadar zor bir görev vermek hedeflenmemektedir.

👉 Farklılaştırma yaparken birkaç stratejiyi birlikte kullanmak daha etkili olabilir.

Hızlandırma, zenginleştirme, gruplama yaparken dikkat edilmesi gereken önemli noktalar:

👉 Farklılaştırma planlı olmalı, gelişigüzel etkinlik yığını olmamalıdır.

👉 Öğrencilerin düzei, ilgi ve yetenek alanları belirlenmelidir.

👉 Farklı dersler ortak temalar altında ele alınmalı ve disiplinlerarası bağlan-tılar kurulmalıdır.

👉 Öğrencilere çalışmalarını gerçek dinleyicilere sunma fırsatı verilmeli ve böylece öğrenciler motive edilmelidir.

Türkiye’de Özel Yeteneklilere Eğitim Veren Kurumlar

👉 Bu kurumların çıkışı 1960’lı yıllara kadar gitmektedir.

👉 Türdeş sınıf denemesi şeklinde başlatılan çalışmalar kısa sürmüştür.

👉 1990’lı yıllardan itibaren yeniden eğitim kurumları açılmaya başlanmıştır.

👉 Günümüzde bu kurumlar, okullardaki programlar ve okul sonrası program-lar olarak ikiye ayrılabilir.

👉 Okul boyutunda genel olarak lise düzeyinde eğitim verilmektedir.

👉 İlkokul ve ortaokul düzeyinde ise özel yetenekliler için açılan destek eğitim odalarının sayıları artmaktadır.

👉 Okul sonrası programlar ise BİLSEM, üniversiteler bünyesinde yürütülen programlar ve bazı özel yetenek programlarıdır.

Özel Yeteneklilere Eğitim Veren Okullar:

👉 Okullar veya okul bünyesindeki sınıflar olarak bakılabilir.

👉 Özel yetenekliler için açılan destek eğitim odalarında özel yetenek tanısı almış öğrenciler bazı derslerde eğitim alırlar.

👉 Özel yeteneklilere özgü eğitim veren okullar söz konusu olduğunda ise ilk akla gelen fen liseleri olacaktır.

👉 Fen liselerinin açılmasında matematik ve fen bilimleri dallarında özel yete-nekli öğrencilerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

👉 Giriş koşulları, öğretmenlerin seçimi ve farklılaştırılmış öğretim programıyla fen liselerinin ilk hâli özel yeteneklilere eğitim veren tam zamanlı ve homojen yetenek gruplamasına harika bir örnektir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 23-24-25)

👉 Günümüzde ise ölçütlerden kısmen uzaklaşmış olsa da fen liseleri hâlâ özel yeteneklilerin eğitiminde etkili olan kurumlar arasındadır.

👉 Sosyal bilimler liseleriyle güzel sanatlar ve spor liseleri de alana özgü ağırlıklı eğitim veren kurumlardır.

Özel Yeteneklilere Eğitim Veren Okul Sonrası Programlar:

👉 Türkiye’de 1992 yılında BİLSEM kurulmuştur.

👉 Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki özel yetenekli öğrencileri normal eğitim programlarından arta kalan zamanlarda eğiterek potansiyellerini geliştirmek amacıyla geliştirilmiştir.

👉 Öğrenciler yetenek alanlarına -resim, müzik ve genel zihinsel yetenek- göre gruplara ayrılmakta ve ağırlıklı proje odaklı çalışmalar yapmaktadırlar.

👉 Okul sonrası uygulamalara bir örnek ise üniversite tabanlı programlardır.

👉 Hacettepe, Ege, İnönü, Karabük ve Bülent Ecevit üniversitelerinde bu alanda uygulama ve araştırma merkezleri kurulmuştur.

👉 Bunların ilk ve en aktif olanı Üstün Yetenekliler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi’dir (ÜYEP).

👉 ÜYEP, 2007 yılında Anadolu Üniversitesi bünyesinde bir birim olarak hizmete başlamış, 2014 yılında merkez hâlini almıştır.

👉 Genel amacı zekâ, yaratıcılık, özel yetenek alanlarında bilimsel araştırmaları yürütmek, zekâ ölçümleri yoluyla özel yetenekli öğrencileri tanılamak ve öğrencilerin entelektüel potansiyellerini en üst düzeye taşımalarına yardımcı olacak farklılaştırılmış eğitim ve rehberlik hizmetleri sunmaktır.

👉 Bireysel tanılama, aile danışmanlığı, öğrenci danışmanlığı gibi hizmetler olmakla birlikte matematik ve fen alanlarında özel yetenekli öğrencilerle bir grup eğitimi yapılmaktadır.

👉 Her sene 5. sınıf öğrencilerinden programın sınavına katılan ve programa girmeye hak kazananlar ortaokul boyunca okul sonrası şekilde derslere katılırlar.

👉 Dersler hazırlanırken bilgi, analitik yetenek, yaratıcı yetenek ve pratik yetenek kazanımları derlenir.

👉 Sınıf düz. kazanımların bazıları azaltılarak üst sınıftan yeni kazanımlar eklenir.

👉 Bunlara analitik yetenek, yaratıcı yetenek ve pratik yetenek kazanımları da eklendiğinde yeni bir öğretim materyalinin zemini oluşur.

👉 Ünite girişlerinde konuk öğretim üyeleri davet edilerek öğrencil. dikk. çekil.

👉 Dersleri eğitimler almış ve alanında uzman öğretmenler yürütmektedir.

👉 Değerlendirmede öğrenciler her dönem değerlendirilir, öğrenciler ders ve proramı değerlendirir, ailelerinde eğitim ve programla ilgili görüşleri alınır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 23-24-25)

Özel Yeteneklilerin Öğretmenleri

👉 Dağlıoğlu'na (2010) göre özel yetenekli öğrencilerin öğretmenleri etkili sınıf ortamı oluşturmalı, nitelikli sorular sorma, yüksek düzey düşünme seviyesini artırmalı ve yaratıcılığı cesaretlendirmelidir.

Özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerde beklenen özellikler:

- 👉 Öğrencinin görevlerini onun düzeyine ve hızına uygun vermelidir.
- 👉 Ödevlerde tekrarlara ve alıştırmalara ağırlık vermemelidir.
- 👉 Farklı öğrenme ve öğretme teknikleri, malzeme ve araç-gereç kullanılmalıdır.
- 👉 Tartışma, proje ve drama çalışmalarına önem verilmelidir.
- 👉 Analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarını içeren çalışmalar yapmalıdır.
- 👉 Grupla olduğu kadar bireysel çalışmalara da önem vermelidir.
- 👉 Öğrencileri zaman zaman liderliklerini geliştirmeye teşvik etmelidir.
- 👉 Başarılarını çocuğun kendi performansı içerisinde değerlendirilmelidir.
- 👉 Öğrencinin akademik ve sosyal-duygusal gelişimiyle ilgili anne ve babalarla sürekli iş birliği içerisinde olmalıdır.
- 👉 Akademik konuların dışında sanat ve spor gibi alanlardaki bilgi ve becerilerinin de gelişmesini desteklemelidir.
- 👉 Çocuğun başarılarını mutlaka ödüllendirmelidir.
- 👉 Öğrencilerin yaratıcılığını teşvik eden öğretmenlerin başta kendileri yaratıcı bir kişi modeli oluştururlar.
- 👉 Özel yetenekli öğrencilerin öğretmenleri için beklenen özellikler daha da artırılabilir. Ancak en önemli özelliklerden biri alan uzmanlığıdır.
- 👉 Öğretmenlerin de özel yetenekli olmasına gerek yoktur, ancak alanında uzman olmalıdır.
- 👉 Öğretmenlerinin farklılıklara karşı esnek, eleştiriye açık, çok soru sorulmasına karşı toleransı yüksek mizaçta olmaları gerekmektedir.
- 👉 Teknolojik gelişmelere karşı ilgili olmaları farklılaştırma yapmalarına ve öğrencilerle etkili iletişim kurmalarına olumlu bir katkı sağlayabilir.

Türkiye'de Özel Yeteneklilerle Çalışan Öğretmenlerin Yetiştirilmesi

- 👉 Lisans ve lisansüstü eğitim ile meslek hayatı içerisinde alınan eğitimler şeklinde olabilir.
- 👉 2015-2016 öğretim yılı itibarıyla Özel Eğitim Öğretmenliği olarak tek bir lisans programı şeklinde ÖSYM kılavuzunda yer almaktadır.
- 👉 Lisansüstü eğitimin bu alandaki öğretmenler için çok daha uygundur.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: 23-24-25)

- 👉 Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, güzel sanatlar ve spor liseleri için;
 - 👉 En az üç yıl öğretmenlik yapmış olmak şartı ile
 - 👉 Yönetmelik doğrultusunda sınavla seçim yapılmaktadır.
- 👉 Müzik ve Bale Ortaokulunda ve Müzik ve Sahne Sanatları Lisesine ise;
 - 👉 Sınıf öğretmenleri branşlarına göre,
 - 👉 Alan öğretmenleri ise Yükseköğretim Personel Kanunu hükümleri esas alınarak ilgili alan, bölüm ve dal eğitimi konservatuvarlarda almış olmalarına göre görevlendirilmektedir.
- 👉 BİLSEM'lerde derse girecek öğretmenlerin seçiminde;
 - 👉 En az üç yıl öğretmenlik yapma ön koşulu,
 - 👉 Başvuru yapanlar çeşitli kriterlere göre sıralanmakta ve Bölge Sözlü Komisyonları tarafından sözlü sınava alınmaktadırlar.
- 👉 ÜYEP'te ise lisansüstü eğitimi özel yeteneklilerin eğitimi alanında tamamlamış veya bu alanda lisansüstü dersler almış öğretmenler dersleri yürütmektedir.

Özetle;

- 👉 Öğretmenlerin yetişmesinde lisans ve lisansüstü düzeydeki dersler, hizmet içi eğitimler faydalı olmaktadır.
- 👉 Öğretmenlerin öğrenme süreci devamlıdır.
- 👉 Öğretmenlerin birbirleriyle ve üniversitelerdeki alan uzmanlarıyla iş birliği içinde olmaları da önemlidir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ-I (Konu Testi-3.Bölüm: 23-24-25)

- 1- I. Akran öğretimi
II. Gruplama
III. Hızlandırma
IV. Tasarlama
V. Zenginleştirme

Yukarıdakilerden hangileri özel yetenekli öğrencilerle yaygın olarak gerçekleştirilen eğitsel uygulamalardır?

- A) I ve IV
B) I, II ve IV
C) II, III ve V
D) I, II ve V
E) Hepsi

2- Davis ve Rimm'in gruplama türlerine göre destek eğitim odaları hangi gruba örnek teşkil etmektedir?

- A) Tam zamanlı homojen sınıf
B) Tam zamanlı karma sınıf
C) Yarı zamanlı homojen sınıf
D) Yarı zamanlı karma sınıf
E) Yarı zamanlı ya da geçici gruplama

3- Öğretim programının kendisini ve eğitim olanaklarını çeşitlendirerek eğitim öğretim sürecini normalin ötesine taşımak olarak tanımlanan eğitsel uygulama hangisidir?

- A) Akran öğretimi
B) Gruplama
C) Hızlandırma
D) Tasarlama
E) Zenginleştirme

4- En sık tercih edilen farklılaştırma stratejisi hangisidir?

- A) Akran öğretimi
B) Gruplama
C) Hızlandırma
D) Tasarlama
E) Zenginleştirme

5- Aşağıdakilerden hangisi bir hızlandırma türü değildir?

- A) Bütünlemeye kalma
B) Okula erken başlama
C) Sınavla ders geçme
D) Sınıf atlama
E) Üstten ders alma

6- Farklılaştırma ile ilgili verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Farklı dersler ortak temalar altında ele alınmalı
B) Gelişigüzel etkinlikler yığını olmalı
C) Öğrencilere çalışmalarını gerçek dinleyicilere sunma imkânı verilmeli
D) Öğrencilerin düzeyi, ilgi ve yetenek alanları belirlenmeli
E) Planlı olmalı

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-2 (Konu Testi-3.Bölüm: 23-24-25)

7- Fen liseleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Açılırken matematik ve fen bilimleri dallarında özel yetenekli öğrencileri yetiştirme amaçlanmıştır.
- B) Günümüzde ölçütlerden kısmen uzaklaşmış olsa da özel yeteneklilerin eğitiminde etkili kurumlar arasındadır.
- C) İlk hâli özel yeteneklilere eğitim veren tam zamanlı ve homojen yetenek gruplamasına örnektir.
- D) Öğrenci alımları öğretmen görüş ve önerilerine dayalı olarak yapılmaktadır.
- E) Özel yeteneklilere özgü eğitim veren okullar denildiğinde akla ilk gelen okuldur.

- 8- I. Anadolu liseleri
II. Fen liseleri
III. Güzel sanatlar ve spor lis.
IV. Sosyal bilimler liseleri

Yukarıdaki liselerden hangileri, günümüzde özel yeteneklilerin eğitiminde etkili olan kurumlar arasındadır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) II, III ve IV
- E) Hepsi

9- Aşağıdakilerden hangisi özel yeteneklilere yönelik üniversite tabanlı program uygulayan üniversitelerden biri değildir?

- A) Bülent Ecevit Üniversitesi
- B) Ege Üniversitesi
- C) Hacettepe Üniversitesi
- D) İnönü Üniversitesi
- E) Kayseri Erciyes Üniversitesi

10- I. Ankara Üniversitesi bünyesinde hizmete başlamıştır.

II. Beşinci sınıf öğrencilerinden program sınavına katılan ve programa girmeye hak kazananlar ortaokul boyunca okul sonrası ders alırlar.

III. Dersler hazırlanırken bilgi, analitik yetenek, yaratıcı yetenek ve pratik yetenek kazanımları derlenir.

IV. Matematik ve fen alanlarında özel yetenekli öğrencilere grup eğitimi yapmaktadır.

V. Üstün yeteneklilere eğitim veren kurumların ilk ve en aktif olanıdır.

ÜYEP ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I, II ve IV
- B) I, III ve V
- C) II, III ve IV
- D) II, III, IV ve V
- E) Hepsi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.-3 (Konu Testi-3.Bölüm: 23-24-25)

11- Aşağıdakilerden hangisi Dağlıoğlu'na göre özel yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinden beklenen çalışmalarından biri değildir?

- A) Bireysel çalışmalara yönlendirmeli
- B) Etkili sınıf ortamı oluşturmalı
- C) Nitelikli sorular sormalı
- D) Yaratıcılığı cesaretlendirmeli
- E) Yüksek düzey düşünme seviyesini artırmalı

12- Aşağıdakilerden hangisi özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerden beklenen özelliklerden biri değildir?

- A) Analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarını içeren çalışmalar yapmalı
- B) Farklı öğrenme ve öğretme teknikleri, malzeme ve araç-gereç kullanmalı
- C) Ödevlerde tekrar ve alıştırmalara ağırlık vermeli
- D) Öğrencinin başarılarını mutlaka ödüllendirmeli
- E) Öğrencinin görevini, onun düzeyine ve hızına uygun vermeli

13- I. En az 3 yıl öğretmenlik yapmış olmak

II. Özel yetenekli olmak

III. Yapılan sınavı kazanmak

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, güzel sanatlar ve spor liseleri için öğretmen seçim kriterleridir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14- I. Başvuru yapanlar çeşitli kriterlere göre sıralanırlar.

II. Bölge Sözlü Komisyonları tarafından sözlü sınav uygulanır.

III. En az üç yıl öğretmenlik yapma ön koşulu vardır.

IV. Yazılı sınavda başarılı olamayanlar sözlü sınava katılmazlar.

Yukarıdakilerden hangileri BİLSEM'lerde derse girecek öğretmen seçim kriterleridir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) Hepsi

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL YET. EĞİTİMİ, KURUMLARI, ÖĞRETMENLERİ.
(Konu Testi-3.Bölüm: 23-24-25)
(Cevap Anahtarı)

1-C 2-E 3-E 4-E 5-A 6-B 7-D 8-D 9-E 10-D 11-A 12-C 13-C 14-C

Web Ders .Com

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama